

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1449) 1977 LAPKRITIS - NOVEMBER 17

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Laisvės ilgesys

Visais laikais visos tautos — didelės ir mažos, turtinės ir vargingos, augštos ar žemesnės kultūros — ilgėjosi ir laukė laisvės. Kiekvienos imperijos ar diktatūros griuvimas davė progą pavergtoms ir skriaudžiamoms tautoms atsiskirti ir kurti savo laisvas, nepriklausomas valstybes. Pirmajam Didžiajam karui pasibaigus, daug Europos tautų sulaukė laisvės. Sulaukė jos ir kelios Rusijos pavergtos tautos: lietuviai, latviai, estai, suomiai ir lenkai. Daug tautų nepajėgė ar nesusėpė ištrukti iš griuvančios Rusijos imperijos.

ANTRASIS Didysis karas Europai ir jos tautoms buvo žiaurus ir pragaistingas. Didesnioji Europos tautų dalis buvo karo nusiaubtos, pavergtos, okupuotos ir atiduotos komunistinės Rusijos imperijai. Joks Rusijos caras nebuvo taip giliai įsibroves ir įsistiprines Europoje, kaip komunistinė Rusija. Joks caras ar karalius nesugebėjo taip išnaudoti ir skriausti pavergtų Europos tautų, kaip dabartinė komunistinė Rusija. Joks valdovas neišžudė tiek žmonių, kiek komunistinės Rusijos diktatorius Stalinas.

Jau 60 metų, kai komunistinė Rusija išnaudoja ir naikina pavergtas tautas. Jau 60 metų, kai komunistinė Rusija stengiasi nuslopinti pavergtų tautų laisvės troškimą ir ilgesį. Jau 60 metų, kai rusų tauta nori pralobti kitų tautų darbu ir prakaitu. Nesiseka, nes pavergtų tautų laisvės ilgesys auga, stiebiasi ir tampa aktyviu ar pasyviu pasipriešinimu. Negelbsti skardiniai medaliai ar raudoni, žmonių nekenciamų, vėliavų apdovanojimai. Negelbsti ir Maskvos nuolatiniai raginimai ar grasinimai. Visi darbininkai ir kolchozininkai vos kruta, vaidindami sunkiai dirbančius. Tai pavergto ir paniekinto žmogaus atkirtis pavergėjui. Todėl ir po 60 metų valdymo komunistinėje Rusijoje trūksta duonos, drabužių ir butų. Visa tai daro žmonių ir pavergtų tautų nepaperkamas ir nenuslopinas laisvės ilgesys.

TAS LAISVĖS ilgesys auga ir kelia dideles problemas komunistinės Rusijos milžinui. Jis gerinasi Vakarų pasauliui ir Amerikai, tikėdamasis paramos — daugiau kvičių, daugiau tobulų technikos išradimų, — už tai pažadėdamas Ameriką suvalgyti paskutinę.

Laisvės ilgesio banga eina per visą pasaulį nesustabdomai. Baltiečiai reikalauja laisvės. Pavergtų tautų kongresas Čikagoje rėkte rėkia laisvės visoms pavergtoms tautoms. Tarptautinės katalikų organizacijos Šveicarijoje reikalauja laisvės visiems žmonėms ir visoms tautoms. Vyskupų sinodas Romoje vienbalsiai smerkia komunistinių valstybių religijų persekiojimą ir reikalauja visiems tikintiems laisvės. „LKB Kronika“ per šešerius metus šaukia ir reikalauja laisvės lietuviai.

Nenuostabu, kad Bernardas Levinas, vienas iš Anglijos žymiųjų televizijos ir spaudos komentatorių, prisiklausęs to laisvės šauksmo ir nebebuslopino laisvės ilgesio, parašė Londono laikraščiui „Times“ straipsnį, kuriame sako, kad komunistinei Rusijai ateina baisi atskaitymo diena — nauja revoliucija. Bern. Levinas mano, kad ta revoliucija nebeišvengiamą, nebesustabdomą, nes pavergtų tautų kantrybė išsisėmė ir priartėjo sprogimo taškas. Reikia tik mažos kibirkštelės ar trinkelėjimo, ir pavergtų tautų lava prasivers neišmatuojama jėga, nušluodama rusišką komunizmą. „Sprognėys gerai supakuoti ir į reikiamą vietą padėti laukia. Reikia tik kibirkštelės ar trenksmo“, — sako Bernardas Levinas. Tikime ar netikime Bern. Levino samprotavimu, bet visi žinome, kad komunistinė Rusija nėra amžina. Ateis diena, kada sukomunistinta rusų tauta atsiims atlyginimą už pavergtų tautų priespaudą, persekiojimą ir naikinimą. Nukankintų ir nužudytų milijonai šmėklų išeis kartu su gyvaisiais ir pareikalaus apyskaitos ir išsiilgtos laisvės visoms tautoms.

M. Stonys

KANADOS ĮVYKIAI

Kelionė Prancūzijon

Kvebeko premjerą R. Levesque, grįžtantį iš Prancūzijos, Montrealo Mirabel aerodrome sutiko 15.000 minia, kurią daugiausia sudarė separatizmo šalininkai. Savo viešnagė Prancūzijoje premjeras B. Levesque padavino dėmesio verta savaitė, nes buvo pasiektas pilnas dialogas bei pagarba tarp kvebekiečių ir prancūzų, Prancūzijos pažadas nebūti abejinga Kvebeko reikaluose. Kanados premjero P. E. Trudeau vyriausybė nėra patenkinta peršiltu L. Levesque sutikimu. Kanados ambasadorius G. Pelletier turės nustatyti, ar Prancūzija neperžengė provincijų premjerams numatytos protokolo ribos. Premjerą R. Levesque iš viešbučio pasiemė ir Paryžiaus aerodroman nuvežė pats Prancūzijos min. pirm. R. Barre. Neaiškumų sudaro numatyti reguliarius Prancūzijos ir Kvebeko vyriausybės pasitarimai, „Garbės legijono“ ordino paskyrimas be išankstinio pranešimo Otavai. Priimti svetimų valstybių ordinams kanadiečiams yra reikalingas federaci-

nės vyriausybės sutikimas. P. E. Trudeau, komentuodamas premjero R. Levesque viešnagę, teigė, kad kvebekiečiams daugiau už ordinus rūpi finansinė parama, juo labiau, kad investicijoms Kanadoje prancūzai pasirenka kitas provincijas.

Progresyviųjų konservatorių partija kas dveji metai rengiamam suvažiavimui šį kartą pasirinko Kvebeko miestą. Suvažiavimas ypač pabrėžė partijos vienybę, kurios jai dažnai trūkdavo. J. Clarko vadovavimui pritarė net 93%, o už naujo vado rinkimus pasisakė tik 7% atstovų. 1975 m. įvykusiame liberalų suvažiavime 19% atstovų norėjo naujo vado rinkimų premjerui P. E. Trudeau pakiešti. Susidaro apgaulingas įspūdis, kad J. Clarkas savo partijoje yra populiariausias, negu P. E. Trudeau tarp liberalų. Iš tikrųjų tas J. Clarko populiarumas tėra vienybės apraiška, paktuota artėjančių federacinio parlamento rinkimų. Optimistinių vilčių konservatoriams tei-

Rudenėjanti Kanados gamta kviečia gyventojus pasidžiaugti gaivinančia ramybe

Nuotr. Vyt. Maco

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Reforminis sąjūdis Lenkijoje

Lenkija bruzda. Pastaruoju metu pasirodė apie dešimt naujų „neoficialiosios“ spaudos leidinių. Įsisteigė naujas „demokratinis sąjūdis“, paleidęs šūkį „atkurti Lenkijoje suverenumą ir demokratiją“. Vienas šio sąjūdžio steigėjų — jaunas lenkų istorikas Adamas Michnikas paskelbė Paryžiaus dienraštyje „Le Monde“ (X. 25) idomų straipsnį, kuriame mėginama praskleisti, kas iš tikrųjų šiuo metu vyksta Lenkijoje.

Gierekas, pasak jo, nėra lenkų Dubčekas. Veikiau jį tektų lyginti su dabartiniu Ispanijos premjeru Suarezu. Tik klausimas, ar Gierekas pajėgs, kaip Suarezas, suprasti, kad vienintelis protingas kelias Lenkijos

ūkio krizei nugalėti tėra reformos, įteisinančios besireiškiančią visuomenės spaudimą. Mat, reikalingų permąnų įvykdymas Lenkijoje šiuo metu nepriklauso nuo partijos, bet nuo opozicinio demokratinio sąjūdžio, nuo nepriklausomai besireiškiančios viešosios nuomonės spaudimo. Valdžios nuolaidos parodė, kad galimos permainos nebus iš augščiau atėjusių nutarimų, bet iš apačios kylančio visuomenės spaudimo išdava.

Galimas atolydis

Michnikas pramato Lenkijoje visai kitokį atolydį, negu tas, kuris vyko 1956 m. Sov. Sąjungoje, Lenkijoje, Vengrijoje ar vėliau Čekoslovakijoje „Prahos pavasario“ dienomis. Anuomet reikėsi pačioje partijoje laisvės palankesnės jėgos. Dabar reformų kryptį lemia nuolatinis demokratinio sąjūdžio spaudimas. Todėl naujasis atolydis, vaizdingai kabant, nebijo staigaus pašalo. Reformų galimybę Michnikas regi dviejų lygiagrečių vyksmų sąveikoje: oficialiai „priveržiant sraigtus“ ir plačiai išsiliėjus visuomeniniam srautui už oficialių rėmų. Šio srauto, Michniko nuomone, negalima laikyti opoziciniu sąjūdžiu tradicine šio žodžio prasme, nes jo šalininkai nesiekia paimiti valdžią. Jiems rūpi apginti žmogaus ir piliečio teises, praplėsti demokratinį laisvių sritį. Jie nereikalauja, kad valdžia priartėtų naujų institucijų steigimui, bet jie patys jas steigia, žiūrėdami ne į valdžią, o į visuomenę.

Ivairūs vienetai

Beveik visi Lenkijos piliečiai, be įsitikinimų skirtumo, — pabrėžia istorikas, — pripažįsta Katalikų Bendrijos autoritetą jos vadovų pastangas ginti tikybą, žmogaus teises ir kras- to nepriklausomybės tradiciją, kaip ir katalikų inteligentų klubų bei jų laikraščių „Tygodnik Powszechny“ ir „Więz“ vaid-

menį. Pastaruoju metu išryškėjo ir kitų pakraipų opozicinės srovės, kaip „Komitetas Darbininkams Ginti“, vėliau pasivadinęs „Visuomeninės Savigny- nos Komitetu“, studentų solidarumo komitetas, tokie savileidiniai periodiniai leidiniai, kaip „Zapis“, kuriame bendradarbiauja žinomiausi rašytojai, ar „Informacijos Biuletenis“, kuriame skelbiami žmogaus teisių laužymo faktai ir atremiami oficialios propagandos melai.

Reikia reformų

Naujai įsisteigęs lenkų „demokratinis sąjūdis“ tėra tik vienas iš daugelio, kuris pastoviai ir realiai reiškiasi politiniame Lenkijos gyvenime ir kaip toks nebegali būti nei ignoruojamas, nei sunaikintas. Jis sąmoningai atsisako betkokios pogrindinės veiklos. Vis jo veiksmams yra vieši ir gerai žinomi valdžiai, kuri nuosiskaita juos toleruoja ir už tai nekeliama baudžiamųjų bylų. Grumdamosi su ūkiniais sunkumais ir pasimokiusi iš savo pirmąjo Gomulkos nesėkmės, Giereko valdžia mėgina švelninti visuomenines įtampas, tačiau iš dabartinės krizės išbristi vien tik ekonominių priemonių nepakanka. Reikia politinių nuolaidų, kurias sąlygoja geopolitinė Lenkijos padėtis, būtent, priklausymas Varšuvos Sąjungai ir sovietinės kariuomenės buvimas tarp Oderio ir Bugo. Todėl Michnikas mano, kad vidaus reformų politika Lenkijoje sietina su įtampų mažinimo politika tarptautiniuose santykiuose. Oficialioji propaganda, pasak jo, kartais teigia, kad žmogaus teisių gerbimo problema — kiekvienos šalies vidaus reikalas. Tai netiesa, teigia Michnikas, ir priduria: Helsinkio susitarimai šią problemą pavertė tarptautine, kaip savo metu susitarimas panaikinti vergiją. Kas nepaiso šio fakto, išduoda ne tik europinę demokratiją, bet ir atolydžio politiką.

A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

TRADICINIS SPALIO REVOLIUCIJOS PARADAS MASKVOS RAUDONOJOJ AIKŠTĖJ, skirtas jos 60 metų sukakčiai, truko net tris valandas. Jame vyravo V. Lenino ir L. Brežnevo portretai, kartais nešami vienas šalia kito. Kariuomenės dalyvavimas parade buvo gausesnis nei paskutiniuose dviejose Spalio šventėse, bet truko didžiųjų tarpkontinentinių raketų. Krašto apsaugos min. D. Ustinovas savo trumpu žodžiu stengėsi pabrėžti taikos, atolydžio ir nusiginklavimo siekius kompartijos užsienio politikoje. Nešami plakatai garbino kompartiją ir socializmą, vedantį į vis dar nepasiekiamą tikrąjį komunizmą. Gyventojų nuotaikas bene geriausiai atskleidžia Maskvoje kursuojantis anekdotas: „Komunizmas tėra anapus horizonto — įsivaizduojamos linijos, kuri ima tolti, kai prie jos priartėji...“ Iš tikrųjų

dabartinė Sovietų Sąjungos sistema yra valstybinis kapitalizmas, kurį diktatoriška ranka tvarko kompartija su savo dievačiu L. Brežnevu. Jis šandien — ir kompartijos vadas, ir augščiausiojo sovieto pirmininkas, ir netgi vyriausias ginkluotųjų pajėgų viršininkas. Tiek tituli savo laiku turėjo tik J. Stalinas. Istorijon L. Brežnevas betgi įeina kaip žmogus, kurio valdymo laikotarpyje politiniai disidentai buvo pradėti siųsti į psichiatrines ligonines. Jo viešpatavimo metu iš Kremiaus kontrolės išslydo V. Europos kompartijos, kuriančios europinį komunizmą. Spalio šešiasdešimtmečio proga Prancūzijos komunistų oficiozas „L'Humanite“ pasveikino Sovietų Sąjungą, neužmiršdamas pabrėžti, kad komunizmas Paryžiuje bus prancūziškų spalvų. Ispanų kompartijos vadas S. Carrillas, negavęs žodžio prabilti europinio komunizmo vardu, išskrido iš Maskvos, nelaukdamas nė šventinio parado. Senoji ispanų komunistė D. Ibarruri, ilgus metus praleidusi Maskvoje, taip pat neištarė nė vieno viešo žodžio.

Pabėgo budistas

Laivelis iš Vietnamo pabėgo budistų dvasiškis T. M. Giacas, vienas pagrinčių Jungtinės Budistų Bendrijos vadų buvusiam Saigone, kuris dabar vadinamas Hočimino miestu. Pabėgimo tikslas — kreiptis į tarptautinę organizaciją „Amnesty International“, atskleisti jai religijos varžtus bei žmogaus teisių pažeidimus Vietname. T. M. Giacas karo metais buvo nusistatęs prieš Saigono vyriausybę, siekė karo užbaigos bendradarbiavimu su komunistais. Jungtinei Budistų Bendrijai už tokias paslaugas komunistinis režimas atsiilygino jos šešių vadovų suėmimu praėjusį pavasarį. T. M. Giacas, lankydamsis JAV, nori susitikti su tais amerikiečiais, kurie organizavo masines demonstracijas prieš JAV dalyvavimą Vietnamo kare. Jis jiems planuoja dokumentais įrodyti Vietname pradėtą religijos persekiojimą, žmogaus teisių pažeidimus.

Žiaurus kerštas

Izraelio premjero M. Begino vyriausybė, reaguodama į palestiniečių paleistą raketą, nuo kurios žuvo trys izraelitai Naharijos miestelyje, pasiuntė savo aviaciją į pietinį Libaną. Tyro uoste bei aplinkiniuose kaimuose nuo lėktuvų bombų ir Izraelio artilerijos sviedinių žuvo apie 110 libaniečių, jų tarpe nemažas skaičius moterų ir vaikų. Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ tokį nežmonišką kerštą pavadino masinėmis žudynėmis. JAV prez. J. Carteris prabilo apie naujo karo grėsmę Artimuosiuose Rytuose, ragindamas Siriją, Jordaniją ir Libaną remti Egipto prez. A. Sadato pastangas deryboms Zenevoje. J. Carteris, matyt, sąmoningai nutylėjo nemalonų faktą, kad šioms žiaurioms žudynėms Izraelio aviacija panaudojo iš JAV gautus „Phantom“ ir „Skyhawk“ lėktuvus. Tokie metodai liudija visišką Izraelio premjero M. Begino nesiskaitymą su JAV. Tuoj po šių žudynių premjeras M. Beginas pasiūlė egiptiečiams užbaigti visus nesutariusius bei kraujo praliejimą, priartamas panašiai Egipto prez. A. Sadato akcijai taikos fronte.

Suėmė teroristus

Olandų policija Amsterdamo priemiestyje suėmė du vokiečių

Išlaisvino kalinį

Iš Tel Avivo Romon atskrido Graikų Katalikų Bendrijos arkiv. H. Capucci, kalėjime praleidęs beveik trejus metus. Izraelio teismas jam buvo paskyręs 12 metų už ginklų įvežimą iš Libano palestiniečiams partizanams Izraelioje. Dėl bado streiko arkiv. H. Capucci kalėjime prarado 44 svarus. Graikų Katalikų Bendrijai Sv. Žemėje jis vadovavo nuo 1963 m. Arkiv. H. Capucciui laisvę atnešė popiežiaus Pauliaus VI iniciatyva pradėtos Vatikano derybos su Izraelio premjeru M. Beginu.

Šiame numeryje:

Reforminis sąjūdis Lenkijoje
Nežiūrint komunistinių varžtų, bręsta nauji sąjūdžiai

Du lietuviai įgogos stovykloje
Išpuždžiai iš madingos, bet keistos religinės stovyklos

Kaip lietuvių kalba mane išgelbėjo
Jauna advokatė Brazilijoje aprašo idomų nuotykių

Budėjau prie Basanavičiaus karsto
Vilniečio atsiminimai apie garsųjį lietuvių daktarą

Lietuvis — krokodilų gaudytojas
Mūsų bendradarbis apie tautietį Babenską Venecuoloje

Lietuvių veikla ir neveikla
Informacinis pranešimas apie V. Vokietijos lietuvių

Dabarties klausimai svarstybose
V. Vokietijos lietuvių kultūrininkų suvažiavimas

“Confrontations With Tyranny”
Baltiečių autorių dramos tirionijos temomis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Premijos doleriai spaudai

Ateitininkų Federacijos valdybos sudarytoji komisija kūrė šiu metų Stasio Šalkauskio premiją \$1500 paskyrė dr. JONUI GRINIUI už lituanistinius jo veikalus. Naujasis laureatas minėtą sumą paskirs tėti lietuviškajai spaudai, įskaitant "T. Žiburius". Dėkojame už dėmesį bei paramą ir spausdiname laureato žodį, adresuotą ateitininkams ir kitiems. RED.

BRANGIEJI IDEJOS DRAUGAI!

Tikrai nudžiugau, gavęs Ateitininkų Federacijos valdybos pranešimą, kad man yra paskirta šių metų Stasio Šalkauskio kūrėbinė premija už mano ligšiolinius mokslinius ir literatūrinius darbus.

Dėkodamas Federacijai už šį malonų atžymėjimą, kuris man tenka mano mylimojo mokytojo vardu ir mūsų devintojo Kongreso proga, jaučiu, kad per šią premiją Federacijos valdyba nori priminti vieną mūsų ideologijos principą, kuris vadinasi inteligentiškumas, bet kurį mes kartais pamirštame.

Tuo tarpu mūsų ideologijos formuluotojas profesorius Stasys Šalkauskis šį pradžmę labai brangino. Jis ne kartą yra sakęs, kad ateitininkai nėra tik šiaip lietuvių katalikų kultūrinis sambūris, bet kad jis pirmiausia yra mokslus einančio jaunimo organizacija, kuri turi išugdyti Lietuvai tikrus katalikų šviesuolius.

Todėl ateitininkai privalo išlavinti: aiškų protą, pagrįstą moksliškąjį subrendimą, tvirtą būdą, paremtą augšta valios kultūra, jautrią sąžinę, išauklėtą pagal krikščioniškos dorovės reikalavimus, ir kilnią širdį, pilną entuziazmo bei paslankumo pasiaukoti tam, kas yra šventa, tikra, gera ir gražu.

Primindamas šiuos mūsų mokytojo Stasio Šalkauskio žodžius, turiu kongreso dalyviams vieną prašymą, kuris išplaukia iš inteligentiškumo principo: būkime lietuviškos literatūros skaitytojai!

Zinau, kad tai nėra madingas prašymas šiandien, nes daug

maloniau žiūrėti televizijos arba sėdėti kinematografe. Bet šio būsimiems šviesuoliams neužtenka. Jei ateitininkas turi išlavinti šviesų protą, jis turi skaityti daugiau už kitus. Jei ateitininkas turi pasisavinti lietuviškos kultūros geruosius pradus, jis turi daugiau už kitus skaityti lietuviškai — daugiau lietuviškų knygų, daugiau lietuviškų žurnalų ir laikraščių.

Nenormalu yra, kai Lietuvių Katalikų Akademijos geri leidiniai neperkami, kai dailiosios literatūros lietuviškos knygos ne kartą niekinamos, kai rimčiausias mūsų kultūros žurnalas "Aidai" nusiskundžia prenumeratorių skaičiaus mažėjimu. Šitokie skundai turi išnykti!

Pasaulio šviesai sustiprinti ir lietuvių kultūros gerovei kelti ateitininkai turi tapti uoliais skaitytojais viso to, kas gero ir gražaus spausdinama lietuvių kalba, žinoma, neužmirštant ir kitų kalbų.

Norėdamas, kad šis mano prašymas neliktų tuščias, pats mėginsiu jį paremti šokių tokiu darbu. Todėl tuos draugus, kurie iš savo uždarbio sudėję šių metų Stasio Šalkauskio premiją, prašyčiau man atleisti, jeigu ši kartą paseksiu jų pavyzdžiui ir man skirtą premiją padalysiu simboliškai, būtent:

"Ateities" žurnalui — 250 dolerių, "Aidų" žurnalui — 250, "Draugo" dienraščiui — 250, "Tėviškės Žiburių" savaitraščiui — 150, "Darbininko" savaitraščiui — 100, Vasario 16 gimnazijai — 100, Ateitininkų Susiėlpimo Fondui — 150, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai — \$250.

Kad mums visiems Viešpats Dievas padėtų dirbti, kovoti dėl Lietuvos!

Jūsų Dr. Jonas Grinius

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir attraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Genovaitei Račienei

mirus, jos vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Jonas Riauba

Justina ir Bonifacas Sribiškiiai

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Juodikiiai

Prasilaužę pro policijos eiles, baltiečiai su plakatais demonstruoja Vašingtone prie Sov. Sąjungos ambasados (pažymėtos kryžma) Nuotr. A. Dudaravičius

Du lietuviai jogos stovykloje

J. VAICELIŪNAS

Kas yra joga? LE sako, kad joga yra susikaupimas, įtampa, pratyba, viena iš 6 senųjų indiečių filosofinių sistemų, siekianti askeze ir kitomis priemonėmis išvaduoti dvasią iš kūno priklausomybės, pasiekiant ištisinę būseną ir tuo būdu pasiekiant išganymą.

Man buvo svarbu pažinti ne jogos teoriją, o praktiką. Savo bendradarbio Vytauto pakviestas, išvažiavau kartu su juo į jogos stovyklą. Aš tikėjau, jog pamatyti jogus, atliekančius fizines ir dvasines pratybas, pasimaudyti, pakvėpuoti grynu oru ir pasimaityti vegetarišku maistu. Taip galvojau, bet ne taip išėjo.

Sivananda Yoga Camp

Rugpjūčio 1 d. apie 6 v.v. atvažiavome į tą stovyklą, esančią apie 45 mylias į šiaurės vakarus nuo Montrealo, Val Morin miestelio pakraštyje (8th Ave.). Čia užsiregistravome, sumokėjome stovyklos mokestį už dvi savaites po \$15 už dieną. Gavome kambario raktus ir su savo lagaminais nuėjome į nurodytą pastatą. Medinis pastatas, dviejų aukštų, 40 kambarių. Kiekvieniame kambaryje 3 lovos su matracais ir pagalvėlėmis, tualetas su šiltu ir šaltu vandeniu, vonia. Patalynė, rankšluosčiai kiekvienas turi turėti savo. Taip pat reikia turėti antklodę, pasiklojamą fiziniams pratimams ar meditacijai. Jau tą patį vakarą turėjome dalyvauti meditacijoje jogos salėje. Įeinančius patikrina pagal sąrašą. Taigi, meditacijoje nedalyvauti negali. Kas atsisakytų dalyvauti, turi palikti stovyklą, o įmokėjimas negrąžinamas. Į fizinius sporto veiksmus taip aštriai nežiūrėjo, bet ir juose du kartu dalyvius patikrino pagal sąrašą. Stai tau ir laisvos atostogos Laurentidų kalnuose!

Si stovykla užima 60 akrų plotą su atitinkamais pastatais. Nors asketizmo pradininkas yra Šiva, bet šioje stovykloje daugiau garbinamas Krišna. Viduryje stovyklos auga didelis beržas — Krišnos medis. Po tuo beržu yra paveikslas: Krišna stovi su fleita prie baltos karvės, o žemiau jo — biustas. Valgykloje yra ir Kristaus paveikslas. Turbūt tam, kad neatbaidytų krikščionių, nes iš stovyklautojų jie sudaro daugumą. Didelis plaukiojimo baseinas, netoli jo yra geriamo vandens čiaupas. Lauke įrengta platforma fiziniams pratimams. Įeinant į patalpas, reikia nusiauti batus.

Stovyklos įsteigėjas ir jos vadovas yra swami Višnu Devananda, kurį sutrumpintai vadinsiu swami Višnu (swami — dvasiškis). Ta stovykla pavadinta sąjūdžio pradininko swami Sivananda vardu (jau miręs). Stovykla įsteigta 1958 m. Jos štabą sudaro 30-40 asmenų, kurių per 10 yra swami. Jų yra indiečių, bet yra ir kitų tautybių žmonų. Sakoma, kad swami gali būti kiekvienos religijos žmogus. Argi? Ar gali būti katalikas ir induizmo religijos dvasiškis kartu? Juk swami įšventinamas, duoda pasižadėjimą, priesaiką.

Jogų stovyklos, matyt, duoda gerą pelną, nes šalia tos stovyklos nupirkta 200 akrų miško už 150.000 dolerių. Jogų delių stovyklą Š. Amerikoje yra 4: Kanadoje, JAV prie Niujorko ir Kalifornijoje, Bahamų

salose. Mažesnių skyrelių yra daug: Toronte, Montrealyje, Niujorko, Čikagoje, Vašingtone, New Havene, Wilmingtone, Del., Orlando, Fla., ir kitur. Taip pat jų yra Anglijoje, Izraelyje ir kitose valstybėse.

Nuostabu: krikščionys misionieriai keliauja į Indiją, nešdami Kristaus mokslą ir ekonominę paramą, o indiečiai keliauja į išsivysčiusius kraštus su jogos mokslu, telkdami vertingą valiutą. Sakoma, Indijoje, neskaitant pavienių asmenų, jogų stovyklų nėra. Jei Indijoje daug indiečių per mėnesį pragyvena už \$15, ar jie gali mokėti tokioj stovykloj \$15 už dieną?

Nors sakoma, kad joga neturi ryšio su religija, bet jogos stovykloje tas ryšys labai jaučiamas. Visas jos štabas yra indiečių tikėjimo, nors ne visi jie yra indiečiai. Giedamos indiečių religinės giesmės, kalbamos maldos, kurių yra daug — ir pradedant užsiėmimus, ir baigiant.

Meditacijos

Dienos programoje meditacijom skirta 10-11 valandų. Nors meditacija yra dvasinė sritis, bet ir joje reikia išsėdėti jogiškai 2 valandas, o meditacijos vyksta rytą ir vakarą. Meditaciją sudaro: 30 minučių ramus sėdėjimas ant grindų, ant pasitiestos antklodės, sukryžiuvus kojas ir užsimerkus, kad galėtum geriau medituoti. Įpratusiam toks sėdėjimas nėra problema, bet neįpratusius ir vyresnio amžiaus žmones tai vargina. Todėl ne visi dalyviai idealiai išsėdi nustatytą laiką.

Kitas pusvalandis skirtas giedojimui. Giedamos indiečių religinės giesmės indiečių ir katalikų anglų kalba. Tų giesmių gana daug. Joms vadovauja daugiausia pats swami Višnu. Jei jo nėra — jo padėjėjas. Kartais vieną kitą giesmę gieda ir kuri nors iš swami moterų ar net stovyklos štabo pareigūnų. Giesmės labai monotoniškos, nors melodijos pusėtinės. Stai populiarensės giesmės:

OM Namah Sivaya, OM Namah Sivaya, OM Namah Sivaya, OM Namah Sivaya; arba
Hare Rama, Hare Rama, Rama, Rama, Hare Hare;
Hare Krišna, Hare Krišna, Krišna Krišna Hare Hare arba angliškai:
We are priests, priests, priests we are.

Tuos giesmės žodžius gieda vadovas, paskui visi dalyviai, o kartais tas eilutes pakartoja ir antrą kartą. Giesmės priariama būgneliais ir miniatiūriniais vargonėliais: viena ranka groja, o kita — stumdo dūmptį lentele.

Zodelyčiu "OM" pradedamos ir baigiamos giesmės, maldos, mankštos pratimai, maldos prieš valgį. OM ne sakomas, bet giedamas. Aiškinama, kad tas OooooM garsas buvęs pats pirmasis pasaulyje.

Trečia meditacijos dalis: pasikalbėjimai, skaitymas iš religinių ar kitokių knygų ir išsiaiškinimai. Ketvirtoji meditacijos dalis rytą dažniausiai būdavo kvėpavimo pratimai, vakarą kokie nors pasirodymai: indiečių muzika, šokiai, o kartais būdavo pasirodymų ir iš dalyvių.

Kalbėdamas apie Guru (mokytoją), swami pasakė, kad Guru yra Dievo paveikslas mokiniui. Guru gali apsaugoti mokinį nuo Šiva bausmės, bet Šiva

negali apsaugoti mokinio nuo Guru bausmės.

Atėję į jogos salę meditacijai, dauguma dalyvių atsiklaupta ant kelių ir paliečia kaktą grindis. Tai pagarba Krišnai, kurio paveikslas pakylėjo (scenoje) ant staliuko. Prie to paveikslą dega žvakutė. Beveik visi swami sėdi pakylėje, o swami Višnu — specialioje kėdėje, kojas jogiškai surietęs ir raudona skraiste apsidangstęs. Ir jis taip sėdi tik susikaupimo metu. Kai pradedamos giesmės, ir jis nuleidžia nuo kėdės čia vieną, čia kitą koją. Dalyvių sėdėjimas ant grindų ir pagarbos Krišnai atidavimas siekiant kaktą grindis man priminė mahometonus, matytus Egipto mečetėse.

Fiziniai pratimai

Jogos stovykloje visi turi dalyvauti ir fizinės mankštos pratimuose. Jie esti lauke ant platformos, o jei lyja, jogos salėje, kuri išklotą kilimu nuo sienos iki sienos. Tuos pratimus turi daryti visi — jauni ir seni. Esti taip, kad 17 metų amžiaus jaunuolis stovi greta 70 metų amžiaus "sportininko". Žinoma, jaunuoliai geriau gali atlikti tuos pratimus, negu senesnio amžiaus dalyviai. Kartą mačiau, kaip 10 metų amžiaus vaikas atliko visus pratimų numerius, o jo 40 metų amžiaus tėvas — nevisus.

Amžius ir prigimtis daug reiskia. Kai atvykome į stovyklą, valgykloje pamačiau kokių 18-20 metų amžiaus mergaitę, kuri buvo pilna, kaip slyva. Na, pagalvojau, jai čia bus sunku atlikti fizinio lavinimosi pratimus. Ją parodžiau Vytautui. Jis pasakė, kad ta mergaitė yra kursantė ir gerai atlieka jogos pratimų numerius. Po poros dienų ji atėjo į mūsų pamoką kaip instruktorė. Ji pamoką pravedė gerai, nors pati jokių numerių nerodė. Ji baigė kursą, gavo jogos mokytojos diplomą ir pasiliko stovyklos štabe.

Ar sunkūs jogos fizinio lavinimo veiksmai? Jų yra įvairių — sunkių ir lengvesnių. Stovėjimas ant galvos, ant pečių yra sunkesni numeriai. Juos atlieka jauni, kad ir nevisi, ir kailurie vyresnio amžiaus dalyviai, kurie turi sportišką prigimtį ir tą sportą praktikuoja kasdien.

Jogos fizinio lavinimo pratimai atliekami 3 kartus per dieną: du kartu po dvi valandas ir kartą po vieną valandą. Pastaroji skiriama pradedantiems. Jų būdavo nedaug, ir vyresnio amžiaus instruktorė galėdavo kiekvieną dalyvį patikrinti, jam nurodyti jo klaidas. Kreipiamas dėmesys į kvėpavimą. Vienas dalyvis, buvęs boksininkas, apie 60 metų amžiaus, kuriam nesisekė kvėpavimo pratimai, sakė: "Visą amžių kvėpavau krūtine, o dabar — pilvu." Viena moteris pasakojo, kad jos vyras jau pirmą dieną pabėgo iš tų pratimų. Moters yra kantrošės. Ir stovyklautojų buvo daugiau moterų, negu vyrų. Vyresnio amžiaus stovyklautojai po 2-3 dienų iš stovyklos išnykdavo.

Vytautas sakė, kad, norint atlikti sunkesnę fizinio lavinimo numerį, reikia per meditaciją apie tai galvoti ir tikėti. Tikėjimas ir kalnus perkelia. Aš tikėjau, bet per tą porą savaičių visai savarankiškai ant galvos pastovėti negalėjau.

(Bus daugiau)

A+A

GENOVAITEI RAČIENEI

mirus, jos vyrą — valdybos narį JURGĮ RAČĮ ir jos seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

NORTH SYLVA Co. Ltd. valdyba

akcininkai ir tarnautojai

A+A

GENOVAITEI RAČIENEI

mirus, vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ ir šeimą bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

J. J. Šarūnai

P. V. Melnykai

L. P. Murauskai

J. A. Pūkai

A+A

mielai

GENUTEI RAČIENEI

iškeliavus į amžino poilsio namus, liūdesyje likusius vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ, dukterėčią MARGARITĄ, jų šeimas ir gimines Lietuvoje giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Č. J. Kurai

J. A. Klimai

J. A. Andriukaičiai

P. E. Žuliai

B. Žulytė

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, ilgamečiui klubo nariui vyrui JURGIUI, giminėms bei artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Toronto Medžiotų ir Žuklautojų Klubas "Taurus"

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Birutė ir Antanas Matulaičiai, Florida

A+A

Genovaitei Račienei,

buvusiai choristei mirus, jos vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvos Kankinių parapijos choras

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, jos vyrą JURGĮ ir seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Elena ir Pranas Ališauskai
Ottawa, Ontario

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, jos vyrą JURGĮ, seserį ANGELĘ LUKOŠIŪNIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

M. V. Vaitkai ir šeima

Į amžinybę iškeliavus

Genovaitei Račienei,

jus vyrą JURGĮ, gimines ir artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi —

Marija Peckienė
Jonas ir Joana Račyla

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Toronto atžalynietės, pradėjusios naują veiklos sezoną, ruošiasi būsimiems koncertams Nuotr. O. Burzdžiaus

Stovyklos, seminarai, kelionės

AL. GIMANTAS

Spaudoje teko skaityti nusi-skundimą, kad čikagiečiai demon-strantai, vykę į Vašingtoną, ekskursijos organizatorių buvę lyg ir apgauti — neištesėjo pažado parodyti ekskursantams JAV sostinės iškilienų vietų. Tuo tarpu detroitiečiams net du kartus — rytmietį prieš demon-straciją ir po jos autobusu bu-vo sudaryta proga pasižvalgyti po sostinę. Tuo dalyviai itin bu-vo patenkinti.

Visa tai būtų galima ir už-miršti, bet netolimoje praityje buvo labai panašių nusiskun-dimų žymiai didesnėje plotmėje. Juoba tenka tai prisiminti, kai ruošos darbai jau įpusėti Pa-saulio Lietuvių Dienų, jaunimo kongreso, tautinės skautų sto-vyklos Australijoje.

Beveik tris savaites truko iš-vyka JAV ir Kanados jaunimo atstovų Pietų Amerikoje, kur tuo laiku įvyko III Pasaulio Lie-tuvių Jaunimo Kongresas. Ke-lionės išlaidos — didelės. Atstu-mai—milžiniški. Kaip jau įpras-ta, kongresų metu pačią di-džiausią laiko dalį užima studij-ų dienos ir stovykla. Visa tai prasminga, svarbu ir būtina. Laisviau jaučiasi svečiai, bet rinkti atstovai (tokių buvo dau-guma) nekartą skundėsi, kad jie tik "žodžiais" buvo Argentino-jė, Brazilijoje, Urugvajuje. Jų laikas buvo tiek ribotas, kad mi-nėtų valstybių turistinių atrak-cijų kaip ir neteko matyti, jei neskaityti vienos dienos tokia-me mieste, kaip Rio, kuris lai-komas gražiausia pasaulio vie-tovė. Atseit, kitų namynų, kam reikėjo tokių išlaidų ir pastan-gų, jei stovyklą ar studijų die-nas galima buvo surengti kad ir tokiam Vero Beach Floridoje. Vadinas, nors turistiniai ma-lonumai nedaug ką bendro turi su lietuviška veikla, tačiau nuve-žius jaunimą net į kitą žemyną, reikėjo rasti laiko bent paviršu-

Jauniausi torontiečiai "Atžalyno" grupės šokėjai Nuotr. Omero Burzdžiaus

tiniam ryškesnių vietų aplanky-mui.

Didžiai vertintinos australie-čių lietuvių pastangos šių metų pabaigoje pas juos atvykstan-čius skautus laikyti ne vien tik stovyklose, bet ir parodyti to žemyno įdomybes. Sugrįžę namo galės sakyti matę bent šiek tiek Australijos.

Idomu, kas šioje plotmėje da-roma torontiečių Pasaulio Lie-tuvių Dienų dalyviams, ypač at-vykėliams iš kitų žemynų, ku-riems, bent daugumai, tokia iš-vyka į šiaurinę Ameriką bus gy-venime pirmą ir paskutinę. At-siminkime, kad tokios ekskur-sijos - kelionės daug kainuoja ir pačiam jaunimui, ir jų tėvams.

Ateina IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas V. Vokietii-joje. Ten bus ir seminarai, ir studijų dienos, ir stovyklos. Tai didelė ir išlaidi kelionė. Susiti-kimas su lietuviais, atvykusiais iš įvairių pasaulio vietų, turės būti pajavirintas ir gerai suor-ganizuotu, tegu ir daliniu, V. Europos kraštų pažinimu. Sakome "organizuotu", nes toks bū-das žymiai sumažina bendrąsias kelionės ir apistojimo išlaidas. Tik tokiu būdu būtų galima su-dominoti kiek galint daugiaų mū-sų jaunimo, kuris neučiuomis bus sudomintas bei įtrauktas ir lietuviškojo neeilinio įvykio da-lin.

Prisiminkime tik atvejį III jaunimo kongreso metu su da-limi australiečių lietuvių. Kai pagalvoji apie tą įvykį iš bent kiek tolimesnės laiko perspek-tyvos dabar, nesinorėtų jų kie-tai kaltinti ar vienašališkai teis-tovė. Atseit, kitų namynų, kam reikėjo tokių išlaidų ir pastan-gų, jei stovyklą ar studijų die-nas galima buvo surengti kad ir tokiam Vero Beach Floridoje. Vadinas, nors turistiniai ma-lonumai nedaug ką bendro turi su lietuviška veikla, tačiau nuve-žius jaunimą net į kitą žemyną, reikėjo rasti laiko bent paviršu-

Kaip lietuvių kalba mane išgelbėjo

Sao Paulo mieste, Brazilijoje, prieš kelerius metus susidarė Literatūros ratelis. Jis susirenka kas mėnesį vis skirtinguose narių namuose. Paskai-toma ar net panagrinėjama litera-tūros tema, paminimas koks žymes-nis autorius, aptariama nauja plokš-telė, "suvaidinama" (skaitant) teat-rinė ištrauka, platinama lietuviška knyga, pasidalinama informacijom, skatinama vietinė kūryba. Siemet, tarp kitų uždavinių, kiekvienas na-rys sengiiasi aprašyti ir paskaityti kokį nors savo "pergyvenimą". Šio vaizdelio autorė adv. Joana Satkū-naitė, Sao Paulo mieste gimusi lie-tuvaitė. RED.

Gal ir netikėtis, bet tikrai taip buvo.

Prieš kelerius metus, lanky-dama vakarais valstybinį Sao Paulo universitetą, o dienos metu turedama dirbti, tikrai la-bai mažai laiko turėdavau mokytis — tik per pietų pertrauką ir savaitgaliais. Taip ir atėjo paskutiniai romėnų teisės egzaminai — kvotimai.

Buvo mums duota paruošti 80 temų, kurių vieną studentas iš-trauks burtų keliu, apie ją kal-bės, profesorius dar duos vieną kitą papildomą klausimą ir pa-leis. Studentų daug. Kad egza-minai su vienu profesorium neužsistėtų iki vidurnakčio, buvo pakviesti dar du kiti egzamina-toriai.

Nors aš jaučiau, kad iš tų 80 temų tikrai gal apie vieną iš jų būčiau galėjusi šį tą pasaky-ti, vistiek nutariau bandyti — ir atsidūriau klasėje tarp kitų studentų. Ten ir sužinojau, kas mus egzaminuos: šalia mūsų profesorius, bus dar kitas, ku-ris dėsto dienos metu, o trečias, mūsų nelaimė, tai kito univer-siteto profesorius, kuriam mū-sų studentai nepatikdavo ir ku-ris sakydavo, kad mūsų univer-sitetas turi tik gerą vardą, o studentai nieko nemoka.

Sužinoję apie šį mūsų egza-minatorių, visi studentai bai-siai nusiminė. O vienas net aiš-kiai pasakė: "Belieka tik mels-tis, kad būtum pašauktas kitų dviejų egzaminatorių, nes kas bus pašauktas šito, bus žuvis". Pažiūriu kas taip kalba. Ogi — žydukas. Ir galvoju: "Jei net žy-das mas skatina melstis, tai čia nejuokai!"

Jeina į salę tie trys egzami-natoriai. Salėje tylu, kaip nie-kada. Studentai sėdi susirūpinę. Vieni nuleidę galvas, kiti pakė-lę akis augštin, lyg jįškodami kokio šventojo, kuris juos išgel-bėtų; dar kiti alkūnėmis atsi-rėmę ant staliukų, o rankomis susiėmę galvą, matyt, visi mel-džiasi. Keista, kad per egzami-nus visi studentai atsiranda taip arti Dievo — net ir tie, kurie per metus nė karto neįkelia ko-jos šventovėn ir net poterėlio nesukalba.

Prasideda kvotimai. Studen-tus šaukia pagal sąrašą, alfabė-tine tvarka. Pirmieji trys jau pašauktai. Visi žiūrim, kaip elgis-tas egzaminatorius, kurio visi bijom. Tikrai buvo gaila to studento, kuriam buvo duoti to-kie sunkūs klausimai. Jis po egzaminio išėjo iš salės nuleidęs galvą. Buvo pašauktas ir antras, ir trečias... ir su kiekvienu jų panašiai baigėsi.

Praėjo maždaug trys valan-dos. Artinosi mano eilė. Bet aš vis dar vyliasiu, kad man teks geresnis egzaminatorius ir kad, traukdama burtus, ištrauksiu tą vienintelę mano mokamą te-mą.

Deja, neviskas vyksta taip, kaip planuojama. Baisusis egza-minatorius išvaro studentą, ku-riam nepasisekė egzaminas, ir, girdžiu, egzaminų inspektorius aiškiai šaukia mano pavardę. Kiti du dar egzaminuoja — ir man belieka tik šis, žiaurusis! Girdžiu gilią atsidusėjimą — tai to studento, kurio pavardę seka po manęs. Jam dabar ne-reikia bijoti, nes kol tas baisi-sus mane kausinės, jis bus pašauktas pas kitą profesorių, ir tikriausiai visas išeis gerai. Jis tyliai man tarė: "Sėkmės!"

Man pradeda sukstis galva. Neturėjau laiko mokytis, nieko nežinau, ir dar man tenka šis žiaurusis egzaminatorius. Net bailsu!

Vargingai, remdamasi, atsi-stoju. Žiūriu į katedrą, kur sė-di profesorius, ir svarstau, ar turėsiu jėgų nužengti tuos 20 žingsnių. Atsistojus dar galvo-ju: eisiu lėtai — kas žino, kas dar gali atsitikti! Kaip būtų ma-lonu, jei šią valandą pasaulis pasibaigtų. Bet, atrodo, tai grei-t neivyks. Kas žino — gal profe-sorius turi kokią širdies ligą: gal ims jausti skausmą ir turės nutraukti egzaminus. Nedrąsiai pažvelgiu į profesorių — neat-rodą sergantis. Žengiu kitą

žingsnį ir kreipiusi ir savo ange-liuką, kad jis paskatintų kitus angelus ir... sukeltų didelį žemės drebėjimą. Tai būtų pir-masis žemės drebėjimas Sao Paule. Būtų nemalonu, bet... man ir naudinga, nes pertrauk-tų egzaminus. Ir rytojaus laik-raščiai pirmuose puslapiuose skelbtų: "Žemė drebėjo dėl nežinomos priežasties". Tačiau mano angeliukas vienas tokio dalyko neįstengė padaryti, o vi-si kiti angelai buvo užsiėmę su studentais, rinkdami jų maldas ir atodūsius. Dar liko tik pasku-tinė viltis: gal elektros bendro-vė man padės! Juk kažkada pri-trūksta elektros srovės; tai ga-lėtų įvykti ir dabar, o tai bū-tų mano išgelbėjimas. Bet nie-ko panašaus neatsitiko, ir aš jau stoviu prieš savo egzamina-torių. Dar pažvelgiu į savo pro-fesorių, kuris sėdi dešinėje ir klausinėja kitą studentą. Jis ne-linksmai man pilinguoja galva, atausdamas mano nelaimę.

Man dar reikia palipti du laiptelius ir — galas...

Prisimenu Mariją Antonetę ir pradedu vaidinti jos rolę. Marija Antonetė išdidžiai užli-pa ant pakilumos, stovi ir lau-kia pasmerkimo, po kurio jos galva nuriėdės ant raudono ki-limo... Ausyse jau aidi būg-nų dūžiai, vis stipriau ir stip-riau... Bet staiga nustoja ir girdžiu egzaminatorių balsą: "Sėskis". Kaip tai? Ar Marijai Antonetei irgi buvo liepta sės-tis? Neatsimenu. Jei išliksiu gy-va ir grįšiu namo, pasitikrin-siu... Ne, Marija Antonetė, — dabar atsimenu, — turėjo sto-vėti, o aš... jau sėdžiu. Ne, kas dabar sėdi, tai Julius Cezaris, pasakęs: "Alea jacta est" (bur-tas jau išmestas)!

Tuos mano įsivaizdavimus pertraukė pats profesorius: skaitydamas studentų sąrašą, aiškiai ištarė mano pavardę: Sat-kū-nas, pažiūrėjo į mane ir vėl pakartojo mano pavar-dę: Sat-kū-nas. Paskui pridūrė: "Tai lietuviška pavardė. Tai ar tu moki lietuviškai?" "Taip", — atsakiau, patvirtindama gal-va, nes neturėjau drąsos burną praverti. Profesoriaus žvilgsnis pasikeitė. Jis atrodė linksmai nustebintas ir tarė man: "Ar tu žinai, kad lietuvių kalba yra se-niausia iš dar dabar kalbamų kalbų? Ir kad žmogus galėtų iš-mokti ir suprasti kitas kalbas, pirmiausia turi išmokti lietu-viškai? Aš mokiausi lietuvių

kalbos, kai buvau jaunas, todėl man buvo lengva išmokti loty-nų, graikų ir kitas indoeuropie-čių kalbas. Kad gerai išmoku-tėm portugališkai, reikėtų mo-kytis lietuvių kalbos..."

Ir tuoj man pradėjo links-niuoti žodį "Dievas", išversda-mas kiekvieną linksnį į portu-galų kalbą, tuo norėdamas įro-dyti, kad jis tikrai moka lietu-viškai. O aš vėl šaukiuos savo angelo sargo, kad jis man pa-dėtų atsiminti visus tuos pamok-ymus, kuriuos prieš keletą me-tų ponė Mošinskienė man da-vė, bet nevartojant buvo už-miršti.

Dabar egzaminatorius man jau taria lietuviškus sakinius. Kaikas man skamba keistai, nes profesorius — brazilas, portu-galų kilmės, tai jo akcentas la-bai skirtingas, o kelis žodžius tai visai klaidingai kirčiavo. Aš, kad ir nedrąsiai, pastebėjau, kad jie tariami taip ir šitaip. Jis man padėjo ir primygti-nai prašė, jog aš jam kelis kar-tus pakartočiau, kad jis galėtų išmokti, pasitaisyti.

Aš negaliu tikėti, kas čia da-rosi. Egzaminatorius taip suža-vėtas lietuvių kalba, kad jau praėjo apie 30 minučių, o jis man dar nedavė jokio klausimo apie romėnų teisę, tik kalba lietuviškai ir vis prašo, kad aš patikslinčiau jo kirčius.

Vėliau, gal jau baigęs paro-dyti visa, ką žinojo apie lietu-vių kalbą, dabar jau portuga-liškai klausia, kokia tema iš ro-mėnų teisės man labiau patin-ka ir liepia apie ją kelis žodžius pasakyti. Aišku, pradėjau kal-bėti apie vienintelę temą, kurią šiek tiek mokėjau. Bet gal ne-pasakiau nė 10 žodžių, kai pro-fesorius, linksmas šypsodama-sis, man tarė: "Žinau, kad tu gerai moki ir už tai duosiu augščiausią laipsnį; jeigu mo-ki kalbėti lietuviškai, tai ir ro-mėnų teisę tau yra gerai žino-ma."

Grįždama namo galvoju: "Tikrai lietuvių kalba mane iš-gelbėjo!"

Bet ar kas gali įsivaizduoti, kas man būtų atsitikę, jei nebū-čiau mokėjusi savo tėvų kal-bos? Jeigu ir visą romėnų tei-sę būčiau mokėjusi atmintinai, profesorius man nebūtų lei-dęs kalbėti, o bardamasis būtų sakęs: "Jeigu nemoki savo tė-vų kalbos, tai ir apie romėnų teisę nieko nenusimanai!"

Joana Satkūnaitė

Naujoji Toronto biblioteka

Joje yra ir lietuvių skyrius

Š.m. lapkričio 2 d. Ontario provincijos gubernatorė Pauline M. McGibbon iškilmingai atidarė metropolinio Toronto naująją biblioteką (789 Yonge St., prie Bloor), dalyvaujant tūkstantinei kviestinei publikai. Po iškilmingo atidarymo svečiai buvo pavaišinti vynu. Dalyvavo šeši lietuviai, jų tarpe ir "TZ" atstovas.

Ši biblioteka pastatyta už \$30.000, pritaikyta naujausioms bibliotekų reikalavimams šilimos, drėgmės, garso atžvil-giu, turinti per 1.300 sėdimų vietų, 28 mylias (45 km) knygų lentynų, kuriose dabar yra per 1.220.000 knygų. Be to, yra daug filmų, rekordinių juostų, planų, paveikslų rinkinių, įvai-riausių dokumentų bei kitokių rinkinių nuo senų laikų.

Pastatą projektavo architek-tas Raymond Moriyama, japo-nas. Įėjęs iš lauko, pasijunti it operos salėje, kur gali matyti visus penkis augstus kaip bal-konus. Priekyje yra gražiai pa-slėpti laiptai, o prie įėjimo du-rų du permatomi vamzdžio for-mos keltuvai. Gretimai mato-mas vandens upelis. Nuo kiek-vieno augšto krašto supasi žalu-mynai ir ilgų vėliavų forma ro-dyklės, rodančios kas tame augšte galima rasti.

Pirmame augšte yra biblio-grafinis centras, garso-šviesos (audiovisual) skyrius, informaci-nė biblioteka, informacijos cent-ras, užkandžių ir įvairių susirin-kimų kambariai.

Antrame augšte galima rasti meno, muzikos, teatro, mokslo bei technologijos knygas, rinki-nius, sąrašus, katalogus, doku-mentus, juostas bei kitokią me-džiagą.

Trečiame augšte yra preky-bos bei pramonės, visuomeninių mokslų ir laikraščių skyriai. Ketvirtas augštas paskirtas is-torijai, Kanados istorijai, žemė-lapiams ir Baldvino rinkiniams.

Penktame augšte yra litera-tūros skyrius ir 70 kalbų įvai-rios knygos, kurių tarpe yra at-

skirai ir lietuvių kalba apie 400 knygų. Lietuvių kalba knygos yra įvairaus laiko ir turinio, įdo-mios ir kaikiuros retai randa-mos. Mielai teks jomis pasinau-doti.

Ši biblioteka yra metropolio-nio Toronto miesto nuosavybė. Naujosios bibliotekos pastatas yra didžiausias iš visų Kanados bibliotekų ir turtingiausias įvai-riais rinkiniais. Kitos savivaldy-bės gali gauti iš šios bibliotekos atliekamų knygų, kurių neturi.

Biblioteka yra labai patogiam susisiekimo centre, prie dviejų požeminio traukinio linijų, se-kančiame bloke yra autoaikštė-garažas.

Visų žmogaus gyvenimo sri-čių žinios sukrautos ir siūlomos kiekvienam naudotis nemoka-mai: ateik, skaityk, žiūrėk, klausy-sis, švieskis ir gaivinkis. Pa-sinaudokime puikia proga!

V. Matulaitis

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Lietuvių Jaunimo Sąjunga lapkričio 5 d. Detrote surengė demonstraciją, reikalaujančią žmogaus teisių ir laisvės sovietų okupuotai Lietuvai. Nuotraukoje — dalis demonstrantų Nuotr. J. Urbano

VIKTORAS NAKAS, PLJS centro valdybos vicepirm. politiniams reika-lams, vadovavęs baltiečių komitetui, kuris organizavo bendrą demonstra-ciją Vašingtone už žmogaus teises Baltijos kraštuose. Nuotr. A. Dudaravičiaus

Budėjau prie Basanavičiaus karsto

STEPAS VARANKA

Siemet sueina 126 metai nuo dr. Jono Basanavičiaus gimimo dienos ir 50 metų nuo jo mir-ties. J. Basanavičius 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepri-klausomybės aktą pats viešai perskaitė ir jį pirmas pasirašė. Lietuvos nepriklausomybės dieną — 1827. II. 16 Vilnije pas-klido liūdna žinia apie J. Ba-sanavičiaus mirtį. Žaibo greitu-mu ji nuaidėjo per visą Vilniaus okupuotą kraštą ir pasiekė ne-priklausomą Lietuvą. Mirė ne-nuilstamas lietuviybės žadintojas ir nepriklausomybės akto signa-taras. Žinia sukrėtė ne tik lie-tuvius, bet ir visus Vilniaus gy-ventojus, nes buvo visų myli-mas ir gerbiamas.

Lietuvos patriarchas mirė Vil-niaus Lietuvių poliklinikoje (Vilniaus gt. 28 nr.). Jo ligos metu mano motina Uršulė dir-ba poliklinikoje kaip naktinė slaugė - sanitarė. Ji dr. Domi-ninko Alseikos buvo paskirta budėti jo kambaryje.

Tuo laiku aš gyvenau lietu-vių prieglaudoje. Pavakariais aplankydavau motiną darbo me-tu. Dr. Basanavičių pažinau, nes jis buvo Vilniaus lietuvių gim-nazijos gydytoju. Dažnai tikrin-davo mokinių sveikatą, jų tarpe ir mano. Vieną vėlyvą vakarą užėjau į ligoninę, įšėkodamas motinos. Radau ją prie Basa-navičiaus duodančią jam vaistus.

Daktaras rankos mostu parodė, kad priečiau prie jo lovos. Kai prisitartinau, Basanavičius pasa-kė: "Tu, vyruk Steponai, turi la-bai gerą motiną. Mokykis, kad jai senatvę galėtum padėti gy-venti". Dr. Basanavičius žinojo, kad aš vienu laiku buvau palik-tas vienoje klasėje antriems me-tams ir, be to, dar buvau gavęs pataisą. Turiu prisipažinti, kad buvau išdykęs. Dr. Basanavi-čiaus pastaba buvo pasakyta ke-lėta dienų prieš jo mirtį.

Vėliau, po kelių metų, mo-tina man pasakojo apie turėtus pasikalbėjimus su juo. Neturė-jau gyvenime progos motinai kuo nors padėti. Likimas mane nubloškė toli nuo Vilniaus. Naš-lė motina 1941 m. birželio 14 d. ankstyvą rytmetį buvo NKVD išvilktą iš lovos ir išgabenta į Altajaus sritį, kur po 5 mėne-sių buvo nukankinta. Neteko jai sulaukti senatvės. Rusams iš Lietuvos pabėgus, iš liudininko lietuvi, kuris buvo prie kratos ir suėmimo (pavardės neminė-

siu, dabar gyvena Vilniuje), su-žinojau, kad jai buvo prikištas Basanavičiaus slaugymas.

Lietuvių poliklinikoje, antra-me augšte, didelėje salėje, ant kurios sienos ir langų nuolat ka-bojo rentgeno nuotraukos, ma-tėsi kaukolės, žmonių skeletai, sulaužytos rankos, kojos ir ki-tos kūno dalys. Toje salėje, ant specialios pakylos, buvo padė-tas tauras patriarcho karstas. Salė tai liūdnei progai buvo pa-puosta pagal lenkų valdžios lei-dimą.

Garbės sargybas prie karsto ėjo Prano Žižmaro vadovaujami skautai. Be skautų, garbės sar-gybas ėjo mokiniai, studentai, prieglaudų vaikai, mokytojai ir įvairios organizacijos. Tada ir man teko toji garbė. Karstą sa-lėje lankė ne tik lietuviai, bet ir kitų tautybių žmonės — žydai, lenkai, guda, totoriai ir kiti.

Į Rasų kapines dr. Basanavi-čių palydėjo ne tik Vilniaus krašto lietuviai, bet ir nemažas skaičius kitataučių jo draugų ir gerbėjų. Mes, kurie stovėjome prie karsto garbės sargyboje, jautėme, kad ir visa Lietuva, at-skirta nuo savo sostinės Vil-niaus, mintimis masiškai daly-vauja su mumis giliame liūde-syje. Tarp daugybės vainikų bu-vo vienas nuo lietuvių, kalban-čių tik lenkiškai, su įrašu: "Wielkiemu Litwinowi!" — di-džiam lietuviui.

Taip savo vienoje paskaitoje Hamiltono pasakojo buvusi Vil-niaus krašto mokytoja ir veikė-ja Paulė Tamulevičiūtė - Ance-vičienė. Mirus dr. Basanavičiui, jautėsi Vilniaus lietuvių gyve-nime tuštuma, tačiau kasdieni-sis gyvenimas vertė lietuviuos nenuleisti rankų ir atkakliai ko-voti už savo teises.

Tai mažas trupinėlis prisimi-nimų apie didįjį lietuvi. Ne-daug yra mūsų tautiečių, kurie pažino dr. Joną Basanavičių ir turėjo su juo kokį nors ryšį ar pokalbį. Jeigu yra tokių, kurie žino ką nors daugiau apie jo veiklą, gyvenimą, posakius, tu-rėtų tai surašyti ir pasiųsti į Pasaulio Lietuvių Archyvą. At-eityje gali būti reikalingos ir smulkiausios žinios. Gyvyji Ba-sanavičiaus liudininkų daug nėra. Tuo atžvilgiu Vilniaus kraš-to lietuviai buvo laimingesni. Jiems buvo daugiau progų jį matyti, klausyti jo paskaitų, pa-sikalbėjimų ir asmeniškai susi-tikti.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DRABUŽIŲ PARODA

Lenkiškų drabužių paroda Vilniuje surengė jungtinė užsienio prekybos firma "Tekstilimpeks", atvežusi apie 100 įvairių modelių, pradedant lietpalčiais, baigiant vakarine ir sportine apranga. Parodos atidaryme dalyvavo Lenkijos prekybos konsulas iš Minsko su "Tekstilimpeks" firmos atstovais. Avalynės gaminius demonstravo "Skurimpeks" firma. Parodoje buvo išstatyti pavyzdžiai avalynės ir drabužių, kuriuos Lenkija parduoda Sovietų Sąjungai.

PAMINKLAS DZERŽINSKIUI

Šimtojo gimtadienio proga Kaune atidengtas paminklas F. Dzeržinskiui, sukurtas skulptoriaus K. Bogdano ir architektės D. Juchnevičienės. F. Dzeržinskis, komunistinėje spaudoje vadinamas geležiniu Feliksu, labiausiai pasižymėjo kaip slaptosios milicijos įsteigėjas. Pastarąjį, dažnai keisdama savo pavadinimus (GPU, NKVD, MVD, KGB), ypač pargarsėjo Stalino teroro laikotarpyje. Ji ir šiandien tebėra pagrindinė kompartijos taktinė diktatūrinė santvarka.

TARŠI FARMACININKAI

Antrajame Lietuvos farmacininkų suvažiavime, kuris spalio pradžioje įvyko Kaune, išklausyta apie 100 pranešimų. Juos paruošė vaistinių ir vaistų pramonės darbuotojai, farmakologai bei kiti medicinos mokslo ir praktikos šakų atstovai. Visuotiniuose posėdžiuose ir atskiros sekcijose aptarti eksperimentinės bei klinikinės farmakologijos laimėjimai, naujų vaistų gamybos, vaistinių augalų tyrimo klausimai.

LAISKAS BREŽNEVIUI

Duoklė sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečiui Lietuvos Mokslo Akademija atidavė visuotiniu savo narių posėdžiu Vilniuje spalio 21 d. Akademijos vadovas J. Matulis džiaugėsi naująja konstitucija, baigiamais įgyvendinti jubiliejinį metų įsipareigojimą. Lietuvos Mokslo Akademijai, turinčiai 12 institutų, bei kitose mokykloje ir mokslinio tyrimo įstaigose yra apie 13.000 mokslų darbuotojų. Po J. Matulio prabalo partinio akademijos komiteto sekr. A. Burackas, apžvelgdamas pastarųjų šešerių metų laimėjimus: "...Pusiairdininkų fizikos instituto mokslininkų darbas pirmą kartą respublikos mokslo istorijoje pripažintas atradimu. Platu užmoji įgavo socialistinis lenktyvinavimas. Sudaryta 250 kūrybinio bendradarbiavimo sutartį su broliškų respublikų ir socialistinių šalių giminingomis mokslo įstaigomis. Didėja akademijos indėlis vystant marksizmo-leninizmo mokslą, auklėjant darbo žmones komunistinės pasaulėžiūros dvasia" ("Tiesa" nr. 247). Akademijos komjaunimo sekr. Z. Kauspėdis pareiškė tvirtą įsitikinimą, "kad respublikos mokslininkai visas savo kūrybines jėgas skirs partijos nubrėžtiems komunizmo statybos uždaviniams įgyvendinti". Posėdyje buvo priimtas ir pasiūstas sveikinimo laiškas sovietinės kompartijos sekr. L. Brežnevui, primenantis kadaise J. Staliniui rašytus tokius laiškus.

SAUGOS DIRŽAI

Spaudoje vis dažniau rašoma apie saugos diržus, kuriuos turi nevisi automobiliai. Tokiais rašiniiais, dažniausiai susietais su tragikais įvykiais, stengiamasi skatinti tų diržų įsigijimą. Respublikinės autoinspekcijos darbuotojas Antanas Čerška "Tiesos" 243 nr. pasakoja apie nelai-

mę Utenos - Zarasų plente. Juo "žirgulių" automobiliu, neturėdamas saugos diržų, važiuo vilnietis V. Bertulis, šalia savęs pasisodinęs šešiametį sūnų Donatą. Užpakalyje sėdėjo jo žmona su penkerių metų Tomu ir dvejų metų Ilma. Pagrindinis tragedijos kaltininkas — briedis: "Priekyje, dešinėje kelio pusėje, stovėjo du vilkikai. Netikėtai ant kelio iššokęs briedis atsitrenkė į automobilio priekį. Per sutrumpintus stiklus nematydamas kelio, vairuotojas su automobiliu įsirėžė į stovintį vilkiką. Avarija baigėsi tragiskai: šešiametis Donatas, sėdėjęs ant priekinės sėdynės, žuvo. Sunkiai sužeistas vairuotojas mirė. Labai nukentėjo jo žmona ir kiti du vaikai. Kodėl avarijos pasekmės tokios skaudžios? Automobilijū turėjo būti saugos diržai. Greta vairuotojo jokiu būdu negalima sodinti vaiko... Beje, praėjusiais metais žuvo 10 vaikų, važiuojusių lengvaisiais automobiliais. Devyni iš dešimties žuvusių vaikų sėdėjo ant priekinės sėdynės be saugos diržų..."

SOVIETINIAMI SPALIUI

Sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečiui "Mokslo" leidykla išleido penkiolikos autorių straipsnių rinkinį "Didysis Spalis ir Lietuva". Jame pasakojama apie tokius absurdiškus dalykus, kaip tos revoliucijos įtaka lietuvių tautos valstybingumui atkurti, nors iš tikrųjų Raudonosios Armijos tankai 1940 m. vasarą ne atkūrė, bet sugriovė Lietuvos valstybingumą, ją paversdami okupuota šalimi. Spalio 19 d. Kaune buvo surengta konferencija "Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos socialinė politinė reikšmė". Propagandinių pranešimų "Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos įtaka Lietuvai" skaitė Kauno politechnikos instituto komunizmo katedros vedėjas P. Aksamitas, o apie tariamą lietuvių tautos valstybingumo sukurimą bei įtvirtinimą kalbėjo Vilniaus universiteto sovietų kompartijos istorijos katedros vėjas K. Navickas, tituluojamas profesorium. Spalio 25 d. panašią propagandinę konferenciją Vilniuje surengė Mokslo Akademijos visuomenės skyrius su kompartijos istorijos institutu. Čia apie pasaulinę Spalio revoliucijos reikšmę prabilo J. Macėvičius, referatą "Lietuvos komunistų partija kovojė už Didžiojo Spalio idėjų pergalę Lietuvoje" skaitė polittrukas R. Šarmaitis, kompartijos istorijos instituto direktorius.

LENTA S. NĖRIAI

Spalio 21 d. Penzoje atidengta memorialinė lenta su įrašais: "Sąmonė Nėris — įžymis lietuvių poeto gyvenimo šiamė 1941—1942 metais". Lenta papuošta barjefinijū S. Nėries portretu. Trumpame pranešime teigiama, kad šiame mieste praeiglauda buvo susiradę ir kiti du Maskvos garbintojai — Antanas Venclova, Eduardas Mieželaitis.

SLEPIA PEILIUS

"Tiesos" 248 nr. "Dienos aidų" skyriuje kaunietis Vytautas Žeimanas rašo: "Lietuviškų patiekalų" valgykloje Laisvės alėjoje valgyti galima gana skaniai. Už tai valgyklos personalą galima būtų pagirti, bet... Pastaruoju metu tris kartus pasikartoję ta pati scena. Neaptikęs peilio ten, kur guli visi valgyti paruošti įrankiai, klausdavau, kur jis rasti. Ir visus tris kartus maloniai besispyšantis darbuotojas nusisūsdavo prie indų ploviklos langelio, iš kurio be didelių aiškinimų tuoj pat paduodavo švarų peilį. Kodėl šioje valgykloje peiliai slepiami?" V. Kst.

LONDON, ONTARIO

LIGONIAI. Jadvyga Eimantienė po operacijos grįžo iš ligoninės ir sveiksta namuose. Šiomis dienomis ji atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. J. Eimantienė yra pasižventusi visuomenės darbuotoja, viena pačių aktyviausių Londono moterų: be jos neapsiejo nė viena skautų stovykla, joks didesnis renginys, šventė ir pan. Ji mielai pasimdavo ir tas pareigas, kurių niekas nenorėdavo, kad tik lietuviškas reikalas nenu-

J. Eimantienė etninę grupių festivalyje Londone, Ont., rodo kitataučiams lietuvišką rankdarbių meną

Kariuomenės šventės MINĖJIMAS

HAMILTONE — lapkričio 26, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

PROGRAMOJE: trumpa J. R. Simanavičiaus paskaita, "Gyvataras" ir "Aukuras", šokiai, grojant J. Vaičiaus orkestrui. Virtuvėje bus šilto maisto ir bare — gerų gėrimų. Loterijoje — turtingi stalai, aukoti Hamiltono verslininkų. Įėjimas: \$3 asmeniui, studentams ir pensininkams — \$2.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA

DELHI-TILLSONBURG LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS minėjimas

įvyks 1977 m. lapkričio 26, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Delhi lenkų salėje, 234 Main St.

- Stepo Jakubicko paskaita ir žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas.
- Meninę dalį atliks Toronto mergaičių dainos trejetukas "Vasaros garsai".
- Šokiai, bufetas, užkandžiai.
- Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir punktualiai atvykti.

DLK GEDIMINO ŠAULIŲ KUOPA

HAMILTON

KLB HAMILTONO APYL. VALDYBOS POSEDYJE buvo aptarti N. Metų ir Vasario 16 renginiai bei priimta Vilniaus dienos minėjimo programa. Sostinės pagerbimas ir dr. J. Basanavičiaus 50 m. mirties sukaktis apyl. valdybai paliko \$210 nuostolių. Apyl. valdyba reikią nuosirdžią padėką nuolatiniams mūsų šeiminių kėms, gaminančioms skanų maistą festivaliuose, lietuviškuose ir tarptautiniuose renginiuose — St. Petkevičienėi, A. Mačiulaitienei ir G. Agurkieni.

N. METUS HAMILTONIEČIAI ruošiasi sutikti Jaunimo Centre. Jau užsakyta 10 stalų. Prašoma pasiskubinti. Bilietai gaunami kiekvieną sekmadienį po pamaldų pas išd. J. Bajoraitį.

KRISTAUS GIMIMO ir N. Metų proga sveikinime gimines ir pažintus pinigine auka mūsų laisvės kovai. Hamiltono Tautos Fondas visų sveikintųjų pavaras paskelbs lietuviškoje spaudoje. Paskutinė data — gruodžio 7 d. Skambinkite pirm. A. Patamsiui tel. 664-5804.

KLB HAMILTONO APYL. VALDYBA mūsų liuanistinę mokyklą parėmė \$200 auka.

SAVO GIMINIŲ ir artimųjų tarpe 65 m. gimtadienį atšventė Vladas Agurkis.

ATVIROSI KANADOS ŠACHMATŲ pirmenybės bus ateinančiais metais Hamiltono liepos 3-15 d.d.

SVEIKINAME hamiltoniečius — naujus KLB katedros valdybos narius: vicepirmin. L. Skripukę, švietimo komisijos pirm. V. Stanevičienę, Šalpos Fondo pirm. V. Saką; revizijos komisijos narius — J. Kristolaitį, J. Mikšį ir J. Pleinį, linkėdami sėkmės.

A.A. JULIUS BUDNIKAS, 67 m., mirė spalio 31 d. Palaidotas iš AV šventovės lietuvių kapinėse Mississaugoje.

ŠALPOS FONDO vakare jo pirm. J. Pleins pranešė, kad tauteičių duosnumo dėka šiais metais Lenkijos ir Suvalkų trikampio lietuviams pasiūsta 160 siuntinių \$3.000 vertės, paremta Vasario 16 gimnazija, sušelpiti pagalbos reikalingi lietuviai. Taip pat šiame vakare J. Pleins su pažindino susirinkusius su naujais abiturientais. Štai jie.

Romas Budnikas, baigęs Katedros berniukų gimnazijoje 12 klasių ir gavęs premiją už gamtos mokslus. Aetinininkas, baigęs 10 skyrių M. Valančiaus mokyklą. "Kovo krepšininkas. Mokosi XIII klasėje. Ketina studijuoti chemiją.

Arūnas Antanaitis, baigęs Katedros gimnazijoje 12 klasių. Skautas, "Kovo" krepšininkas, žaidžia ir savo gimnazijos rinktinėje. Mokosi XIII klasėje.

Vidas Kairys, baigęs 12 klasių Sherwood gimnazijoje. Ateitininkų kuopos pirm. "Gyvataro" šokėjas. Baigė 10 skyrių liuanistinę mokyklą Londone. Mokosi XIII klasėje South Mount gimnazijoje. Ketina studijuoti elektros inžineriją.

Angelė, Krivinskaitė, baigusi 12 klasių St. Mary's gimnazijoje. Skau-

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvii Nomus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neugstos kainos. Gausomi kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyne namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. pasakų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitolas — virš \$9,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 7%
term. depozitus 1 m. 8¼%
pensijų fondus 8¼%
IMAME UŽ:
asmenines pasokas 11%
nekiln. turto pask. 9¼%

Delhi - Tillsonburg, Ontario

LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖ rengiama lapkričio 26, šeštadienį, 7 v.v., Delhi lenkų salėje, 234 Main St. Programoje: Stepo Jakubicko paskaita ir žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas, Toronto mergaičių trijulės "Vasaros garsai" dainos, šokiai, bufetas, užkandžiai. Sventę rengia ir visus dalyvauti kviečia DLK Gedimino šaulių kuopa. Šauliai minėtos šventės dieną, t.y. lapkričio 27, organizuotai su vėliavomis dalyvaus 10 v.r. pamaldose Delhi lietuvių Sv. Kazimiero šventovėje. Kor.

St. Catharines, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI 1977 M.

\$100: P. J. Kalainai; \$50: J. Šarpanickas, A. Staigaitis, J. Girevičius, K. Stundžia; \$25: J. Liauba, S. Janušonis, J. Skeivalas; \$20: S. Setkus, J. Paukštys, P. Meškauskas; \$10: J. Alonderis, P. Polgimas, Z. Jakubonis, A. Gervzdys, P. Sukys, P. Balsas, S. Gudaitis, J. Vyšniauskas, P. Dauginas, J. Genaitis; \$5: B. Raveičius, S. Kutka, S. Jankauskas, J. Dainoras, V. Zubas, A. Sukys, A. Zubrickas, S. Ulbinas, J. Gudinskas, J. Ališauskas, A. Jucys, A. Šetikas, E. Sakalauskas; \$4: J. Gelas, V. Kuriatis; \$3: J. Miškinis, G. Jonaitis; \$2: S. Kučinskas, J. Grigas, M. Kasper, A. Baronas, V. Palujanskas, J. Brajus, M. Statkevičius; \$25: A. Jonelis iš Montreale o. a. Antano Klimavičiaus laidotuvių proga.

Iš viso 1977 m. St. Catharines surinkta \$653. J. V.

WINDSOR, Ontario

BENDRUOMENĖS KNYGYNELIO tvarkytoja A. Juškauskos pastangomis ir Toronto Lietuvių Namų duosnumu knygynėlis praturtėjo 150 gerų lietuviškų knygų. Dabar A. Juškauskas ir kiti knygos gerbėjai rūpinasi išsityti didesnę knygoms spintą ir pastatyti ją gerai matomoje vietoje. Ligi šiol knygų spinta stovi lyg ir "paslepta". Reikia tikėtis, kad knygynėlio tvarkytojas A. Juškauskas ras tuo reikalu bendrą kalbą su parapijos klebonu ir pagerbės lietuvišką knygą. Lietuvių namų vadovybė Toronte Windsor apylinkės tautiečiai dėkoja už taip gražią kultūrinę dovaną.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA narių skaičiumi nėra gausi — per 30 šeimų priklauso ir remia jos išlaikymą. Sekmadieninės aukos nedidelės, tad išlaidoms dengti kasmet organizuojami parapijos pietūs. Svečius sukviečia energingas ir darbštas klebonas kun. D. Lengvinas. Maistą ir daktus luterijai suaukvoja parapijiečiai. Š.m. spalio 23 d. tokiuose pietuose dalyvaus per 150 asmenų. Daugumą sudarė detroitiečiai, kurių tarpe matėsi Sv. Antano parapijos klebonas kun. S. Simaitis ir Sv. Petro par. klebonas K. Butkus. Buvo puikiai paruoštas maistas iš suaukotų produktų. Be darbiškų parapijiečių tokie pietūs vargiai pasisektų. Didelė padėka priglauto organizatoriai J. J. Kurienei ir visoms parapijiečiams, kurios taip rūpestingai talkino. I parapijos išdą įplaukė per \$1.000. Klebonas kun. D. Lengvinas dėkoja detroitiečiams ir windsorietiams už taip gausią paramą parapijai. E. Z.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turas pilnai apraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

NAUJOJON LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ tarybon išrinkti iš 16 kandidatų: Algis Raulinaitis, Linas Kojelis, dr. Zigmas Brinkis, Kęstutis Girmis, Edmundas Arbas, dr. Rožė Šomkaitė, Vytautas Ausrotas, Antanas Sabalis, kun. Viktoras Dabušis. Iš 329 narių balsavo 213, t.y. 65%.

KUN. DR. J. PRUNSKIO straipsnių vedamųjų skyriuje spalio 27 d. paskelbė dienraštis "Chicago Tribune". Ilgokas straipsnis "Free enslaved Lithuania and end Europe's colonialism" ("Išlaisvinkit pavergtą Lietuvą ir užbaikit kolonijizmą Europoje") išsamiai nušviečia dabartinę sovietų okupuotos Lietuvos būklę. Kun. dr. J. Prunskis primena skaitytojams, kad Vakarų valstybės yra suteikusios nepriklausomybę savo buvusioms kolonijoms, o Sovietų Sąjunga tebėra pavergusi dalį Europos valstybių, jų tarpe — Lietuvą, Latviją ir Estiją, buvusias Tautų Sąjungos nares. Baltijos valstybių okupacija buvo įvykdyta pagal slapta 1939 m. rugsėjo 28 d. susitarimą tarp diktatorių A. Hitlerio ir J. Stalino. Toliau kun. dr. J. Prunskis rašo apie švietimo institucijų paverstą marksistinio auklėjimo centrais, žemės atėmimą iš ikinkų, pramonės plėtimui pridenatų rusų kolonistų siuntimą Lietuvon. Pareigūnai nesi-laiko konstitucijos paragrafų, spaudą ir knygleidybą griežtai kontroliuoja kompartija. Už slapta išleidžiamas maldaknyges, katekizmus, pogrindinius laikraščius lietuvių uždaromi kalėjimuose arba psichiatrinės ligoninės. Tremties yra susilaukę lietuviai vyskupai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius. Minimas ir N. Sadūnaitis atvejis bei jos teismas, lietuvių katalikų 1976 m. birželio 13 d. laiškas airiams, paskelbtas "LK Bažnyčios Kronikos" 23 nr., teigiantis, kad Lietuvos katalikai turi mažesnes teises už Amerikos negrus. Lietuviai negali turėti katalikiškų kalendorių, maldaknygių ar katekizmų, o kunigai kalinami už religinių tiesų mokymą.

NAUJOJI ALTOS VALDYBA pareigomis pasiskirstė lapkričio 1 d. posėdyje Čikagoje. Ją dabar sudaro: pirm. dr. K. Bobelis, vicepirmininkai — T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. L. Kriauleliūnas, dr. V. Simaitis, dr. K. Šidlauskas, dr. J. Valaitis, sekr. kun. A. Stašys, išd. J. Skorubskas, finansų sekr. E. Smilgys, protokolų sekr. G. Lazauskas, nariai — S. Balzekas, O. Baršketytė, P. Bučas, J. Pakalika, J. Talandis ir E. Vilimaitis.

BROOKLYNE LEIDŽIAMA "VIE- NYBE" rugsėjo 20 d. naktį aplankė du pro skabkylos langą įsiveržę negrai. Švininiu vamzdžiu jie sužeidė J. Valaičio galvą ir rankas. Iš jo atėmė apie \$90 ir šveicarišką laikrodėlį, iš V. Tysliavienės — auksinį laikrodį, dovanotą motinos. J. Valaitis greitąją pagalbą buvo nuvežtas ligoninėn ir iš jos grįžo po trijų valandų, kai ten gydytojai sutarė žaizdas. Dėl šio įvykio nebuvo išleista "Vienybės" rugsėjo 30 d. laida, pavėlavo ir sekantis numeris.

JULIUS VEBLAITIS, pakviestas V. Vokietijos konsulato Niujorke, Goethes vardo institute padarė pranešimą viekiečių švietimo darbuotojams, kuriuos buvo sukvietęs konsulas. Tarp jų buvo ir keturi pedagogai iš V. Vokietijos. J. Veblaitis, gavęs V. Vokietijos švietimo ministerijos stipendiją, šią vasarą dalyvaus germanistikos dėstyto ir metodikos seminare Theodor Heuss akademijoje, Gummertsbach prie Koelno, V. Vokietijoje.

LOS ANGELES LIETUVIAI lig šiol būdavo laidojami net keliose šio miesto kapinėse, kartais labai toli nuo lietuvių centrų. Kilo mintis nupirkti didesnę žemės sklypą Glendale Forest Lawn kapinėse, iki kurių tėra viena mylia nuo Sv. Kazimiero parapijos. Ryšius su kapinių administracija užmezgė P. Gasparonis, J. Kupronis ir A. Balsienė. Jiems buvo pasiūlytas kapinių skyrius "Garden of Remembrance", turintis apie 100 vietų. Reikalui esant, bus galima dar gauti kita 100 vietų. Dviejų asmenų laidojimui skirtas plotas, įskaitant priežiūrą, kainuoja \$2.475, vieno asmens — \$1.628. Informacija lietuviško kapinių skyriaus reikalais teikia Pranas Kasparonis, 140 N. Kenmore Ave., Los Angeles, Cal. 90004, USA.

S. BALZEKO LIETUVIŲ KULTūros muzėjui Čikagoje spalio 16 d. buvo įteiktas aviacijos gen. inž. Antano Gustaičio portretas, surengta jo sukurtų "ANBO" lėktuvų nuotraukų bei jų brėžinių paroda. Apie šį talentingą lėktuvų konstruktorių, 1941 m. spalio 16 d. sušaudytą sovietų kareivį, kalbėjo buvęs Vilniaus miesto burmistras plk. K. Dabulevičius, aviacijos plk. A. Motuzas, buvęs velionies bičiulis Marijampolės gimnazijoje inž. V. Zemaitis. Iškilmeje dalyvaus velionies našlė Bronė Gustaitienė su jauniausia duka Elena.

ARGENTINA

BUENOS AIRES, BERISSO, Kordobos ir Rosario lietuviams, kurie Argentinon yra atvykę prieš 50 metų ar anksčiau, Argentinos Lietuvių Organizacijai ir Spaudos Taryba stengiasi parūpinti specialius valdinius diplomus. Meniški diplomų įrašai —

A. M. Burbaitis ir kun. A. Lubicko. Lig šiol imigracijos ministerijos pareigūnai jau yra pasirašę 128 diplomus. Visus diplomus lietuvių kolonijose numatoma įteikti per Vasario 16 minėjimus.

SIAUČIA PLEŠIKAI. Argentinos sostinėje Buenos Aires rugpjūčio 29 d. jie apilpė Sofijos ir Veronikos Kanapinskaičių vaistų laboratoriją, išsinešdami 300 milijonų peų ir pavogdami "Dodge" automobilį. Rugsėjo 23 d. plėšikai užpuolė Vladą Buroką. Iš jo buvo atimti pinigai, dokumentai ir automobilis.

Australija

TAUTYBIŲ MUGEJE Newcastle mieste, Hamiltono mokyklos rajone, gražiai pasirodė ir lietuvių. Tautinių drabužių, medžio drožinių, audinių, gintaro dirbinių ir lietuviškų knygų parodą surengė Z. Zakaras-kienė, J. Braštytė - Davies ir Z. Kišonienė. Mugeje apsilankė ir šio miesto burmistras J. Cummings.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE spalio 9 d. senųjų skautų židyns surengė susitikimą su šiam mieste ar jo apylinkėse gyvenančiais lietuviškų knygų autoriais. Įvadinį žodį tarė "Mūsų Pastogės" red. V. Kazokas. Savo kūryba skaitė poetai J. A. Jūragis, šiemet sulaukęs 60 metų amžiaus, A. J. Škirka, A. Veščienaitė, ištraukus iš atsiminimų knygos apie poetą Putiną — M. Mykolaitytė - Slavienienė, iš kelinio knygos — A. Saudargienė. V. Janavičiaus kūrybos ištraukų pateikė aktorius P. Rutenis. Autoriams talkino ir kiti jų kūrinių skaityvai. Popietę pajavirino knygų paroda.

VALSTYBINĖ VIKTORIJOS BIBLIOTEKA Adelaidėje iš lietuvių spaudos kiosko nupirkė 50 lietuviškų knygų ir užsakė dar 70. Bibliotekos vadovybė taipgi yra susidomėjusi ir Australijoje lietuvių autorių išleistomis knygomis.

Lenkija

VIŠUOMENINĖ LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJA Seinuose išleido šiemetines "Aušros" 3 nr. Jame nemažai vietos skiriama VLK Draugijai, šiemet miniciniai savo veiklos dvidešimtmetį. Šia tema rašo J. Vainas, paliesdamas kultūrinį Seinų ir Punsko lietuvių gyvenimą iki VLKD išteigimo ir pačios draugijos veiklą iki jos II suvažiavimo. Etnografinio pobūdžio žinių apie Punsą apylinkės kaimuose. Recenzuojama 1976 m. Varšuvėje išleista S. Mikuličiaus knyga "Klaipėda Europos politikoje". Vroclavičius A. Zukauskas pasakoja savo išpučius iš viešnagės sovietų okupuotoje Lietuvoje, Vilnių lygindamas su Vroclavu. Numerį užsklendžia mažesniems skaitytojams skirtas "Aušrelės" puslapis.

Britanija

"IŠEIVŲ DRAUGAS", leidžiamas Bellshille, Skotijoje, redaguojamas prel. J. Gutausko, buvo gavęs skaitytųjų pasiūlymą vėl tapti savaitraščiu. Tokia mintis buvo keliama ir Londone išnešančiame savaitraštyje "Europos Lietuvis". Šiuo metu "Iš-eivų Draugas" pusiau sulenktu vieno laipo formos atšaka tik kartą per mėnesį. Jo redakcija pasiūlymą atmetė, motyvuodama faktu, kad tokia mintis įgyvendinti trūkstą lėšų, o taip pat jautiamas ir skaitytųjų skaičiaus mažėjimas. Be to, V. Europos lietuviams ištikimai tarnauja "Europos Lietuvis", turintis tvirtus pečius — gerą spaustuvę ir bendradarbių štabą.

LAIKRASTIS "CATHOLIC HERALD" rugsėjo 30 d. paskelbė straipsnį, paneigiantį sovietų "Novosti" agentūros teigiamą religijos laisvę Lietuvoje. Sovietinė agentūra remiasi mons. Česlovo Krivaičio pareiškimu: "Tikintieji Lietuvoje gali laisvai atlikti religines apeigas. Kai kurie vakariečių pranešimai, kad tikėjimas Lietuvoje persekiojamas, yra neteisingi". Britų laikraštis cituoja Kensingtono kolegijos pareiškimą, primenantį, kad mons. C. Krivaitis Vilniaus arkivyskupijos valdytoju yra tapęs dėl vysk. J. Steponavičiaus ištėrimo. Panašaus likimo yra susilaukęs ir vysk. V. Sladkevičius. Remiantis "LK Bažnyčios Kronika", teigiama, kad mons. C. Krivaičio pareiškimas yra nesuderinamas su 350 Lietuvos kunigų pasirašytu protestu dėl religijos persekiojimo sovietų okupuotoje Lietuvoje.

BRITANIJOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ metinis suvažiavimas taip pat įvyko Bellshille, Skotijoje, kur 1907 m. buvo pradėtas leisti "Rankpelnis", keliolika metų skleidęs demokratinio socializmo idėjas. Socialdemokratų suvažiavime ataskaitinius pranešimus padarė centro komiteto pirm. K. Tamošiūnas, išd. V. Motūza ir sekr. J. Vilčinskis. Naujan komitetas išrinkti: pirm. K. Tamošiūnas, vicepirm. A. Pupelis, I sekr. J. Vilčinskis, II sekr. S. Lauravėnas ir išd. V. Motūza. Ryšininku Skotijoje paliktas A. Jovaras.

Krokodilų gaudytojas H. BABENSKAS Venecueloje prie jūros gyvūnų

Padėta keleivio lazdelė...

K. MILERIS

Mirė a.a. Julius Budnikas. Darbovietėje, pajutęs krūtinę skausmą, nusukbėjo į pirmąją pagalbą, o iš ten greit buvo nuvežtas į General Ligoninę. Pasirodo, tai buvo širdies trečias priepuolis, kuris ir nutraukė jo gyvybės siūlą. Savo 67-tuose amžiaus metuose Julius laukė dar ateinančios vasaros ir galvojo su nauja darbo sutartimi išeiti jau į pensiją. Bet štai tą saulėtą Vėlinių dienos rytą su ilga automobilių vilkistine mes vėžime jo žemiškuosius palaikus amžinajam poilsiui į Sv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje.

Velionis buvo kilęs nuo Ukmergės, Taujėnų valsčiaus, iš didelės šeimos — 5 broliai ir 4 seserys, kurie Pauzuolio kaime turėjo didelį ir gražų ūkį. Atitarnavęs kariuomenėje, Julius pradėjo dirbti policijoje ir, būdamas labai pareigingas, sumanus ir sąžiningas, greitai kilo. Paskutiniaisiais tarnybos metais keliose Kau-no nuovadose jis ėjo jau viršininko pareigas. Pasitraukęs į tremtį, karo pabaigos sulaukė Vokietijoje. Po karo gyveno Wuertzburgo lietuvių stovykloje. 1948 m. su tekstilinio su-tartim jis atvyko į Kanadą. Sekančiais metais jau sutinkame jį Hamil-tone ir matome jį čia jau dainuo-jantį vyrų kvartete. Pradėjus orga-nizuotis chorui, jis įsijungė įn savo sodriu ir stipriu bosu. Po darbovie-tėje ištikusio sužalojimo jis turėjo pernešti daug sunkių ir skausmingų operacijų. Tai paliko jį su viena ne-belankstoma koja. Buvęs kariško ir

tiesaus sudėjimo vyras turėjo pradėti vaikščioti su lazdele.

Jo karštą nešę buvę tarnybos bendradarbiai. Į kapines atvykstančius su gėlių vainiku pasitiko S. Leparskienės vad. „Atžalyno“ mergaitės. St. Jokūbaitis sauliu vardu pasakė atsisveikinimo kalbą. Hamiltoniečiai labai gausiai dalyvavo jo būdynėse ir laidotuvėse.

Velionis buvo ramaus būdo, nepriekabingas ir visiems tik gera linkintis. Nors ir pats grūmėsi su nelaimėmis, bet galėjo dar ir kitus guosti bei raminti. Su juo kiekvienas būtų norėjęs kartu dirbti, keliauti ir kentėti. Hamiltone ir kitur yra palikę daug dalykų, kurie mums jį primins. Mūsų salonuose guli sudėti jo gabių rankų padaryti tautinių raštų albumai, ant sienų kabo jo meniškai padaryti vyčiai. Visose chorų nuotraukose matysime ir jį.

Taip ir nutilo mus dažnai linksminusi jo harmonika, visam laikui liko padėta jo žemės keleivio lazdelė... Policijos palyda atsisveikindama įsi-timpė ir atidavė paskutinę pagarbą mirusiam, nežinodami, kad čia palydėjo viena buvusių tos pačios tarnybos žmogų.

Giliame nuliūdime liko rūpestingai jį ligoje prižiūrėjusi jo brangi žmona Joana, dukrelė Silvija ir sūnus Ronaldas. Į laidotuves iš Amerikos, Amsterdam, N.Y., buvo atvykęs brolis Alfonsas su dukra ir žmona.

Tu išėjau ir palikai čia mus visus liūdinčius, bet mes tikimės amžinojo tėvynės vėl tave pamatyti.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PANAUDOJIMAS PROPAGANDAI

„T2“ 43 „Stebėtojas“ sutinka su A. B., kad pavieniai asmenys yra panaudojami propagandai „Gimtame krašte“, bet toliau rašo: „Kurie leidžiasi panaudojami, tie ir patenka, o kurie turi drąsos atsisakyti, tų niekas ir nepanaudoja propagandai“. Aš esu buvusi prieš dvejus metus Lietuvoje ir žinau tiksliai, kaip tas viskas yra daroma.

Niekas į to laikraščio redakciją neina ir nesisiūlo, kad apie jį rašytų, bet visuomet prisistato korespondentas ir nekaltai prašekina ekskursantą, paklausdamas jo nuomonės apie šį bei tą. Paskiau, turėdamas užtektinai medžiagos, pasirenka ką nori ir dar apdailindamas parašo į laikraštį, ekskursantui net nežinant. Turbūt tas korespondentas net nežino, kad aprašydamas apie tą turistą, jis jam padaro meškos pataravimą. Tarp kitko, noriu pasakyti, kad pasikalbėjimuose yra priimta rašyti „Tarybų Lietuvą“. Tai visi turėtų žinoti ir be reikalo nekaltinti tų, apie kuriuos rašoma.

Nesuprantu, kodėl „Stebėtojas“ turi jaudintis dėl kokio pasisakymo „G. Krašte“. Juk nuo to mums nei šilta, nei šalta. Mums tas nieko neduoda, nei kenkia. Yra svarbesnių dalykų, dėl kurių turėtume jaudintis, būtent, siuntinių į Lietuvą. Žinome, kad pagalbedami savo giminiams kartu finansuojame rusų propagandą ir ginklus. Bet reikia suprasti, kad, deja, be nuostolių ir aukų yra sunku ką padaryti šiais laikais. Verdunietė

AR PRALENKĖ?

„T2“ 41 nr. paskelbti KL Fondo naujų narių įnašai ir padėkos, kur, tarp kitų aukotojų, paminėtas Otavos įgaliotinis inž. A. Paškevičius, „kuris beveik pralenkė visų kitų apylinkių įnašus kartu sudėjus...“

Pagal turimus duomenis Otavos apyl. įnašas yra \$7.300, o visų kitų apylinkių įnašas, kartu sudėjus, yra \$160.000. Jei pranešėjas turėjo galvoje tik Bendruomenės apylinkės valdybos kaip nario įnašą, tai Otavos apyl. valdybos įnašas yra \$3.100, o visų kitų apylinkių valdybų įnašas — \$4.500. Tai irgi neaplenkta.

Otavos apylinkėje gyvena apie 100 lietuvių. Įgaliotinis A. Paškevičius įvairiais būdais surinktus pinigų perduodavo Fondui kaip apyl. valdybos įnašą (jis pats ilgą laiką buvo apyl. pirmininku), dėlto tas įnašas yra didesnis, negu kitose apylinkėse.

Jei palyginti kitų apylinkių didesnius įnašus Fondui (suapvalinus sumas), tai vaizdas bus toks: Toronto — \$60.000, Rodney — \$19.000, Hamiltono — \$15.000, Londono —

AELKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Kaip ir visiems lietuviams emigrantams, taip ir Henriui Babenskui įsikūrimo laikotarpis Venecueloje buvo sunkus. Neturėdamas darbo, susipažino su vienu vokiečiu — gyvulių odos išdirbėju. Susižavėjo pasakojimais apie gyvulių gaudymą ir nutarė su juo važiuoti gaudyti krokodilų, čia vadinamų „kaimanais“.

H. Babensko motina yra kilusi iš augstųjų bajorų — Pac Pamarnackaitė, vėliau Babenskienė. Tėvas — gydytojas, džiovos specialistas Lietuvoje, sesuo Irena Seputienė — moterų ligų gydytoja, baigusi Vytauto Didžiojo universitetą Kaune; motina Babenskienė — dipl. masazistė, baigusi Vienos universitetą. Brolis — veterinarijos gydytojas, universiteto profesorius. Tik vienas Henrikas neturėjo pašaukimo medicinos mokslui. Mėgsta muziką, groja akordeonu, dažnai yra prašomas akompanuoti tautinių šokių spektakliams. Myli gamtą ir jos gyvius.

Pirmasis išvažiavimas

Pirmas išvažiavimas buvo į Valencijos ežero pakraščius — apie 180 kilometrų nuo Karako. Nakvynei vietą pasirinko mažoje ežero saloje Bagrė, nes iš tos vietos lengviausias priėjimas prie krokodilų — kitose vietose tęsiasi plačią ruožą dumblytuos, neišbrendamas pakraščys. Geriausias krokodilų gaudymas yra nakties metu, kai jie išlenda iš savo slėptuvių maisto įieškoti.

Darbo įrankiai buvo šie: laivelis, jietis, plieno kilpa, stiprus geležinis plaktukas ir prožektorius. Pavojus didelis, nes laivelis labai mažas, ir krokodilai kiekvienu momentu gali jį apversti. Išvirti iš laivello, krokodilai nebepaleistų savo aukos.

Gaudymo procedūra

Pirmiausia reikia ant galvos prisitvirtinti prožektorius — lemputę. Dairydamosis į šonus, jieš- kai pasislėpusių krokodilų, kol toli tamsoje sužiba du žiburėliai. Tai krokodilo akys. Tada reikia sulėtinti laivello greitį ir irklais pamažu stumtis į priekį krokodilo link. Niekumet negalima priplaukti prie krokodilo nei iš priekio, nei iš užpakalio, bet tik iš šono, kad jietį būtų galima patogiai įsmeigti į kaklą, nes kaklas yra vienintelė krokodilo minkšta vieta.

Įsmeigus jietį į kaklą, prasi-deda mirtina kova: įniršęs krokodilas pradeda stipriai daužytis, traukia laivelį, mėto į visas puses. Gaudytojas tik laukia tinkamo momento, kad galėtų pakelti šiek tiek krokodilo galvą ir viršų, o palydovas tuo momentu turi greitai užnerti kilpą ant galvos, stipriai suverždamas snukį. Po to palydovas paima geležinį plaktuką, stipriai suduoda į galvą tarp abiejų krokodilo akių, ir šis apsvaigsta. Tada surišamas jo snukis, pririšamas laivo užpakalyje ir traukiamas į krantą. Tokiu būdu kartojasi ir sekančių krokodilų gaudymas. „Kaimanų“ per naktį prigaudoma iki 70.

Didieji krokodilai

Vėliau Henrikas į Delta Amcluro - Orinoko Apurę Bruzual Cano vietovę važiuodavo didžiųjų krokodilų gaudyti vienas. Ten išsinuomodavo laivelį ir pasisamdydavo indėnų palydovus. Su indėnu būdavo naudingesnis gaudymas, nes indėnai labai akylūs tamsoje ir tropinėje gamtoje, greičiau pamato artėjančius pavojus ir geriau orientuojasi visais atvejais. Jie gerai pažįsta džiunglių „kalbą“ ir jos judesius. Delta Orinoco nuo Karako — apie 1.500 km. Didelių krokodilų prigaudydavo iki 41. Prisitaikydami prie paklausos, turėjo gaudyti ne didesnius kaip trijų metrų ilgumo krokodilus. Tokie krokodilai yra maždaug 60-70 metų amžiaus, sveria apie 200 kg. Didėni krokodilai sveria daug daugiau. Jų ilgis gali siekti iki 7,5 metro. Tokie krokodilai gali gyventi iki 150 metų. Mažesnių krokodilų oda yra geriau apmokama, nes odos raštas smulkesnis, sukietėjimai netokie gilūs, — tokios odos dirbiniai yra daug gražesni.

Pavojai iš visų pusių

Upių ir balų praplaukimai labai siauri, apaugę iš abiejų pusių susipynusia augmenija. Oras, vanduo, medžiai ir žemė pilni matomų ir nematomų gyvūnų, kurie žmogaus gyvybei labai pavojingi. Miške tekdavo matyti visokių rūšių gyvių, jų

tarpe — plaukuotąjį vorą, kurio įkandimas mirtinas. Yra gyvių, kurie vadinasi mono-pico, 80 cm augščio, kudloti, ant ausų pumpurai, kojų tės trumpos. Žmogui jie nepavojingi, mėgsta džiunglių, upių pakraščių gyvenimą. Matė Henrikas ir jaguarus, Venecuelos tigrus, vadinamus mariposa, kurie yra labai plėšrūs.

Indėnų zona

Indėnų zona

Pavojinga, bet pelninga

Pagautus krokodilus ištraukdavo į krantą ir jieškodavo indėnų darbininkų odai nulupti. Odą turėdavo stipriai įtrinti druska, suvynioti į rutulius ir surišti. Taip prikrovus maišus, veždavo į Karaką parduoti. Vienas prancūzas Karake turėjo gyvulių odos dirbtuvę.

Krokodilų gaudymas yra labai varginantis, išsemiantis, nes turi būti visada labai akylas ir greitos orientacijos; mažiausias neapsižiūrėjimas gali kainuoti gyvybę. Uždirbti galima iki 2.000 dolerių į savaitę.

Krokodilai gudrumu nepasi-

žymi. Jie yra labai baikštūs ir nepakenčia triukšmo. Pavojingiausi tada, kai būna sužeisti ir alkani. Jei pastebi, kad jų gyvenamoji vieta pasidaro labai triukšminga, nujausdami pavojų, visi krokodilai iškeldavę iš tos apylinkės šimtus ir tūkstančius kilometrų.

Krokodilų maistas ir poilsis

Pagrindinis krokodilų maistas yra žuvis. Beždžionė ir kiaušė — tai jau skanėstas. Krokodilai, kartą paragavę žmogienos, toliau patys jos jieško. Jie neturi liežuvio, maistą ryja tiesiog gabalais. Krokodilas 2,5-3 metrų ilgumo savo skilvyje turi 3-4 nemažus akmenis, kurių pagalba virškinamas maistas. Kada jie būna sotūs, mėgsta gulėti saulėje išsižioję. Tada atskrenda maži paukščiukai ir pradeda „valyti krokodilui dantis“. Ši dantų „priežiūra“ krokodilams labai maloni ir priimtina. Krokodilas susiporavimui jieško sau patelės. Pasirinkęs ją, pradeda apie ją sukti ratą. Jei pradeda burbuliuoti, tai reiškia sutinka. Tada krokodilas prisiarti-na prie jos, apverčia ją augštin kojomis ir susiporuoja. Po to patelė pradeda dėti kiaušinius.

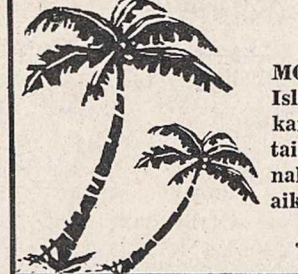
Ilgiausias Henrico pagautas krokodilas buvo 4 metrų ilgumo. Iki 1,5 metro ilgumo krokodilus Henrikas gaudydavo plikomis rankomis. Krokodilo jėga yra uodegoje ir žiaunose. Tų dviejų kūno dalių turi labai saugotis. Žiaunos nepaprastai stiprios — joms susispaudus, jokių būdu neatplėši.

Henrikas krokodilus gaudė 5 metus. Šiandien jam nebereikalingas toks pavojingas užsiėmimas. Darbas labai įdomus ir įvairus, bet kartu ir sunkus, vargingas ir rizikingas. Šiuo metu jis mieste turi foto aparatų ir reikmenų studiją „Bonny's“. Retkarčiais dar nuvažiuoja į Orinoko džiungles pas indėnus.

H. BABENSKAS Venecueloje prie sugauto krokodilo

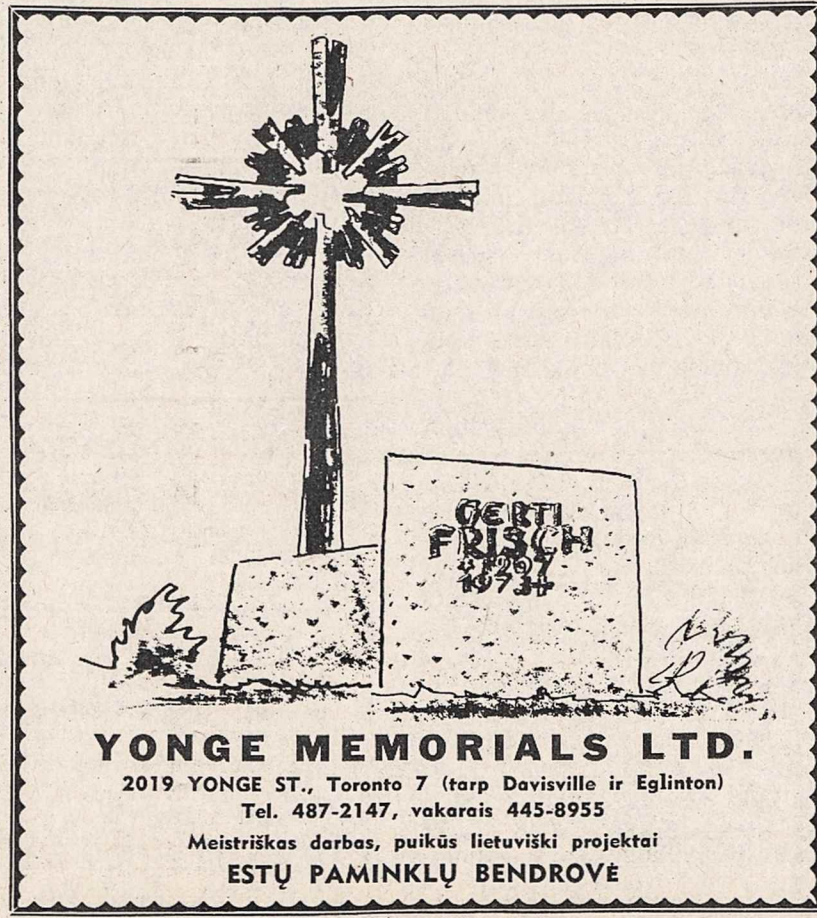
FLORIDA

THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus maloniai kviečia lietuviai savininkai — ALFONSAS IR TERESĖ ZEBERTAVICIAI

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

A+A

BRONIUI RAŠKAUSKUI

mirus, jo žmonai MARIJAI, sūnui JUSTINUI su šeima, broliams JUOZUI ir SIGITUI su šeimomis, broliui ir seseriai gyvenantiems Amerikoje, broliams ir seseriai, gyvenantiems Lietuvoje, gilią užuojautą reiškia bei kartu liūdi —

J. B. Barysai

J. G. Bakšai

M. Žaliauskas

A+A

BRONIUI RAŠKAUSKUI

mirus, žmonę MARIJĄ, sūnų JUSTINĄ su šeima, brolius — JUOŽĄ, PETRĄ, JUSTINĄ, SIGITĄ, seserį MAGDALENĄ, brolius bei seserį Lietuvoje, jų šeimas, gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame —

J. J. Šarūnai

O. A. Kanapkos

J. A. Pūkai

V. V. Nausėdai

P. V. Melnykai

A+A

BRONIUI RAŠKAUSKUI

mirus, žmonę MARIJĄ, sūnų JUSTINĄ su šeima, brolius JUOŽĄ, SIGITĄ ir jų šeimas Toronte, PETRĄ, JUSTINĄ, seserį MAGDALENĄ su šeimomis Amerikoje, KOSTĄ, MARIJĄ, VITĄ, KLEMENSĄ Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdiame —

Br. J. Maziliauskai

M. Preikšaitienė

E. J. Bukšaičiai

C. A. Venckai

J. P. Pakalka

A+A

BRONIUI RAŠKAUSKUI

mirus, žmonę ir sūnų, brolius, seserį su šeimomis bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu —

Monika Žaliauskienė

A+A

Irenai Ardavičienei

mirus, jos Motinai Lietuvoje, vaikams — NIJOLEI, JŪRATEI, VYTUI, BRONIUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

M. Račys

Brangiam TĖVELIUI mirus,

mūsų būrelio narę L. DAGIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi —

TLN Moterų Būrelis

A+A

Tomui Buiniui

mirus, jo tėvus MAILĄ ir ADOMĄ BUINIUS skausmo metu nuoširdžiai užjaučiame —

N. J. Budriai

O. J. Gustainiai

M. E. Bumeisteriai

V. M. Valaičiai

Mylimai MAMYTEI mirus,

būrelio narę BIRUTĘ ROMEIKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi —

TLN Moterų Būrelis

Netekusį mylimos žmonos

JURGĮ RAČĮ

nuoširdžiai užjaučia —

LITHO-ART

Solistė Roma Mastienė, atlikusi koncertinę programą arkiv. Jurgio Matulaičio minėjime Toronte lapkričio 6 d. Nuotr. St. Dabkauskas

ST. CATHARINES, ONTARIO

NIAGAROS PUSIASALIO ramovėnai rengiasi paminėti Lietuvos kariuomenės šventę. Buvę nepriklausomos Lietuvos karininkai ir kariai Niagaros pusiasalyje prieš 22-jus metus susiorganizavo į LVS "Ramovė". Iniciatoriai bei organizatoriai buvo: J. Vyšniauskas, J. Alonderis, Stp. Setkus, St. Janušonis, P. Balsas ir Vl. Eičinas. Skyriaus įsteigimo data — 1955 m. balandžio 24 d. Pirmoji valdyba: pirm. Vl. Eičinas, sekr. Stp. Setkus, išd. J. Alonderis. Kontrolės komisija: B. Ivanauskas, A. Paulionis ir P. Naiduškevičius.

Sis skyrius įsipareigojo tinkamai minėti Lietuvos kariuomenės įsikūrimo šventę. Tą įsipareigojimą tebeįvykdo iki šiol.

"Ramovės" valdyba per tuos 22 veiklos metus nesitenkino vien kariuomenės šventės minėjimo darbais, bet aktyviai lėšomis rėmė ir teberemia tautinę - kultūrinę veiklą bei joje dalyvauja.

Be to, jau kelinti metai valdyba kapų lankymo metu pagerbia vietas kapinėse palaidotus ramovėnus, įsmeigdami prie kapo Lietuvos trispalvę vėliavėlę.

S. m. lapkričio 6 d. valdyba, dalyvaujant ramovėnams ir neramovė-

nams, lankė vietos kapines ir pagerbė mirusius ramovėnus: J. Kavalėlį, Zigimą Piliponį, A. Svažą, J. Satkų, A. Klimą, Juozą Grigą, V. Darasą, A. Visocką, A. Brajų. Baigus mirusių lankymą, skyriaus pirm. A. Šetikas išreiškė lankymo dalyviams padėką.

ŠIAIS METAIS Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 26, šeštadienį, 6 v. v., slovakių salėje, Welland ir Page gatvių sankryžoje. Programos pradžia punktualiai — 7 v. Programoje: Kazio Milerio iš Hamiltono paskaita, Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vad. A. Paulionio iš St. Catharines. Chorui akompanuos muz. J. Govedas iš Toronto. Po programos gros lietuviška muzika, veiks bufetas, bus loterija. Kviečiame dalyvauti visus lietuvius iš Niagaros pusiasalio ir kitur.

Lapkričio 27, sekmadienį, 10 v. r., bus pamaldos (75 Rolls g.). Minėjime ir pamaldose prašome organizacijas dalyvauti su vėliavomis. Po pamaldų vienuolyno sodelyje, prie kultūrinio paminklo, bus padėta gėlių ir pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Valdyba

PADĖKA

Esame labai dėkingi už mums suruoštą staigmeną - pagerbimą bei vaišes mūsų 25-rių metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Pirmiausia dėkojame savo dukrai Aldonai, sūnams Romui ir Broniui, už to pobūvio suorganizavimą. Taip pat dėkojame pagalbėjusiems mūsų vaišes suruošti ir įdėjusiems į tą renginį tiek daug darbo bei širdies, būtent, p.p. Melnykams, Dovidaičiams, Kriščiūnams, Pažerliūnams ir p. Skukauskienėi.

Labai dėkojame tų vaišių šeiminkėms p. Kriščiūnienėi ir p. Bubulienėi už tokio skanaus maisto paruošimą.

Didelė padėka Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Šimanavičiui už atlaikymą ta proga šv. Mišių, palaiminimą ir išreikštus linkėjimus. Taip pat labai didelė padėka priklauso sol. V. Verikaičiui už giedojimą šventovėje ir muz. J. Govedui už akompanavimą solistui.

Dėkojame p. Melnykui už pravedimą programos vaišių metu ir mus sveikintiems: tautinių šokių grupės "Atžalynas" tėvų komiteto pirm. p. Bubulienėi, p. Dovidaičiui, p. Beržiniui ir dukrai Aldonai.

Labai nuosirdžiai dėkojame Toronto mergaičių tretiukui "Vasaros garsai" už tokį gražų dainavimą.

Dėkojame p. Karosui už nuotaikingą muziką, o p. Skukauskui ir p. Borsuienei, už visą vakarą įamžintiems tokiose gražiose foto nuotraukose.

Didžiausia mūsų padėka tenka visiems mūsų bičiuliams, kurie taip gausiai atsilankė mūsų pagerbime ir dar apdovanojo mus tokia gražia dovana. Tai: V. A. Adomoniui, P. A. Babeckai su šeima, R. E. Barakauskai, J. Bartininkas, V. S. Bartusevičiai su šeima, S. R. Beržiniai su šeima, L. Borsai, S. J. Bubuliai su šeima, A. O. Budininkai, p. Čapliskienė, W. I. Dauginiai su šeima, A. Z. Dilka, J. K. Dobilai, P. J. Dovidaičiai su šeima, B. E. Gudinskai, L. Gudinskienė, R. Gudinskaitė, A. Gudinskas, V. A. Karauskai, V. Karnilavičiai, J. Kozieris, J. J. Kriščiūnai su šeima, R. Kudirkos, S. Leparskienė, G. Liguckaitė, A. Lukošienė, V. O. Marcinkevičiai, G. O. Melnykai, V. P. Melnykai su šeima, L. S. Olekai, O. Olekai, V. Paliulis, A. Č. Pažerliūnai su šeima, J. Petrauskas, S. Plučai, P. E. Račiūnai, J. M. Radzevičiai, J. M. Ribai su šeima, V. Ručienė, V. O. Skukauskai su šeima, B. O. Stončiai, V. T. Šleiniai su šeima, P. M. Šuliai su šeima, J. T. Timmermanai su šeima, A. O. Totoraičiai su šeima, V. Z. Vaičiūnai.

Dėkojame ypač J. T. Timmermanų šeimai, kuri ne tik atvyko į šį mūsų pagerbimą iš Winnipeg, bet ir dar mus apdovanojo gražia asmenine dovana.

Dar kartą labai dėkojame už jūsų visų parodytą didelį nuosirdumą. To mes savo gyvenime niekada nepamiršime.

Liekame dėkingi. Jūsų — Irena ir Vytautas Biskiai

A+A GENUTEI RAČIENEI

mirus, jos vyrui JURGIUI, seseriai ANGELEI LUKOSIONIENEI su šeima, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Toronto lietuvių choras
"Varpas"

A+A Genovaitei Račienei

mirus, jos vyrui JURGIUI ir giminėms giliausią užuojautą reiškia —

St. ir H. Gailevičiai

PRANEŠIMAI IŠ V. VOKIETIJOS

Lietuvių veikla ir neveikla

Pasiruošimas tarybos rinkimams. Vokietijos LB-nėje šiemet lapkričio viduryje įvyks tarybos rinkimai. Renkama 15 narių. Kandidatų sąrašas yra 29 asmenys. Jų tarpe — 5 moterys. Seniausias kandidatas yra 75 metų, o jauniausieji du — po 25 metus amžiaus. Iš dabartinių tarybos narių vėl kandidatuoją 13, tad tik 2 apsisprendę savanoriškai užleisti vietas kitiems. Profesijomis paėmus, bene didžiausias skaičius yra studentų, tarnautojų ir kunigų.

Mirė Klemensas Zakis. Jo mirtis buvo visai netikėta. Jau nystėje, tiesa, sirgo plaučių džiova, tačiau jau seniai buvo išgyjęs ir atrodė visai sveikas. Spalio 25 grįžęs iš darbo pajuto silpnumą, manė, kad tai esanti kokia nors smulkmena skilvyje, truputį atsigulė ir jau daugiau nesikėlė. Pašauktas gydytojas konstatavo, kad miręs nuo širdies smūgio.

Vellionis buvo gimęs 1929 m. gegužės 2 d. Sudarge. Karui baigiantis buvo tad 15 metų jaunuolis. Vienai vienas atsidūrė Vokietijoje. Čia mokėsi gimnazijoje, vėliau sirgo džiova, išgijo, vedė buvusią Vasario 16 gimnazijos mokinę Hildą Stanaitytę, nuo 1957 m. gyvena Miesau, dirbdamas iš pradžių LS kuopose, o paskutiniu metu kaip civilis pas amerikiečius. Buvo labai aktyvus lietuviška me gyvenime. 1971 ir 1974 m. buvo Vokietijos LB tarybos rinkimų komisijoje, 1972-73 m. buvo Miesau LB apylinkės valdybos pirmininku, daug kartų jos revizijos komisijos nariu. Aktyvus vietiniu švenčių organizatoriumi, turėjęs aiškių niškių sugebėjimų, geras dainininkas, judrus, uolus ir draugiškas lietuvis. Palaidotas Bruchmuelbach kapinėse spalio 28. Laidotuvisė dalyvavo daug tautiečių iš įvairių vietovių ir nemažas būrys vokiečių. Apeigas atliko kun. Bronius Liubinas, atsisveikinimo žodžius tarė J. Nevulis ir dr. St. Sereika.

Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas įvyko spalio 22 d. Dalyvavo nemažas būrelis lietuvių iš įvairių Vokietijos vietovių. Suvažiavimui vadovauti buvo pakviestas kun. Br. Liubinas, o surašyti protokolui M. Šiušelis. Krašto valdybos pirm. J. Sabas supažindino su sirinkusiu su valdybos veikla, ypač su problematika, kuri priverstė pakeisti normaliojoje tarybos sesijoje išrinktą valdybą. Gilioji buvusiuji nesklaidumų priežastis, J. Sabo manymu, yra ne kas kitas, o tik "draugligė", atseit, žmonės, perligai būdami valdyboje ir gimnazijos administracijoje, pradėję galvoti, kad jie esą nepakeičiami. Dabartinė valdyba stengiasi glaudžiai bendradarbiauti su LB seimo ir jaunimo kongreso organizatoriais JAV-bėse ir Kanadoje. Pirmininkas nusiskundė, kad persilpnai mokamas nario mokesčiai.

Išklausyti apylinkių valdybų pranešimai. Jų buvo iš viso 10, nors ne iš visų 10 apylinkių buvo jų pirmininkai ar valdybos nariai. Reikia pastebėti, kad apylinkėse vykstanti veikla yra menka. To priežastis, atrodo, glūdi senesniųjų narių apatijoje. Jaunimas tik labai retais atvejais dalyvauja Bendruomenės organizacinėje veikloje. Bet yra ir gan aktyvių apylinkių, kaip pvz. Miesau, Stuttgartas, Bocholtas, Romuva. Galimas daiktas, kad jų yra ir daugiau, bet per 20 apylinkių suvažiavime iš viso nebuvo atstovaujamos. Pranešimus dar padarė tarybos

referentai įvairiems reikalams, poros vargo mokyklų mokytojai ir moterys draugijos pirmininkė.

V. Bartusevičiaus paskaita. Popietinėje suvažiavimo dalyje mokyt. V. Bartusevičius išsamioje paskaitoje supažindino su jaunimo kongreso planavimu ir paruošimo darbais. Jau, atrodo, esąs nusistovėjęs pagrindinis kongreso eigos planas. Jis busias pradėtas 1979 m. liepos 14 d. Londone; po kelių dienų persikels į Vokietiją ir liepos 27-28 d.d. bus užbaigtas Frankfurte ir Koenigsteine.

Vasario 16 gimnazija. Apie ją painformavo kuratorijos valdybos pirm. kun. Alfonsas Bernatonis. Šiuo metu gimnazijoje mokosi 70 moksleivių iš 4 valstybių. Daugiausia iš Vokietijos, bet 20 esą taip pat iš JAV-bių ir Kanados, o 1 moksleivė net iš tolimosios Venecuelos. Mokytojų iš viso dirba 22, bet tik 9 yra pilnai etatiniai. Berniukų bendrąbutyje trūksta jo vedėjo, o mergaičių bendrąbutyje yra net 4 moterys. Po pranešimo Bernatonis atsakinėjo į įvairaus pobūdžio paklausimus. Suvažiavimą baigė vėl PLB Vokietijos krašto valdybos pirmininkas J. Sabas, apžvelgdamas visus pokalbius ir pakviestas sugiedoti Tautos himną. Vakare susirinkusieji turėjo progos pasigrožėti gimnazijos moksleivių atlikta menine programa, o taip pat pabendrauti savo tarpe.

K. Br. Liubinas Prof. dr. Vytenio M. Vasyliūno koncertas įvyko spalio 22 d. Švč. Jėzaus Širdies šventovėje, Luebecke. Fizikas, vargonų virtuozas prof. dr. Vytenis M. Vasyliūnas atliko sudėtingą programą: J. Brahmo, J. S. Bacho, J. Kačinsko ir Franck kūrinus. Koncertą surengė lietuvių katalikų misija Šiaurės Vokietijoje, kuriai vadovauja kun. Vaclovas Šarka. Toks vargonų koncertas buvo surengtas Hanoverijoje, o lapkričio 6 d. — Kielyje.

Vytenis M. Vasyliūnas yra kylanti žvaigždė pasaulio vargonų muzikos baruose. Po įvykusio koncerto Luebecke žinomas vokiečių reporteris ir muzikos žinovas Gerhard Wulf taip šiltai ir gerai įvertino savo recenzijoje spalio 25 d. "Luebecker Nachrichten" dienraštyje Vytenį M. Vasyliūną, kad geresnės recenzijos ir garsiausias vargonų muzikas negalėjo gauti. Vokiečių recenzentai už silpnai atliktus muzikos kūrinius ir dar kitausių taip lengvai įvertinimų nemėto. Reikėtų tik tokius koncertus rengiant parinkti tinkamas šventoves, kuriose yra geri vargonai ir gera akustika. Tik tuomet Vytenis M. Vasyliūnas galės išėiti į tikrą dienos šviesą ir pademonstruoti augstos klasės vargonų muziką. Tam jis yra pilnai pajėgus.

Pajieškojimas

Rima Markelytė iš Kauno įieško savo krikšto tėvo Lino Markelio, gyvenusio Toronte. Atsiliepti: A. D. Jankūnas, 103 Academy Ave, Ancaster, Ont. L9G 2Y2.

MEDUS --

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos atstovų suvažiavimas Klevelande š.m. spalio 15-16 dienomis. Jame buvo svarstomi klausimai, susiję su Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėmis. Nutarta įsijungti į PLB, panašiai kaip PLJS Nuotr. J. Urbono

Dabarties klausimai svarstybose

O. Milašius — poetas ir Lietuvos gynėjas • Kritiškos jaunųjų pažiūros į prof. A. Maceinos mintis • Lietuvos kompozitoriai

Vokietijos Lietuvių Kultūros Draugija surengė studijų pobūdžio seminarą 1977 m. spalio 29-30 d.d. Bad Godesbergo Annabergo pilyje. Dalyvavo per 40 įvairaus amžiaus lietuvių iš įvairių Vokietijos vietovių ir keletas iš Belgijos kultūrininkų, k.a. rašytojas E. Cinzas su žmona ir dainininkė B. Spies-Gailiūtė. Dalyvių trečdalis buvo jaunosios generacijos studentai bei akademikai. Seminarui vadovavo dr. A. Veigel-Plechavičiūtė.

Paskaita

Seminaras prasidėjo dr. J. Griniūnas paskaita apie O. Milašius, minint šimtąjį gimtadienį. Jis atskleidė O. Milašiaus dramatišką asmenybės vystymąsi įvairiais jo gyvenimo tarpsniais. Jaunas būdamas, O. Milašius buvo auklėjamas ateitinėje dvasioje, todėl jis stipriai pergyveno beprasmybę, net bandydamas nusizudyti. Tik meilės dėka jis atrado prasmę. Atsirėnęs meilės dūžtamumas atrėnė didžiam poetui akis, kad tikroji ir amžinoji meilė yra antgamtinė. Ji yra pats Absoliutas — Augščiausioji Būtis. Ši O. Milašiaus dvasinė evoliucija yra įkūnyta jo kūryboje. Tad paskaitininkas, skleidamas jo asmenybę, ir rėmėsi jo kūrybos duomenimis bei misterijų personažais. Paskaita todėl buvo gyva, įdomi ir patraukli. Nors minėtoji paskaita užtruko daugiau valandos, tačiau klausytojai ne tikai nenuodžiavo, bet dar prašė, kad dr. J. Griniūnas kalbėtų daugiau apie taip įdomų O. Milašius kaip kūrėją, poetą ir Lietuvos politinių reikalų gynėją.

Jaunimo simpoziumas

Kultūros seminaro pačią svarbiausią dalį sudarė jaunosios kartos simpoziumas, kurio nariais buvo: Ed. Dressleris, mokyt. Lipšienė, moksleivis R. Tendzegolskis, moksł. K. Ivinskis, stud. R. Daunoras, stud. A. Lucas ir moksł. R. Šilėnaitė. Simpoziumui vadovavo prel. P. Celiešius. Pokalbio tema prof. A. Maceinos straipsnis "Asmuo ir istorija". Remdamiesi šio straipsnio mintimis, kairurie simpoziumo dalyviai tenkinosi atskleidę A. Maceinos mintis, o kairurie jų svarstė tas mintis kritiškai, išskeldami naujų faktorių žmogaus istoriškumo formavime.

B. Lipšienė aiškino, kad laikas savyje yra be turinio. Jis yra arba praeities, arba ateities būsenoje. Dabarties arba pasiliekancio laiko nėra. Tačiau žmogaus kūryba, nors vykstanti laike, yra pasiliektanti visada. Tad kūryba sudaro laiko dabartį. Ji pripildo laiką turiniu ir tuo būdu padaro jį istorišką laiku.

A. Lucas skleidė žmogaus kūrybos reiškinio formas, kurios sudaro tautinį kūrybos charakterį. Kiekviena tauta turi savąją charakterį ir savitą kūrybos pobūdį. Tad ir mūsų lietuviškoji kūryba yra mūsų tautos kūryba: kalba, papročiai, tradicijos, charakteris, savitas reiškinys būdas. Jie sudaro lietuviškos kūrybos istoriją.

R. Tendzegolskis ryškino, kad išeivių generacija, nors netekusi savosios žemės ir atskirta nuo tautos kaimio, išsinešė savo kalbą. Išeivio kalba, kaip kultūrinė vertybė, yra jo kalba, todėl istorijoje mes būname taip, kaip mes kalbame.

R. Daunoras svarstė lietuvių, atskirto nuo tėvynės, būklę, kai jis negali grįžti. Tokiu atveju kinta žmogaus santykis su istorija, atverdamas galimybę žmogui iš istorijos iškristi ir likti klajokliu laike. Negalys grįžti tėvynės žmogus arba įsikabina

į savo tėvynės kultūrinę praeitį, arba įieško ateities svetimo krašto istorijoje.

Sekantieji simpoziumo dalyviai svarstė A. Maceinos minėtą straipsnio teiginį, kad mano tėvų krašto praeitis yra tikroji manosios istorijos būvio versmė. Kas apsispręstų už svetimo krašto istoriją, jis netektų tikrosios istorijos versmės, nes svetimo krašto istorijos versmė jam yra svetima, o savoji nutraukta. Toks asmuo tampa atkritėliu, nes svetimo krašto atžilviu jis tampa pataikūnu todėl, kad melinasi tam, kas iš tikro nėra jo, o savo krašto istorinė versmė yra nutraukta.

Turėdama šias A. Maceinos mintis prieš akis, R. Šilėnaitė, Kanados lietuvaite, teigė, kad vieno krašto kultūra nebūtinai išskiria kito krašto kultūrą. Ji sakėsi esanti ir lietuvi, ir kanadietė. Ir abi kultūros jai esančios prie širdies. Tėvų jai pateiktas istorinis Lietuvos kultūros lobynas ją žavi ir jai patinka. Todėl ji puikiai kalba lietuviškai ir su tėvais jaučiasi lietuvaite. Bet ji gyvenanti grynai kanadiškoj aplinkoj. Tad visos mokslo žinios, mokyklinė kalba, draugavimas su jauniu, dalyvavimas kanadiškuose renginiuose bei visa kultūrinė Kanados aplinka norom-nenorum veikia ją taip, kad ji jaučiasi taip pat lygiai ir kanadietė. Iš to daro išvadą, kad asmuo gali pasisavinti dvi kultūras: vieną iš praeities palikimo, o antrą iš dabartinio gyvenimo ir nepatekti į pasimetlio būklę. O istorijoje tokių asmenų yra buvę apsigali, k.a. A. Mickevičius, O. Milašius.

K. Ivinskis, tęsdamas atkritusio asmens atvejį, įrodinėjo taip pat galimybę su vienos tautos kultūra ryšių nutraukimo ir įsijungimo kiton be jokio pasimetimo ar tragikos. Toks atvejis esti tada, kai vienos tautos tik ką gimęs kūdikis yra kitos tautos tėvų adoptuojamas. Jis visai nutraukia ryšius su savo tėvų palikimu ir įsisavina svetimo krašto istorinį palikimą kaip savąjį.

Ed. Dressleris, ryškindamas asmens patekimą tarp dviejų kultūrų, iškėlė dramatinį momentą. Pasak jo, netaip lengva yra apsispręsti jaunuoliui už istorinę tėvų krašto praeitį ar už gyvenamo krašto kultūros įsisavinimą. Gyvenamojo krašto aplinka, k.a. mokslas, draugai, darbas, pragyvenimo užsitikrinimas, politiko dalyvavimas, kultūriniai renginiai ir t.t. labai stipriai veikia asmenį. Vien žinojimas tėvų krašto istorinio palikimo neteikia asmeniui tokio stipraus poveikio, kokį daro kultūrinė esamo krašto aplinka. Asmuo patenka į dviejų kraštų veikimo įtampą. Kyla dramatinis išgyvenimas. Todėl sunku yra apsispręsti tik už vieno krašto istorinį palikimą ir į jį savuoju veikimu įsijungti. Tenka skaitytis ir su gyvenamo krašto situacijomis, joms

bent dalį savęs paaukojant. Taip kad ir nenorom abiejų kraštų kultūra tampa sava. Negalima nusigręžti nuo savo tautos palikimo netampant išgama, bet taip pat negalima nusigręžti nuo gyvenamos tautos kultūros, nenorint tapti skurdžium ir atmestu žmogumi.

Jaunųjų požiūris

Iš simpoziumo narių pasisakymų paaiškėjo, kad A. Maceinos tezeje "atkritėlis" nesąs pakankamai pagrįstas, nes prasiženka su kilmės ir gyvenamo krašto situacijų įtampa, kurią sprendžiant tenka įieškoti vienybės, jungiant skirtybes į priebūvių sintezę.

Simpoziumas vyko gyvai, net su tam tikra pažiūrų įtampa. Jaunoji karta pasireiškė kritiškai galvojanti, drąsiai sprendžianti. Senesnioji dalyvių karta gerėjosi jaunimo pasireiškimu ir kritiškumu į diskusijas įsijungimu. Viskas vyko lietuvių kalba, bet jiems tai nesudarė sunkumo. Simpoziumas truko tris valandas ir galėjęs testis dar ilgiau, bet laiko ribotumas vertė baigti.

Dabartiniai Lietuvos kompozitoriai

Kultūrinis seminaras baigtas doktorantės Ramintos Lampsatytės paskaita apie dabartinius Lietuvos muzikos-kompozitorius. Paskaitininkė trumpai supažindino su jaunų muzikų kūryba: F. Bajoru (gim. 1934), Gutavičium (1932), K. Barkausku (1931), O. Balakausku (1937) ir su Grudžio mokiniu prof. J. Juzeliūnu (1918). R. Lampsatytė, apibūdindama kiekvieną minėtų kompozitorių, paskaitą iliustravo jų kūrinių ištraukomis, įrašytomis į juosteles.

Pamaldos

Baigus kultūrinį seminarą, visiems dalyviams buvo atlaikytos pamaldos, kurioms vadovavo prel. P. Celiešius. Mišių lekciją ir maldavimus taip pat skaitė jaunimas. Pamoksle prel. P. Celiešius kalbėjo apie duosnės dialektiką. Duona, kaip gyvenimo pagrindas, nepatenkina žmogaus, kaip rodo O. Milašiaus atvejis. K. Markso žemiškos gerovės teorija sužlugdo gyvenimo praktikoje. Duona turi būti transformuojama į artimo meilę, kaip rodo paskutiniojo teismo Kristaus išarmė. Be duonos, žmogus reikalingas meilės ir laisvės, itin religinės laisvės, kaip regime iš lietuvių tautos gyvenimo dabarties poreikių. Jie turi duonos, bet jiems trūksta laisvės aplamai ir sąžinės laisvės išskirtinai. N. Sadūnaitė yra tos laisvės simbolis. Giedojimui Mišių metu vadovavo kun. K. Senkus, vargonais grojo R. Lampsatytė.

Sis kultūrininkų suvažiavimas Annabergo pilyje buvo tikrai vertas kultūros renginio vardo. Praėjo sklandžiai, įdomiai ir kūrybingai.

D. P. C.

Gražiausia Floridoj — dabar

Prie vandens su maudymosi baseinu pilnas butas — tik \$60 į savaitę. Kreipkitės:

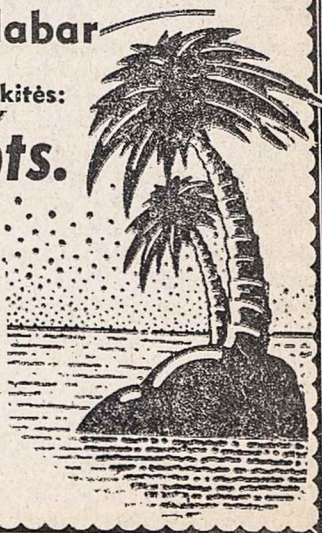
TOWN & SURF Apts.

9024 Collins Ave.,
MIAMI BEACH (Surfside), Fla, USA.

Anksčiau atvažiuojantiems vasaros kainos bus paliktos iki pat Kalėdų.

Žema kaina, toliau nuo vandens, taipgi nuomojam butus — patogų ypač tiems, kurie turi savo automobilius.

Rašykite arba skambinkite vakarais B. Sergaučiui 1-305-672-4903.

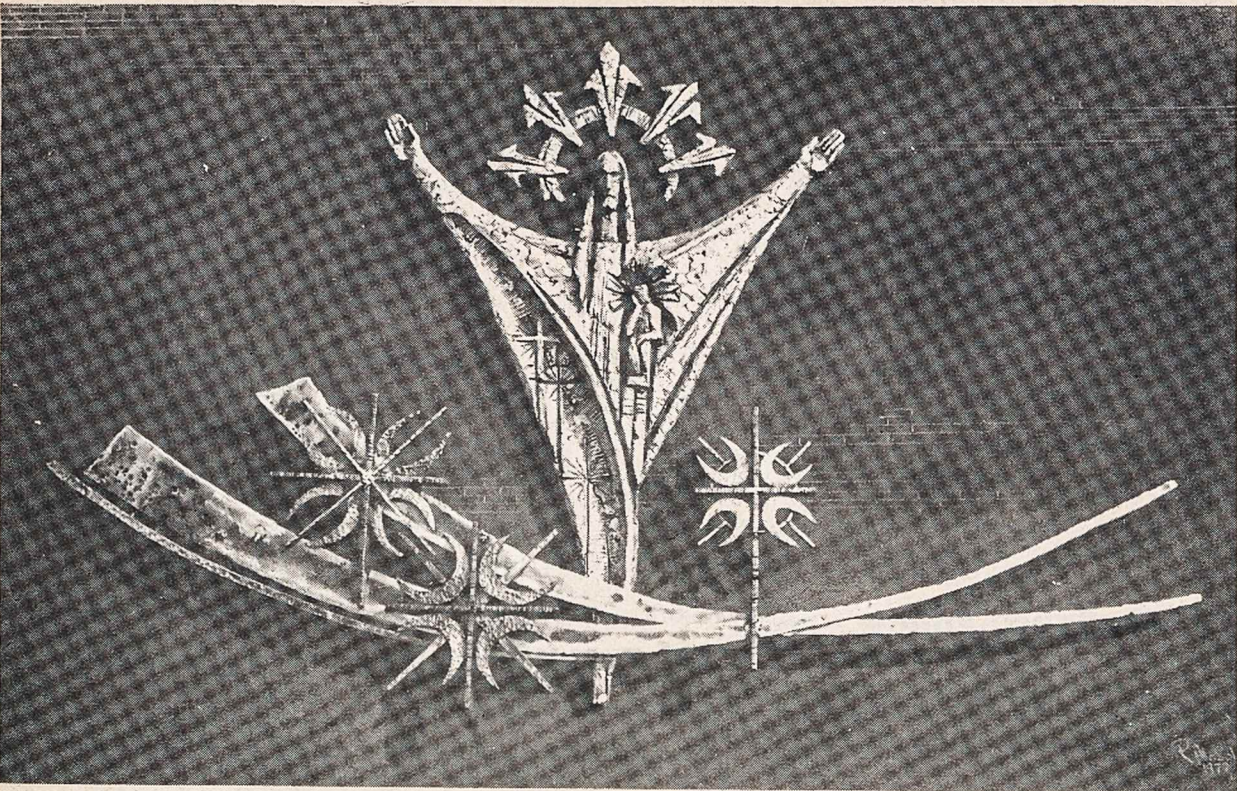
All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų

Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8

Tel. 361-0303

Triumfuojantis Kristus, bareljefas, sukurtas skulptoriaus R. Mozolaiusko Lietuvos Kankinių šventovei Toronte-Mississaugoje. Ši skulptūra bus 12 pėdų aukščio. Jai skirta centrinė vieta — virš didžiojo altoriaus

Beletristikos antologija anglų kalba

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tesinys iš praėjusio nr.)

Iš viso, jei antologijos leidėjo pastanga buvo iškelti išeivijos atsidūrusius rašytojus, gal būtų buvę logiškiau jais ir pasikąnt, paliekant nuošalyje puoselėjancius šiuo metu novelės žanrą Lietuvoj autorius. Dabar perspektiva sukreivuliuojama. Antologijon patenka keli tenykščiai novelistai — V. Žilinskaitė, R. Lankauskas, J. Aputis... Jų reprezentatyvumas negincijamas, bet vėlgį apeinamas vienas pajėgiausiųjų — M. Sluckis. Norėtųsi spėlioti, kad jų patekima antologijon nulėmė Landsbergio noras užbaigti savo apžvalginį straipsnį keliom nūdienės novelės iliustracijom. Sumanymas prasmingas, bet, mūsų manymu, Landsbergiui pavyko jį įgyvendinti tik iš dalies. Autorius pakartotinai ir kiek įkyniai pabrėžia jungtį, siejančią Krėvės "Skerdžių Lapina" su J. Apučio novele "Horizonte bėga šernai". Du kūrinėlius, ištiesiančius, pasak jo, vienas kitam ranką per 50-ties metų tarpekį. Kaip stilistinė puošmena, šis sugretinimas, be abejonės, vaizdingas ir efektingas. Vienok, kai autorius samprotuoja, kad "The two stories attain universal validity while remaining unmistakably Lithuanian", mums mažiau norisi linguoti galva pritarimo ženklam. Sakymim, kad nevisi esam vienodai linkę žavėtis tuo Apučio kūrinėliu, dar mažiau laikyti jį sagtele, užsklendžiančia mūsų novelės raidos elipsė. Pernelyg lietuviybės samprata pakvimpa skaitytojui įkyrėjusiu panteistiniu "Homunculus Lituanus" mitu su visais kaimo ir žemės kulto priekvapiais.

Bet šiaip, kartoju, Landsbergio studija parašyta įžvalgiai, jautriai, be gražbylostės šunauksinių puosmenų ir kelia klupsčiavimo prieš svetimtautį skaitytoją. Kokie bebūtų leidinio trūkumai (apie tai kalbėsime vėliau), miela skaityti išdidžius Landsbergio žodžius: "Whatever the limitations or inadequacies of Lithuanian prose, one should open this book not because one feels obligated to contribute to some sort of UNICEF for little-known literatures, but because the stories here offer pleasures, insights, fresh vantage point, and since this collective body of prose reveals that personal trials and national calamities can be transmuted into art."

Peržvelgdami tačiau jubilėjinės rinktinės dalykėlius, susiduriu su kita problemų kategorija. Jokia antologija, pripažinkim, niekad visų nepatenkins, visiems neįtiks. Galbūt todėl, kad aussyse dar skamba pasipiktinimo šauksmai, palydėję R. Šilbajorio "Perfection of Exile" ar K. Bradūno redaguotąsias poezijos antologijas. Susidaro įspūdis, kad Zobarskas esama gabaus diplomato ir komromisinių išeičių žinovo. Tokio lankstumo dėka į novelistų tarpą prasibrauna ir J. Gliauda, kurio iškarpai iš romano pripažįstamas "novelistinis sandarumas", savisklanda. Apsidraudžia taip pat redaktoriūs nuo būsimų priekaištų ir pažadų, kad ši "nepilna" leidinį (antraip knyga būtų iširusi per siūles) seksiančios kitos panašios pobūdžio antologijos. Skaitytojų, žinoma, tai neįtikina. Iš tiesų, jei tokių plvų būna esama, tai ar nebūtų buvę tinkamiaus dėti į dabartinį rinkinį, aiškiai pavadin-

tą "short stories", išimtinai vien novelės, ir tai pačias brandžiausias, stilistiškai tobuliausias, paliekant likusią "statybinių medžiagą" kitiems būsimiems antologinio pobūdžio leidiniams. Juo labiau, kad tuo atveju būtų atpuolęs reikalas redaktoriui taip atkakliai, net patieskai, ginti liberalinę savo skaištybę.

Pasiaiškinsiu. "The Lithuanian Short Story: Fifty Years" saranga remiasi tauriu absoliučios demokratijos "one man, one vote" principu. Kiekvienas pripažintųjų novelistais autorius yra atstovaujamas vienu tekstu. Vienintelė išimtis yra V. Žilinskaitė, nes jos dalykėliai trumpučiai. Žodžiu, tvarka kaip kariuomenėj prie lauko virtuvės. Visai neatsižvelgiama į autorių lyginamąjį svorį lietuvių rašytojų. Bet ar tokia kapų lygybė būtina literatūros antologijai, ypač kai pasišaukama pateikti vieno žanro kardiogramą? Ar mūsų beletristikos reprezentacija būtų laimėjusi, ar nukentėjusi svetimtaučio aktyje, jei būtų sudarkyta to "koalicinė vienybė"? Jei kaikiurie autoriai būtų kilsterti keleto kūrinėlių pakomis?

Lengva atspėti, kad čia pat iškyla vertimų ir jų kokybės klausimai. Į juos atsakyti nelengva. Permetus "Lituanus" kompleksus, atrodytų, kad vertimų, ačiū Dievui, prisikaupė nemažai per tą laikmetį. Skaitytoji nevisai aišku, kodėl redaktoriūs pasirinko tą, o ne aną? Kodėl, sakysim, J. Grušo "Sunkią ranką", o ne "Už saulę gražesnis"? Daugiausia painiavos sudaro J. Jankaus atvejis. "Lituanus" skiltyse buvo spausdintos net kelios jo novelės, jų tarpe "Kryžius" ir "Tavo rankos švarios". Kodėl redaktoriui la-

J. BURKAUS

"Du dvasinių būtybių pasauliai",

444 psl. knyga, užsisakyti: Sūduva, 809 Ramble St., Hot Springs, AR. 71901, USA. Kaina: JAV \$8.50.

Kalėdiniai dovanų siuntiniai į Lietuvą ir kitas šalis

Kalėdinis 1977

Vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 m. vilnonės medžiagos suknelė; 2,75 m. krimpleno medžiagos moteriškai eilutei; 1 moteriškas arba vyriškas puikus nertinis; 2 poros vyriškų arba moteriškų storių nailono kojinių; 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė; 40 anglišku cigarečių ir 3 m. vilnonės eilutei medžiagos su įdudimu "All wool made in England".

Kaina su įskaitytu maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$180.00. Į šį siuntinį dar galima pridėti prekių 8 svarus. Gali būti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailis arba kitokios prekės. Žemiau siūlome keletą populiaresnių dovanų. Visos kainos yra jau su įskaitytu maitu.

Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
"Tights"	3.50
Vilnonė medžiaga suknelei	24.00
Krimpleno medžiaga suknelei	18.00
Krimpleno medžiaga moteriškai eilutei	30.00
Nailono apatinis	10.00
Nailono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietsargis "telescopic"	12.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Dar geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00

Sudarant visai naują siuntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimui. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybę, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis

Baltic Stores Ltd.

11 London Lane, Bromley, Kent, England. Tel. 01-460-2592

"Confrontations with Tyranny"

Baltiečių dramos antologija anglų kalba

M. G. SLAVENIENĖ

1977 m. knygų rinkoje pasirodė nauja, ypatingo dėmesio verta knyga "Confrontations with Tyranny", kurioje yra šešios paskutinių 20 metų būvyje estų, latvių ir lietuvių dramaturgų sukurtos ir anglų kalba išverstos pjesės, kuriose atspindi žmogaus konfrontacijos su tironija. Kiekvienai tautybei jų skiriamos po dvi.

Lietuvių dramaturgijai atstovauja Algirdo Landsbergio "Five Posts in the Market Place" ("Penki stulpai turgaus aikštėje") ir Antano Skėmos "The Awakening" ("Pabudimas"). Savo "Penkis stulpus" ir anglų kalba išvertė pats autorius, o Skėmos pjesės vertimas paruoštas Kristinos Skėmaitės-Snyder, kuri yra pasiryžusi išvesti visą savo tėvo literatūrinį palikimą.

Latvių skyriuje randame vyresnės kartos žymų tremties dramaturgą Martins Ziverts su "Mad Christopher Mad" (latviškai "Rūda") ir okupuotos Latvijos dramaturgą Gunnars Priede su "The Blue One".

Estams atstovauja du nauji okupuotoje Estijoje sukurti ir pastatyti scenos veikalai: Paul-Eerik Rummo "Cinderellagame" ir Enn Ventemaa "Illuminations". Prie kiekvienos pjesės pridėta kelių puslapių apžvalga.

Tai pirmas bandymas pateikti angliškiam skaitytojam estų, latvių ir lietuvių dramaturgiją vienoje knygoje. Nors lietuviškų dramų čia yra tik dvi, malonu jas matyti didesnės apimties leidinyje, juo labiau, kad patys kito tokio neturime. Antologija ir mums patiems suteikia galimybę šiek tiek arčiau susipažinti su mūsų brolišku tautų literatūra.

Antologija duoda skerspjūvį: pradžioje randame realistinę psichologiskai pagrįstą, logišką veiksmą, uždaro formos, egzistencialistinės nuotaikos A. Skėmos dramą "Awakening" (1954), o pabaigoje — savitai avangardinio absurdo ir žaizurmo teatro variaciją "Cinderellagame" (1969). Ši antologija įdomiai pavaizduoja pokarinės baltiečių dramaturgijos raidą modernaus vakarietiško teatro fone.

Abiejų lietuvių (A. Landsbergio ir A. Skėmos) dramos yra sukurtos tremtyje 1950 m. būvyje.

Jos, kaip ir daug kitų tais laikais sukurtų dramos bei prozos veikalų, išauga iš skaudžios ir dar gyvos patirties. Jų veiksmas vyksta konkrečiame istoriniame fone — pokarinių partizaninių kovų ir pimeris sovietinės okupacijos laikais. (Istorinį-politinį foną išryškina ilgakas prof. Rimvydo Šilbajorio įvadas). Sekančiose keturiose pjesėse tokiu aišku tiesioginio ryšio su istoriniais įvykiais jau nebėra; laikas ir vieta nebefigūruoja. Pjesėje "Cinderellagame" politinis aspektas yra tik viena įvairių kitokių interpretacijos galimybių, o dramoje "The Blue One" jis visai išblėsta, ir skaitytojas vargu ar joje suras daugiau negu sūnaus - motinos konflikto išsėniškos šeimos tragedijos rėmuose.

Antologijos redaktorius yra dr. Alfreds Straumanis, Southern Illinois un-to (teatro departamento) profesorius ir to paties universiteto baltiečių teatro (Baltic Theatre Project) steigėjas bei direktorius. Į savo projektą jam pasisekė įjungti eilę baltiečių specialistų, kurie jam padėjo atrinkti atitinkamus scenos veikalus ir jį aprūpino vertimais bei įvadais. Šiam projektui paruošti finansinės paramos Straumanis gavo iš "Ethnic Heritage" fondo. Reikia pažymėti, kad ši antologija yra tik pirmas tomas Straumanio suplanuotos didesnės apimties baltiečių dramos serijos.

Trys iš šešių antologijoje sufelktų pjesių angliškam vertime pasirodo turbūt pirmą kartą, kitos trys jau buvo išverstos ir vaidintos anksčiau: "Five Posts in the Market Place", "Mad

Christopher Mad" ir "Cinderellagame". Prie jų norėčiau šiek tiek stabtelėti, nes visos trys yra stiprūs, originalūs ir labai sceniški dramos veikalai, kuriuos jau dabar galima priskaityti prie baltiečių dramaturgijos klasikų.

Anksčiausiai Amerikos rampų šviesas išvydo Landsbergio trijų veiksmų drama "Five Posts", kuri jau 1962 m. buvo suvaidinta Niujorke "The Gate Repertory" teatre, o po to sėkmingai vaidinta didžiosios lietuvių kolonijose, įskaitant Torontą, tiek lietuviškoji, tiek angliškoji versijoj. Paskutinį kartą ji buvo vaidinta 1975 m. Southern Illinois un-to teatre A. Straumanio inscenizacijoje. Ši, kadaise tiek daug ginčų sukėlus, moderni poetinė tragedija vaizduoja būrelį partizanų jų ilgos ir nelygios kovos su okupacine valdžia pabaigoje, analizuoją jų vidinius jausmus ir pergyvenimus.

Pagrindinis dramos konfliktas yra susidūrimas tarp partizanų vado Antano, iš profesijos menininko, ir okupacinės valdžios atstovo prokuroro - tardytojo, iš pašaukimo filosofo. Jie du intelektualinėje plotmėj galėtų gal surasti daug bendro, tačiau likimo sūkuriai nusviedė juos į priešingas puses ir padarė vienas kito sunaikinimo įrankius.

Antaną myli dvi moterys: Gražina, jaunutė, idealistė, partizanų ryšininkė, kuri pasiryžusi su Antanu eiti į mirtį, ir Aldona, vyresnė, pragmatikė, kuri nori su juo gyventi. Partizaninė kova Gražinai yra visas jos gyvenimo tikslas. Aldona gi ją laiko beprasme, vedančią į beprasmią savęs sunaikinimą. Jai svarbiausia atrodo išsilaikyti, surasti kompromisą. Nelygioje kovoje partizanai tikrai žūsta, bet dramos baigmė jų pasiaukojimą įprasmina: nors jie fiziškai miršta, jų idealai užsidega nauja ugnele jauniausios generacijos širdyse.

Simbolinė dimensija išryškina komentatoriaus - pasakotojo personažą, kuris sukuria distanciją tarp veiksmo ir publikos ir, kaip antikinis graikų choras, komentuoja scenoje vykstančius įvykius.

Meistriška dramos konstrukcija, puiki intriga, stiprus idėjinis krūvis ir jaudinantys lyriški momentai jai garantuoja galimybę. Man pačiai teko matyti dvi versijas, kurių vienoje visas svoris buvo sutelktas į vidinį Antano konfliktą, o antroje pats tardytojas iškilo kaip giliai tragiškas charakteris.

(Bus daugiau)

INZ. JUOZAS V. DANYŠ, kaip specialistai kviestas prelegentas skaitė paskaitą "Lėdo jėgų veikimas" ir senus ir naujus švyturius Sv. Lauryno laivininkystės sistemoje" ketvirtąje tarptautinėje "Ostų ir okeanų inžinerijos arktinėse salygose" konferencijoje rugsėjo 26-30 d.d. St. John's, Nfld. Kiti penki specialistai kviesti prelegentai buvo iš Japonijos, Vokietijos, Olandijos, JAV ir Kanados, Konferencijoje dalyvavo 340 inžinierių. Trijose sekcijose skaityta apie 100 paskaitų. Inz. Danyš yra žinomas švyturių projektavime ir lėdo jėgų srityje; išrinktas Kanados Lėdo ir Sniego Tyrimų Komiteto, Kanados Kelių ir Tiltų Sąjungos paktimis. Jis atspausdins per 50 inžinerinių studijų, iš jų 20 — apie lėdo veikimą.

Ketinate pirkti nekilnojimą turtą — investuoti bei apsigyventi

FLORIDOJE?

John (Jonas) PAŠKUS,

atstovaujantis didžiausiai ir seniausiai nekilnojamo turto įstaigai visoje Floridoje, mielai jums patarnaus.

The Keyes Co. REALTORS

Ištaigos telefonas: 1-305-782-4422

3640 N. Federal H-way, Pompano Beach, Fla. 33064, USA

Vakaraais ir nedarbo metu: 1-305-946-4389

Tėviškės Žiburiai • 1977. XI. 17 — Nr. 46 (1449) • 7 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

NIUJORKO LIETUVIŲ DAILININKU Sąjunga, minėdama sidabri- nę veiklos sukaktį, lapkričio 26-27 d.d. rengia savo narių parodą Kultūros Židinyje. Numatoma išleisti katalogą su trumpa NLD Sąjungos istorija. Sąjunga vadovauja dail. Jonas Rūtenis.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS, lyrinis bosas - baritonas, spalio 19 — lapkričio 5 d.d. dainavo septyniuose Čikagos "Lyric" operos spektakliuose britų kompoz. B. Britteno operoje "Peter Grimes".

SOL. GIEDRĖS KAUKAITĖS-ZEBRŪNIENĖS, Vilniaus operos soprano, dainų ir arių plokštelę išleido "Viewpoint Records", 6559 So. Richmond Ave., Chicago, Ill., USA. Plokštelėje yra Felikso Bajoro "Sakmų siuita", Juozo Indros "Oi griežle", Broniaus Budriūno aranžuota daina "Tykiai, tykiai", dvi G. Verdi "Otello" operos paskutinio veiksmo arijos — "Daina apie gluosnį" ir "Ave Maria", Dailios arijų iš Balio Dvariono operos "Dalia", jo aranžuota daina "Sėjau rūtą". Sol. G. Kaukaitė akomponuoja pianistas Jurgis Trinkūnas, tragiškai žuvęs Lietuvoje — nuskendo ežere, Vėlonis buvo nuolatinis sol. Vacio Daunoro palydovas, daug prisidėjęs prie jo triumfo tarptautniame dainininkų konkurse Tulūzoje, Prancūzijoje. Ten V. Daunoras laimėjo aukso medalį bosų grupėje. Sol. G. Kaukaitės plokštelė JAV lietuviams su prisunimtu kainuoja po \$6.50, Kanados — po \$7. Jos aplanką "Sakmų siuitos" motyvais sukūrė čikagietė dail. Zita Sodeikienė.

DAIL. ALENKSANDRA VITKAUSKAITE-MERKER visą lapkričio trukusią savo tapybos ir skulptūros darbų parodą surengė Paramus vietovėje, N. J., Bergego bendruomenės mokslo ir meno muzėjaus modernių menininkų draugijos salėje.

PIANISTO ANDRIAUS KUPREVICIAUS rečitalį St. Petersburg, Floridoje, lapkričio 30, trečiadienį, 6.30 v.v., rengia šios LB apylinkės valdyba. Svečio iš Klevelando koncertas įvyks Lietuvių Klubų salėje.

DIDŽIOJO LIETUVOS KUNGAIKŠČIO ALGIRDO 600-tųjų mirties metinių minėjimą Kultūros Židinyje surengė Niujorko ramovėnai, šauliai ir savanoriai - kūrėjai įvadinį žodį tarė ramovėnų pirm. E. Noak. Paskaitą skaitė kun. Viktoras Gidžiūnas, OFM, apžvelgdamas Gedimino, Algirdo ir Kęstučio valdymo laikus, primindamas klausytojams, kad Algirdas net tris kartus buvo pasiekęs Maskvą. Paskaitininkas anuometinius žygius parodė trijuose ant sienos iškabintuose žemėlapiuose, kurių vienas buvo Rudolfo Našlaitėlio sudaryto žemėlapių foto kopija. Algirdui skirtą savo poemą skaitė Jonas Rūtenis.

LIETUVIŲ DIENOSE Hartforde, Conn., koncertinę programą atliko sol. Gertrūda Ulinskaitė, platus diapazono sopranas. Jos repertuare — S. Gailevičiaus, S. Simkaus, A. Kacanausko ir kitų kompozitorių kūriniai. Solistė pasižymi gražia lietuvių kalbos tarsena, nors yra gimusi Amerikoje.

ANDRE MARTIN IR PETER FALKE knyga "Christus stirbt in Litauen" ("Kristus miršta Lietuvoje") išleido Paul Patloch leidykla Aschaffenburg, V. Vokietijoje. Tai yra vertimas į vokiečių kalbą anksčiau išleistas prancūziškos knygos "Lituanie, Terre de Foi, Terre des Croix" ("Lietuva tikėjimo ir kryžių žemė"). Vokiečių kalbon vertė dr. P. N. Schad.

LOTYNISKAS MISIAS šv. Kazimiero garbei sukurs Los Angeles mieste gyvenantis kompoz. B. Markaitis, SJ, paprašytas prel. J. Kučingo vadovaujamos Sv. Kazimiero parapijos. Mišios pirmą kartą bus atliktos 1978 m. kovo 5 d., šventinai šv. Kazimiero šventę. Atlikime dalyvaus solistai su vargonų ir kitų instrumentų palyda.

DAIL. ALFONSO DARGIO pirmąją 40 darbų parodą Niujorke, mažojo Kultūros Židinio salėje, spalio 16-17 d.d. surengė LMK Federacijos Niujorko klubas, vadovaujamas pirm. M. Zukauskienės. Žodį apie svečio iš Ročesterio kūrybą tarė kun. L. Andreikus, OFM. A. Dargis 1936 m. yra baigęs Kauno meno mokyklą, teatro dekoracijų studijas gilinęs 1936-40 m. Vienoje, dirbęs keliuose Vokietijos teatruose. Atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Ročesteryje, pagrindinį savo dėmesį skiria grafikai ir tapybai.

ČIKAGOS UNIVERSITETO KLUBE visa spalį trukusią parodą surengė Lietuvių Dailininkų Draugija, įsteigta prieš šešerius metus. Jos eilė yra įvairaus žanro kūrėjų, studijas baigusių Lietuvoje ar JAV, o taip pat ir studenčių. Parodoje dalyvavo V. Aleknie, R. Jautokaitė, A. Bodner, G. Zumbakienė, M. Gaižutienė, I. Simkuvienė, M. Strasevičiūtė, V. Elvaitė, J. Monkutė-Marks, E. Marčiulionienė, Z. Sodeikienė, J. Stankuvienė, H. Vepštienė, J. Paukštienė, M. Stankūnienė, M. Ambrozaitienė, V. Balukienė, seselės Mercedes, A. Sutkuvienė ir A. Ambrozaitytė.

ANTANO MIŠKINIO atsiminimų knyga "Žaliaduonių gegužinė", išleista "Vagos", yra skirta jo gimtajam Juknėnų kaimui, vaikystės dienose sutiktiems žmonėms, praeitin neūjusiems įvykiams. Joje apstu poetinių vaizdų, kuriuos liudija kad ir ši recenzento Sigitos Gedos "Literatūroj ir Mene" pateikiama ištrauka: "Turbūt, visiems, ne tik man, kad ir kur toi būtime nuo gimtinės, visada ji šviesiai prisimename. Man visų pirma tai reiškiąsi gamtos vaizdais, regėjimais. Apie gimtinę pagalvojęs, vos tik užmerkiu akis, ir tartum iš karto ten atsiduriu, daug ką aiškiai matau. Svyruoja beržų viršūnės, sninga rudenį kaip žvaigždėmis gėltonais bei rausvais klevų lapais, žydi ievos ir vyšnios... Girdžiu, regis, pumpsi krinta žemėn oboliai... trauksa ežerai, kai pavasario vėjas plėšo ledą, gurgia upeliai, graudžiai kranksi aukštai praskrendančios gervės ir daug žemiau — laukinės žąsys. Vaizduojus žiemą, matau apšarmojusių medžių fejeriją..."

JOSE GASTROLIŲ ČEKOSLOVAKIJOJE grįžo akademini Vilniaus universiteto choras su savo vadovu P. Gylu. Jo koncertai Prahoje bei kituose Čekoslovakijos miestuose buvo įtraukti į Sovietų Sąjungos kultūros dienų renginius.

VILNIAUS LIAUDIŲ UNIVER-SITETO literatūros fakultetas, vadovaujamas pirm. Ričardo Pakalniškio, naujuosius mokslo metus pradėjo spalio 6 d. Dėl sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimtmetio šiemet pagausintos propagandinės paskaitos, tačiau nemažas dėmesys tenka ir liutaniistikai. J. Jurginis skaitys paskaitą "Lietuvių literatūra tolytų kalba", K. Grižas — apie lietuvių liaudies patarles, K. Ulydydas — apie kalbos ir tikrovės santykius grožinėje literatūroje. Lituanistų kvalifikacijai kelti yra D. Saukos ir L. Abraitės paskaitų ciklas "Tautosaka dabartiniam gyvenime ir literatūroje". V. Kazakevičius fakulteto lankytojas supažindins su J. Mekto poezija, paliesdams ir kitus pokyčius išeivijoje. Bus parodytas R. Venckaus režisuotas Vilniaus universiteto teatro poezijos spektaklis "Erdvės vidurys". Numatyti fakulteto lankytojų susitikimai su rašytojais — A. Bieliausku, J. Būtenu, Justinu Marcinkevičiumi, J. Mačiukevičiumi, E. Matuzevičiumi, P. Raščium, V. Sirijos Gira, M. Vainilais, teatrologu A. Girdžiūnais, tautosakininke B. Kerbelyte, kalbininku P. Knūškais. Kultūrinio renginioose fakultetui talkins aktoriai skaitovai A. Bružas, J. Čepaitis, J. Valančienė, B. Didžgalvytė ir R. Butkevičius. Pernai fakultetas susilaukė 450 lankytojų.

PILNĄ K. DONELAIAČIO RASTU RINKINĮ išleido "Aga". Spaudai jį paruošė Mokslo Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto kalbininkai, suteikdami grožinę kūrybą, laiškus, vertimus, K. Donelaičio gyvenimą ir kūrybą liečiančią archyvinę medžiagą. Pagrindiniu spausdinamų tekstų šaltiniu buvo laikomi poeto autografa su lig šiol galutinai neįspėstais prozodiniais ženklais. Aukštesnėiškiai "Tiesos" spalio 22 d. laidoje informuoja: "K. Donelaičio autografa leidinyje perteikti su visomis jų ypatybėmis, taigi ir su visais prozodiniais ženklais. Tačiau šis leidinys skiriamas ne vien specialistams. Todėl Donelaičio tekstai leidinyje sudvejunami: greta autentiškojo teksto pateikiamas ir pagal dabartines fonetikas, morfologijos, skyrybos normas redaguotas pilnas poeto grožinių kūrinių tekstas. Jame niekur nekeista autoriaus leksika, palikti ir kai kurie būdingieji donelaičiškios kalbos ypatumai. Spausdinami išsamūs komentarai, atskirai atskleidžiama K. Donelaičio kūrybinė laboratorija".

MINSKO MENO RŪMUOSE buvo surengta kauniečių dailininkų dekoratyvinės tautosomos dailės paroda, kuriai atstovavo apie 60 įvairių kūrinių. Gudijos Dailininkų Sąjungos sekr. A. Zimenkos teigimu, lankytojas didžiausią įspūdį paliko J. Grundzos kavos servizas, sukurta be žiedimo "Varos". R. Luckienės lino gobelenas "Ropos", atspindintis novelės lietuvių audėjų tradicijas. Kitais metais gudų dekoratyvinės tautosomos dailės paroda bus surengta Kaune.

BALETO ŠOKĖJA LEOKADIJA ASKELOVICIŲTE Meno Darbuotojų Rūmuose susitiko su vilniečiais. Ji kalbėjo apie savo sukurtus vaidmenis, įvairias baleto problemas, dailios kelionės išpuščius. Vakaro dalyviams buvo parodyti filmų fragmentai, įamžinę L. Askelovicūtės šoki. Su savo partneriu V. Kudžma ji atliko ištraukas iš klasikinio, lietuviškų ir sovietinių baletų.

VACLOVAS RADAVIČIUS, vienas seniausių šiauliųjų fotografų, laimėjo aukso medalį tarptautinėje toparodoje Malezijoje už nuotrauką "Rudens motyvas".

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAS laimėjo metinę Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos 3.000 rublių premiją. Ji paskirta už geriausią 1976-77 m. spektaklį — Justino Marcinkevičiaus "Mažvydą", režisuotą P. Gaidžio.

V. Kst.

R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE**HIGH PARK-BLOOR**, šiurkščių plytų 7 kambarių atskiras namas; centrinis planas, platus privatus įvažiavimas su pristatytu šalia garažu; kaina sumažinta \$10.000 dėl skubaus pardavimo; sklypo prie-kis — 57 pėdos.**PRINCE EDWARD DR.-BLOOR**, gražus, didžiulis 7 kambarių viena-augštis (bungalow); centrinis šaldymas, užbaigtas rūsys su atviru židiniu; gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; viena atvira skola.**HIGH PARK BLVD.**, didžiulis 15 kambarių, atskiras namas; vandeniu-alyva šildomas; privatus įvažiavimas; apie \$40.000 įmokėti, viena atvira skola.**JANE-BLOOR**, dvibutis; prašoma kaina tik \$82.000; didelis kiemas, garažas, netoli Bloor, 5 kambariai pirmame aukšte.**SWANSEA**, atskiras 7 kambarių namas; prašoma kaina tik \$60.500; reikalingas remontas; netoli Bloor.**ROYAL YORK-BLOOR**, 5 kambarių vienaaužstis (bungalow); garažas su privačiu įvažiavimu; vandeniu-alyva šildomas; netoli Bloor, prašoma kaina \$69.900.**KINGSWAY**, atskiras 5 kambarių vienaaužstis, (bungalow); alyva šildomas; privatus įvažiavimas; prašoma kaina \$65.900, mažas įmo-kėjimas.**INDIAN RD.-BLOOR**, 10 didelių kambarių, atskiras namas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.**WINDERMERE-BLOOR**, sumažinta kaina iki \$65.000; atskiras 7 kam-barių namas; garažas; reikalingas remontas; netoli Bloor; skubus pardavimas.**P. KERBERIS,**
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
	depozitų-čekių s-tas 6%
Ketvirtadieniais 10 - 8	
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmdadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICETaisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis**STEPHAN'S FURS** 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305

1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Simons TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukiti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Pakevičius ir J. Tamošiūnas

Vilkiukai (skautai) su savo vadovais Romuvos stovyklavietėje. Kairėje — sk. vytis v. sl. Darius Kašinskas iš Ročesterio, dešinėje — sk. v. v. sl. G. Senkevičius iš Toronto

Nuotr. V. Bacevičius

SPORTAS**PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS**

Kaip mūsų sporto renginiuose priimta, didžioji PLS Žaidynių dalis skiriama krepšiniui. Pagal Klevelando suvažiavimo nutarimus, PLS Žaidynės bus vykdomos šių klasių krepšinio varžybos: vyrų, moterų, jaunių A (19 m.), jaunių B (16 m.) ir jaunių C (14 m.). Vyrų žaidynėse bus sudaryta viena klasė, atsisakant nuo mūsų metinės žaidynės sudaromų A ir B klasių. Teoriškai apskaičiuota, kad vyrų klasės varžybose gali pasirodyti 23 komandos, tačiau numatyta apsiriboti tik 16 komandų grupe. Sudarant šią grupę, bus prisilaikoma apygardinių pirmenybių pasekmių ir kitokių pritaikytų paskirstymų. Kitų kraštų dalyviai į žaidynes bus priimami be jokių suvaržymų. Šešiolikos komandų grupė dar bus suskirstyta į 4 pogrupius po 4 komandas. Pogrupiuose bus žaidžiama kiekvieno su kiekvienu. Kiekvieno pogrupio pirmų dviejų vietų laimėtojai sudarys 8 komandų grupę ir toliau varžysis dėl žaidynių nugalėtojo vardo. Likusios 8 komandos varžysis dėl 9-16 vietos. Tokiu būdu tikimasi išvengti netikslumų, paskirstant komandas.

Moterų klasės varžyboms, jei atsirastų pakankamai dalyvių, numatyta sudaryti 8 komandų grupę. Atskirų mergaičių klasės varžybų numatyta tarta nerengti. Jaunių A ir B klasių varžybas tikimasi praversti irgi 8 komandų grupėse. Šiose klasėse bus sudaryti pogrupiai po 4 komandas, ir varžybos bus vykdomos panašia sistema, kaip ir vyrų klasėje. Jaunių klasių, įskaitant ir C klasę, likimas paaiškės po galutinės registracijos. Esant reikalui, komandų skaičius šiose klasėse gali būti praplėstas. Atrodo, vien tik krepšinio varžyboms praversti tikrai prireiks daugiau laiko ir patalpų.

PLS Žaidynių organizavimas pareikalaus daug išlaidų. Dalis šių išlaidų bus padengta iš bendros PL Dienų sankaupos. Be to, esame įsipareigoję savomis lėšomis surinkti dar \$17.000. Lėšų telkimas vykdomas suvenyrų pardavinėjimu, paranginiais, loterijomis ir tiesioginėmis aukomis žaidynėms. Štai mūsų pirmosios aukos PLS Žaidynėms: Stasys Kuzmas \$1.000, Jurgis Strazdas \$1.000, JAV Lietuvių Fondas \$1.000, Leonardas Kirkilis \$500, Kanados sporto apygarda \$500, Kanados Lietuvių Fondas \$500, Toronto "Parama" \$300, Toronto Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas \$300, Hamiltono "Talka" \$300 ir Montreale "Litas" \$300. Visiems žaidynių rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Dabartinės penkiakovės pirmenybės įvyko Kaune. Jos buvo skirtos Lietuvos penkiakovininkams, bet dalyvavo ir svečiai iš kitų šėšių Sovietų Sąjungos miestų. Lietuvos penkiakovės čempionu tapo Kauno kūno kultūros instituto studentas A. Mikutis, surinkęs 5.110 taškų. Sidabro medalį laimėjo vilniečiai A. Aidukas su 5.5057 taškais, bronzos — klaipėdiečiai J. Fedosejevas su 4.893. Komandinio požiūriu stipriausia buvo I kauniečių rinktinė, pelniusi 13.170 taškų. Nuo jos 240 taškų atsiliko II vietą laimėję vilniečiai.

Tinklinio turnyras dėl "Sporto" laikraščio taurės užbaigtas baigminiais susitikimais Alytaus sporto rūmuose. Taurę vyrų grupėje laimėjo Vilniaus "Mokslo" komanda su treneriu S. Kričiūla, moterų — Vilniaus "Kooperatininko" tinklininės, paruštos trenerio V. Delkaus. Antroji vieta vyrų grupėje teko Alytaus šiluminės tinklų komandai, trečioji — Vilniaus "Aušros" komandai. Moterų grupėje II vietą išsiko-vojo Kauno "Atletas", III — Kauno "Politechnika".

Akademinio irklavimo sezonas Sovietų Sąjungoje pasibaigė jos taurės varžybose Kijeve. Lietuvos atstovai laimėjo dvi taurės: savo visas varžovas pralenkė dvivietė G. Ramoškienė ir L. Kaminskaitės valtis, varžovus — Vilniaus "Dinamo" vyrų aštuonvietė su yrininku A. Cikotu, II vietoje palikusi "Žalgirio" aštuonvietę su yrininku A. Stašaiciu. Lietuvos jaunių futbolo pirmenybės Tauragėje laimėjo Kauno "Kelininkai", Tauragės "Taurą" įveikė 7:6. Normalios rungtynės baigėsi lygiomis — 2:2. Sprendimą teko daryti 11 metų baudinių mušimu. Taiklesni buvo kauniečiai.

Pabaltijo studentų tinklinio ir krepšinio varžybos, trukusios tris dienas, įvyko Vilniuje. Merginų krepšinio čempionėmis lengvai tapo Lietuvos studentės, paruštos trenerės L. Gedminienės. Jos II vietoje paliko latvaites, III — estaites. Tokia pačia tvarka išsirikavo ir studentai krepšinininkai. Tačiau lietuvių čia laukė labai sunki kova su latviais, kuriuos jie įveikė tik 103:102. Net 40 taškų šiose rungtynėse Lietuvos studentams iškovojo A. Želnys. Tinklinio turnyre Lietuvos

studentai užėmė I vietą, o studentės — III. Neoficialioje bendroje įskaitoje Pabaltijo čempionatą laimėjo Lietuvos studentai.

SPORTAS VISUR

Vitas Gerulaitis vėl tapo Australijos lauko teniso turnyro nugalėtoju. Pertho mieste įvykusiam Australijos vakarinio pakraščio turnyro baig. žaidime jis nugalėjo Australijos G. Masters 6-3, 6-4, 6-2. Tai antroji V. Gerulaitio pergalė Australijoje. Dabar jis yra pakviestas į teniso turnyrą Toronto, kur dalyvaus geriausi pasaulio tenisinkai.

Atrankinės pasaulio futbolo pirmenybių varžybos artėja prie užbaigos — jos turi būti baigtos šiais metais. Salia rengėjos Argentinos ir praėjusių pirmenybių laimėtojos V. Vokietijos, baigminiam turnyrui 1978 m. Argentinoje jau kvalifikavosi Brazilija, Peru, Meksika, Skotija, Olandija, Lenkija. Austrija, paskutinėse rungtynėse nugalėjusi Turkiją 1:0, irgi užsitikrino vietą baigminiam turnyre. Nepasisekė šios grupės favoritui ir olimpiniam meisteriui R. Vokietijai, kurią Austrija išstūmė iš baig. turnyro. Šis Austrijos pasirodymas baig. turnyre Argentinoje bus pirmasis po 20-ties metų. Kitose atrankinėse rungtynėse Šveicarija įveikė Norvegiją 1:0 ir tas padėjo Švedijai pasiekti baig. turnyrą Argentinoje. Vengrija, nugalėjusi Boliviją 6:0, irgi priartėjo prie baigminio turnyro.

Azijos zonoje pirmąją 3 valstybės: Iranas, Australija ir Kuveitas. Iranas, sužaidęs mažiausiai rungtynių, turi daugiau galimybių tapti šios zonos nugalėtoju. Afrikos zonoje dėl vietos baigminiam turnyre kovoja Tuniso, Nigerijos ir Egipto vienuolikės. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Aušros vyrų krepšinio komanda lapkričio 13 d. laimėjo prieš Kronas komandą 140:107. Taškus iškovojo: L. Rautinis 54, R. Underys 21, A. Valickis 20, E. Norkus 19, V. Dementavičius 14 ir A. Slekys 12.

Vyrų krepšinio komanda lapkričio 20 žais su latvių YMCA po paskutinį pamaldų Prisikėlimo salėje.

Stalo teniso treniruotės — trečiadieniais, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Vadovauja J. Klevinas.

Skautų veikla

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dėkoja Lietuvių Namams, paskyrusiems \$500 narių kelionei į Australiją. Vykstančių į Australiją atsisveikinimo koncertas — gruodžio 4 d. Lietuvių Namuose. Po koncerto — kavutė ir loterijos bilietų traukimas. Visi iš anksto kviečiami paremti jaunimo pastangas skleisti lietuvių liaudies muziką.

• V.s. fil. Br. Kvikkio paroda "Kovojaanti Lietuva" — lapkričio 27 d. Prisikėlimo Parodų salėje. Lankymo laikas — 9 v.r. - 1 v.p.p. Rengia — Toronto skautininkų ramovė.

• Knygai "Mūsų skautybė" apžvalginį straipsnį apie "Satrijos" tuntą ruošia v.s. O. Gailiūnaitė; "Rambyno" tunto apžvalgai parašyti pakviestas S. L. Kalinauskas; apie jūrų skautus — jūr. v.s. B. Stundžia. Č. S.

Studentų žinios

Spalio 20 d. buvo pirmas studentų susirinkimas Erindale kolegijoje. Aptarta šių metų programa, išrinkta nauja valdybos narė Silvija Akelaitytė.

Lapkričio 5 d. buvo surengta "Polka Night" Sv. Mykolo kolegijoje. Sis šokių vakaras buvo gana sėkmingas — susirinko nemaža grupė studentų.

Gruodžio 17 d. įvyks prieškalėdiniai šokiai Lietuvių Namuose. Gros geras orkestras, veiks baras. Šokiai prasidės 8.30 v. V. Kviečiame visus universiteto studentus atsilankyti. Iki pasimatymo.

TULSK valdyba,
Vida Petkevičiūtė, sekretorė

ŠALUS suvažiavimas įvyks lapkričio mėn. 24-27 d.d. Klevelande, Bond Court viešbutyje. Dėl rezervacijų skambinti 1-212-771-7600. Smulkesnių žinių bus galima gauti pas Zitą Bersėnaitę 488-4801 arba pas Vidą Petkevičiūtę 274-1477. Iki pasimatymo Klevelande!

TULSK valdyba**Kanados įvykiai**

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lės pasinaudoti ir angliškąji mažuma Kvebeko provincijoje.

Krašto apsaugos min. B. Dansonas, lankydamasis Toronte, patvirtino premjero P. E. Trudeau sprendimą įsteigti specialų dalinį Kanados pagrobūtų lėktuvų keleiviams išlaisvinti. Šią mintį davė sėkminga vokiečių dalinioji operacija Somaliijoje. Kanadiečių dalinys bus sudarytas iš karių ir RCMP policininkų. Po specialaus apmokymo jis bus pasiruošęs veikti ir Kanadoje, ir už jos ribų.

Visų Kanados partijų parlamentinis komitetas prieš ketverių metus pasiūlė įvesti tautinę Heritage Day šventę, kuriai būtų parinktas vienas vasario mėnesio pirmadienis. Ji būtų privaloma ir pilnai apmokama už prarastą darbą. Valstybės sekr. J. Roberts paskelbė, kad šioje parlamento sesijoje įstatymas nebus priimtas. Šventės įvedimą nutarta atidėti ateinančiai sesijai dėl dabartinių ekonominių Kanados problemų.

Kanados darbo min. J. Munro įteikė parlamentui projektą, įnešantį pataisų į darbo kodeksą. Jos liečia unijoms nepriklausančius kanadiečius, sudarančius du trečdalius visos darbo jėgos. Pirmiausia jiems norima įvesti apmokamą Boxing Day — antrosios Kalėdų dienos šventę. Kiti projekto paragrafai darbininkams leidžia atsisakyti pavojingo darbo, kuris gali baigtis rimtu sužeidimu. Atleistams iš darbo leidžiama kreiptis į federacinį arbitražą, jeigu atleidimas būtų neteisingas. Darbovietės neturėtų teisės atleisti moterų, kurios dėl nėštumo laikinai pasitraukia iš darbo. Neatleidžiama būtų ir tie darbininkai, kurie iki trijų mėnesių palieka darbovietes dėl ligos ar sužeidimo. Įstatymo projektas yra pavadintas "Darbininko teisių charta". Jis pirmiausia betgi bus taikomas federacinės vyriausybės kontroliuojamai pramonei — geležinkeliams, oriniam susisiekimui, televizijos ir radijo bendrovėms, bankams, sunkvežimių transportui, grūdų tvarkymui, ryšiams ir uostų operacijoms. Šiose srityse dirba apie 500.000 kanadiečių. Darbo min. J. Munro tikisi, kad federacinės vyriausybės pavyzdžiu pajėks ir provincinės panašiais savo įstatymais, praplečiančiais dirbančiųjų teises.

Paskutiniuose provincinio parlamento rinkimuose premjeras W. Davis buvo pažadėjęs stengtis, kad Ontario provincija kasmet susilauktų 100.000 naujų darbų. Finansų ministerio D. McKeough duomenimis, šiemet naujų darbų jau esą prūpinta 111.000. Tai atspindi ir Kanados statistikoje. Matuojant sezoniniu masteliu, nedarbas Ontario provincijoje rugsėjo mėnesį siekė 7,3%, o spalįje nukrito iki 6,8%.

R E A L E S T A T E L T D .
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narysTelefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMU**PACIFIC-BLOOR**, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.**BLOOR-SHAVER**, mūrinis vienaaužstis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūsys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.**NETOLI PRISIKĖLIMO** parapijos šventovės keturbutis. Gražūs, erdvūs butai po 4 kambarius. Alyva šildomas. Keturi garažai. Nėdėlis įmokėjimas ir viena atvira skola.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, prabangus vienaaužstis ant didelio sklypo, 4 miegamųjų; 3 modernios prausyklos, nauji kilimai. Prašoma kaina tik \$89.000. Vertas daug daugiau.**QUEEN-CALENDER**, atskiras plytų namas per 3 augštus; 3 modernios virtuvės ir prausyklos, gerame stovyje su visais įrengimais. Testamentinis palikimas. Prašo tik \$55.000.**QUEEN-COWAN**, 12 butų, privatus įvažiavimas **PARDUOTAS** skirstytas į 4 butus; kaina \$99.900.**VARSITY-DUNDAS**, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000.**WESTON RD.-EGLINTON**, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.**TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR** trijų; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — viešasis, 15 metų senumo. Vandeniu - alyva šildoma. **PARDUOTAS** Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869**A. Garbenis**
489-1543**Taupykite ir skolinkis**Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgičius
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 18 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)**BŪSTINĖ:** Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6**ED. KONDRATAS, siuvėjas**

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma
NUOLAIDA**A & B ELECTRIC CO.**

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTIČKONIS**GINTAS ARTIČKONIS**

Miesto leidimas E-1079

Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas

Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Pasaulio Lietuvių Dienų informacijos komisija išsiuntinėjo spaudai 6 psl. pranešimą apie būsimąsias Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte 1978 m. birželio 28 — liepos 3 dienomis. PLD apima tris stambius renginius: PLB seimą, dainų šventę, sportines žaidynes. Į organizacinę PLD komitetą įeina: pirm. J. R. Simanavičius, sekr. kun. J. Staškus, inž. R. Kasparas, inž. J. Gaila, dr. J. Sungaila, sol. V. Verikaitis, rež. E. Kudabienė, Pr. Berneckas, V. Ignaitis, inž. Alg. Čepas. PLD rengia: PLB valdyba, JAV LB krašto valdyba, KLB krašto valdyba, PLB seimo org. komitetas, Kanados ir JAV liet. dainų šventės org. komitetas, PLS žaidynių org. komitetas, PLS valdyba. Informacijos komisijos pirm. — J. Karka, nariai: Pr. Alšėnas, J. Andrulis, St. Dargis, J. Gustainis, kun. B. Mikalauskas, OFM, K. Mileris, St. Pulkys, A. Rinckūnas, J. Vaičiūnas, S. Varanka, M. Vasiulskienė, A. Lukošius. PLD finansų komisijon įeina: pirm. E. Čuplinkas, St. Dargis, P. Dunderas, K. Dočkus, F. Andriūnas, kun. P. Azubalis, J. Vaičiūnas. Ši komisija turės sutelkti \$160,000: PLB seimui \$15,600, dainų šventei \$74,400, PLS žaidynėms \$70,000.

Lietuviškos spaudos rėmėjas Andrius Ignaitis iš Niujorko, lydimas tortoriečio brolio Vinco, lankėsi "T. Žiburiuose", išreiškė savo pagėidavimus ir paliko auką laikraščių parenti.

Sol. Slavos Ziemelytės, kontralto, koncertas - recitalis įvyko lapkričio 13 d. LN salėje. Akompanavo painistas J. Govėdas ir violončelistas P. Rapson. Solistė atliko visą eilę sudėtingų dalykų, sukurtų lietuvių ir nelietuvių kompozitorių. Šiame koncerte ji pasirodė kaip didelę pažangą padariusi solistė, pajėgi atlikti įvairaus žanro kūrinius. Sodriu savo balsu ji žavėjo koncerto dalyvius, kurie, nors nebuvo gausūs (per 100), bet labai entuziastingai plojo solistei net

atsistoję. Tai padarino solistė tobulėti ir toliau bei sėkmingai dalyvauti kanadiečių statomose operose.

P A D E K A

Su giliu nuosirdumu dėkojame visiems, prisidėjusiems prie taip gražiai praėjusio arkiv. J. Matulio paminėjimo — vakarienes. Jaukią nuotaiką sudarė kalbėtoja ses. Onutė Mikailaitė ir solistė Roma Mastienė su akompaniatoriumi Jonu Goėdu. Ačiū jiems.

Viso to džiaugsmo nebūtų buvę galima patirti be mūsų mielių rėmėjų, kurios visą planavimo ir ruošos darbą nešė ant savo pečių. Tai pirminkė L. Kunnapuu, S. Aušrotienė, G. Balčiūnienė, N. Banelienė, S. Dervienė, D. Manglicienė, B. Mažeikienė, F. Urbonienė, B. Vaitiekūnienė ir I. Zemaitienė. Ačiū joms ir visiems, kurie prisidėjo skaniais tortais bei pyragais, loterijos laimėjimais, gėlimis, talka, ruošiant salę ir patarnaujant prie stalų. Dėkojame Tėvams pranciškonams už patalpą ir K. Manglicui už scenos dekoravimą bei gyvą loterijos pravedimą. Ačiū St. Dabkui už jam žinimą nuotraukose.

Dėkojame ir visiems atsilankiusiems, nes tuo būdu parodėte savo palankumą ir parėmėte mūsų darbą.

Viešpaties meilė tejungia mus visus ir teskatina į bendrą ateities darbą.

Nek. Pr. M. Marijos sesersys
Toronte

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkojame giminėms ir draugams už tokią gražią staigmeną mūsų 10 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, taip pat už gražią ir vertingą dovaną, gėles, gražius linkėjimus. Esame dėkingi už atsilankymą: gerb. klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, J. O. Azubaliams, V. A. Apanavičiams, A. O. Dzemjonams, A. L. Krakauskams, J. J. Kamačiams, J. N. Kallejnikams, H. I. Matulaičiams, B. D. Mačiūnams, K. A. Pajajausiams, J. Pečiūnienai, I. V. Pečiūliams, A. B. Pečiūliams, S. B. Prapakams, Č. Stunguriui, E. Stunguriui, S. O. Stunguriams, V. G. Vaitkams, A. S. Zimnickams.

Liekam visiems dėkingi —
Aldona ir Alfonsas Stunguriai

"Tėviškės Žiburiams" aukojo

\$60: A. Dudaravičius; \$50: Vikt. Staškūnas; \$30: ateitininkų kongreso komitetas; \$25: dr. L. Kriauciūnas; \$20: Petras Dirks, Vytas Augėnas, Ona Baliūnienė, A. Aulinskas, kun. Izid. Grigaitis; \$15: SLA 236 kuopa Toronte; \$11: Anelė Mačiulienė ir Jonas Adomaitis, Aldona Minelgienė; \$10: Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Petras Pajajaus, Jonas Ransonis, Bronius Ignatavičius; \$9.75: Mrs. A. Windeler; \$8: Pr. Linkevičius, Č. Tiškevičius, J. Kalainis, J. Petrulis; \$6: Aldona Minelgienė, M. Bagdonienė; \$5: Alb. Skodienė, A. Statulevičienė, M. Kringelis, S. Kneitas, Juozas Červinskas, M. Zemaitienė, V. Armalis; \$4: A. Bernotas, J. Grikiavičius.

\$3: A. Stiukys, Salomė Jatis, Jonas Vaidotas, Andrew Sams, J. Smailys, L. ir F. Kurkuliai, Mrs. P. Klesavitch, Br. Jaučiukienė, Balys Lukas, J. Wiliip, M. Bartulis, Br. Abromonis, V. Mickus, Alf. Sudeikis, A. Juodvalkis, L. Bučinskis, Vyt. Mickevičius, J. Lekas, A. Džikonas, V. Narkevičius, J. Duncia, E. Gantautienė, J. Jakubonis, E. Gocentas, J. Bieliukas, E. Gumbelis, A. V. Danta, J. Tarvydas, A. P. Nevada, V. Lumbis, A. Masionienė.

\$3.50: E. Sturminen; \$2: M. Yurkštienė, C. Choromanskis, A. Budzinauskienė, J. Ruseckas, P. Williams; \$1.50: S. Olekienė; \$1: V. Genienė, M. Janušienė, Ch. Ambrasas, J. Bliznikas, J. Butkevičius, M. Traškevičienė.

Rėmėjo prenumeras atsuntė po \$20: St. Gailevičius, Mykolas Zirlys, K. Ožalas, A. Baltkojis, Č. K. Jonys, Aloyzas Bričkus, J. Matulaičiams, A. Kenstavičius, A. Judd, Juozas Červinskas, dr. K. Ambrozaitis, Tėvai jėzuitai, J. Kalainis, St. Morkūnas, Jonas Ransonis, J. Čepukas, V. Andriūnionis, dr. K. G. Ambrozaitis, Mrs. Ona Evask, Jonas Didžbalis, jn., Bronius Ignatavičius, Birutė Augaitytė, P. Baronaitis, Vl. Vytas, kun. K. Kuzminkas, P. Lukoševičius, dr. J. Mališka.

Visiems spaudos rėmėjams reikiame nuosirdžią padėką.

LIUCIJA KUNNAPUU, N. Pr. Marijos seserų rėmėjų būrelio pirminkė Toronte, kalba arkiv. Jurgio Matulio 50 metų mirties sukakties minėjime Nuotr. St. Dabkaus

ŠYPSENOS

Gal aš klystu...

Abraomas Linkolnas visada nesivaržydamas pareiškėdavo savo nuomonę. Kartą, pasikvietęs generolą MacClellaną, prezidentas pasakė jam daug karčios tiesos, mandagiai pridurdamas:

— Žinoma, galimas daiktas, aš klystu...

Pagaliau, generolas neteko kantrybės:

— Pone prezidentė! Tamsta, atrodo, įsitikinęs, kad aš esu visiškai idijotas!

— Visai ne, — atsakė Linkolnas, — bet, žinoma, gal aš klystu...

Trys profesijos

Rytų Vokietijoje viename vagone važiuoja trys vyrai ir kalbasi.

— Aš esu homeopatas, — sako vienas, — ir žmonės mane labai mėgsta, ponu daktaru vadinu.

— O aš esu pastorius, ir žmonės mane tėvu vadinu.

— Tai niekis, Aš esu partijos pareigūnas, ir žmonės, vos pastebėję mane, šaukia: "O, Viešpatie!"

Parinko Pr. Alš.

Naujoji Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba. Iš kairės: Jurgis Valaitis, Nijolė Gverdytė, Zita Bersėnaitė, Kestutis Vilis, Marius Gudinskas, pirm. Paulius Kuras, Vytas Valaitis, Rita Vilienė

"Tėviškės Žiburių" bendradarbė DANA BLAUZDŽIŪNAITĖ ir JUOZAS DEVEIKIS, susitukoje Montrealyje Sv. Kazimiero šventovėje 1977. IX. 3

Kondicija ir treniruotė

BR. KETURAKIS

Besitartinančios Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės 1978 m. Toronte skatina pilną sportinių padalinių suorganizavimą, laiduojanti šventės sėkmingumą. Didesnis rūpestis kyla dėl gero sportininkų pasiruošimo varžyboms.

Visoje lietuviškoje sporto skyrelių spaudoje ar net ir sporto atstovų suvažiavimuose vartojame žodį "kondicija" ir "treniruotė", labai dažnai neskirdami jų prasmės ir apimties turinio. Šis lotynų kalbos posakis "conditio sine qua non" yra būtina sąlyga, be kurios niekas negali būti pasiekta sportinėje srityje. Paprastai sakome, kad tam vienetui-komandai ar pasikiram sportininkui-ei trūksta kondicijos arba geros formos.

Kondicija apima visą pasirengimą treniruotėms, išskyrus technines rungtis, kurioms reikia išmokyti jų techniką. Bėgikų treniruotės skiriasi nuo šuolininkų, o šių — nuo metikų, kaip disko, jieties, kūjo ar rutulio stūmimo, bet pagrindu visuose šiuose atvejuose reikalaujama geros kondicijos, t.y. treniruotės pilnumo, atitinkančio būsimų rungtynių ar varžybų lygį bei reikalavimus. Nors kondicinis pasiruošimas yra skirtingas pagal sporto rūšį, bet jis privalomas kiekvienam dalyviui kaip sąlyga pažangesniam treniruotėjų krūvio kėlimui, laiduojančiam besitartinančias šunkesnes ir atsakomingesnes PLSZ-nes.

Bendri rėmai, eilinės treniruotės taip atrodo: 1-1.30 v. visiems dalyviams, išskyrus gal šaudymo ir golfo atstovus, kurie gali pakelti tik ilgesnius bėgimo nuotolius ir mankštą, jų šakiai daugiau tinkama.

Apšilimas turi apimti 10-15 min. Pusė šio laiko (pirmoji) skiriama lengvam bėgimui — 1 km 4.30-5 min., ar 1 a.m. 7.30-8, o likutis — gimnastikai, apimančiai visą organizmą (rankos, pečiai, krūtinė, žemutinė dalis — liemuo ir kojos). Po to 10-12 pradmės bėgimu, startų iš atramių trumpų nuotolių bėgimams ar be jų arba iš stovincios padėties ligi 40 m ar apie 50 j. Grįžtant atgal į pradmę — lengvas ir atpalaiduojantis bėgimas, kaip ir "jogging", su 1-3 min. pertraukėlėmis. Čia reikia pridurti, kad per 1-ją poilsio min.

pulsas krenta ligi 110 ir nereikia laukti lig normaliesnio, pvz. 80-85 pulso, bet vėl bėgti. Tai organizmui naudingiau — palapsniui laiduoja didesnį treniruotės krūvį — pažangumą.

Greitėjimai, atliekami 5-6 ligi 120-150 m su 3-5 min. protarpiais, tą laiką išnaudojant lengvu, lėtu bėgimu, kaitaliojant ir į žingsnį, laidos greičio reakciją, kaip ir pradmės bėgimuose, kur susitraukimas laiko vienete trumpesnis. Tai būdinga kamuolio žaidimuose ir lauko tenise.

Sudėtingesnė gimnastika atliekama pagal pasirinktą rungtį, pratimą kartojant ligi 8-10 kartų (geriausiai veikia į organizmą). Ji apima 5-6 serijas, 40-60 kartų; stiprina raumenis, liaunumą ar šanarių bei raiščių pajėgumą.

Bėgimas 15-20 min. ir 30-45 min. arba ligi 1 val. Medicinoje yra du žodžiai, vartojami ir sportinėje literatūroje, kalbant apie bėgimą, būtent, aerobinis ir anaerobinis. Aerobinis veiksmas — procesas priklauso nuo kvėpavimo organų, širdies ir kraujotakos veikimo, naudojant deguonį; anaerobinis — jėgų sukaupimas, nenaudojant deguonies.

Pagrindė visada turi vyrauti nemaziau 65-70% aerobinio bėgimo, kuris stiprina bendrą kvėpavimo ir kraujotakos sistemą. Taigi ir mūsų 1 val. ar ilgesnėse treniruotėse jaunsni, pvz. 12-14, gali ir turi pajėgti 10-15 min. lengvai bėgti, 14-16 p. — 25-30 min., o kiti net ligi pilnos 1 val. pagal savo pajėgumą.

Jeigu ateinantieji dar pilni metalai ligi žaidynių bus bent 80 % panaudoti minėtu pasiruošimo būdu, mažiausiai 4-5 kartus į savaitę, o savaitgalyje 10-15 km lauko, miško ar pasirinkto minkšto grunto ilgiems bėgimo nuotoliams, — bus pasiekta gerų pasekmių žaidynėse.

Šios trumpos pastabos tėra griauciai treniruotėms. Bet jei tokios apimties krūvių sąlygose savo sportininkus ruošime, tai bendras lygis varžybiniu požiūriu ir būsimoji programa ne vien sunkumų nesudarys. Būsimieji dalyviai, vadovai, trenerių taktiniai bei daugiau turintieji patirties sportininkai turi dalintis visomis žiniomis ir nuosirdžiai bendrauti.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

DOLERIAI AUGA

Lietuvių Fondo vėjus, šį rudenį surengtas Čikagoje ir apylinkėse pasiekė gražių rezultatų. Nors sumos dar nesukačiuotos, bet atrodo, kad bus apie \$15,600. Metinis vėjus apvainikuotas gražiu LF vėjus pokylių lapkričio 5 d. Jaunimo Centro salėje. Į pokylių daugiausia susirinko tie asmenys ar šeimos, kurie vėjus proga į LF inėšė tarp \$100 ir \$1,000. Iš viso į pokylių susirinko 350 asmenų. Susirinkusius pasveikino pokylio rengėjų šeimininkė LF tarybos ir valdybos narė M. Remienė, pakvietusi programos pranešėję prof. J. Račką. Po vakarienos idomia dainų pyne atliko specialiai iš Los Angeles pakviesta sol. Birutė Dapsienė, akompanuojama muz. A. Jurgučio. Aktoriška solistės laikysena scenoje ir gražūs dainavimai visiems paliko malonų įspūdį. Baigus programą, visiems padėjo LF valdybos pirm. dr. A. Razma, pasibėdrams: "Tikrai galima sakyti, kad LF yra visų lietuvių fondas. Duok Dieve, kad jis toks ir pasiliktu vadovaujanti rankose, kurie stato bendrą lietuvių reikala augščiau savo asmeninių ir organizacinių ambicijų. Tik bendrai dirbdami LF-dą išauginsime į kelių milijonų finansinę jėgą, kuri kasmet galės skirti per \$100,000 ir daugiau švietimui, literatūrai, muzikai, menui, mokslui ir aplamai kūrybai lietuvių labui..."

LF apyskaitos pateikia šias paskutines žinias: 1977 m. į LF įstojo 116 naujų narių ir iš viso šiais metais per 9 mėnesius į Fondą įplaukė \$177,121. Lapkričio 1 d. LF buvo 4383 nariai, inėšė \$1,392,151. Nuo LF įsikūrimo pradžios iki š.m. lapkričio 1 d. turėta \$604,914 pajamų ir \$167,165 išlaidų. Grynas pelnas — \$437,749 paskirstytas lituanistinio švietimo ir kultūriniais reikalams. Pagrindinis kapitalas duosnių lietuvių dėka vis auga, todėl ir antrasis milijonas rieda žymiai greitesniu tempu.

AUKOJAMA SALPAI

BALFas yra Amerikos lietuvių kūriny ir Kanados lietuviams gal neaktualus. Bet tą bendrą lietuvių šalpos fondą turėtų prisiminti ir didžioji Kanadoje gyvenanti lietuvių dalis, nes ir jie, gyvendami po karo tremtinių stovyklose V. Europoje, naudojosi jo dovanomis. Nors karas seniai jau pasibaigė ir 99% karo pabėgėlių lietuvių persikėlė nuolatiniams apsigyvenimui į kitus kraštus, bet BALTas veiklos nenutraukė. Pagrindinės jo dovanos dabar plaukia už geležinės uždangos kenčiantiems lietuviams.

KUN. J. KUBILIUS, SJ, padidinto Jaunimo Centro Čikagoje statytojas, dabartinis Montreale Ašros Vartų parapijos klebonas, kalba Jaunimo Centro 20 m. sukakties iškilmėse Čikagoje Nuotr. D. Vakarės

Čikagoje yra įsikūręs BALFo centras su įstaiga Marquette Parke. Aukų rinkimas yra BALFo Čikagos aps. valdybos žinioje. Pastarajai jau daug metų pirmininkauja vilnietis Valerijonas Šimkus. Jo iniciatyva lapkričio 3 d. vakare buvo suaukta spaudos konferencija, kuriai pirminkavo BALFo darbuotojas J. Jasaitis. Pranešimus padarė pirm. V. Šimkus, aps. ižd. dr. Motušienė, o spaudos bei radijo atstovai pateikė eilę klausimų. Pagrindinės BALFo pajamos Čikagoje ir apylinkėse yra rudeniniai vajai, kurių metu rinkėjai aplanko visų lietuvių, kurių tik žino adresus, namus. Nuo rinkėjų armijos didumo ir priklausau vėjus pasiseikimas. Adresų kartoteka buvo sudaryta ir vajai pradėti 1960 m. Pirmaisiais metais surinktoji suma siekė \$18,000, o 1976 m. Čikagoje ir apylinkėse surinkta \$34,900. Reiškia, lietuvių duosnumas BALFui auga. Prie to, žinoma, nemažai prisideda ir Lietuvos okupuoti trubadūrai, jo spaudoje rašydami BALFą šmeičiančius straipsnius ir net leiddami jį šmeičiančias knygas. Imant \$25,000 per metus surinktų aukų vidurkį, galima apskaičiuoti, kad BALFas per savo vėjus vien Čikagoje ir apylinkėse nuo 1960 m. iki šiol surinko per ketvirtį milijono dolerių.

BALFo Čikagos aps. spaudos konferencijoje išryškinta, kad gausūs BALFo stuntiniai į Suvalkų trikampį kelia vietinių lietuvių tautinę dvasią. Paašikinta, kad po kiekvieno politinių riaušių Lietuvoje BALFui atsiranda visa eilė naujų sėlpmųjų, apgailestauta, kad visa eilė buv. BALFo stipendininkų, dabar gerai įsikūrusių ir gražiai gyvenančių, visai nesiteikia atsilgyti. Pirminta, kad pigiausias stuntinis į kraštus už geležinės uždangos kainuoja per \$200. Prašyta neužmiršti BALFo sudarant testamentus ir t.t. Baigdamas spaudos konferenciją, pirm. V. Šimkus pabrėžė: "BALFo darbe savo įsitikinimus paliekame už durų ir visi dirbam bendrą darbą..." Šiame sakinyje pabrėžta realu tikrovė, ant kurios pamatų per daugelį metų stovi nesugriaujami BALFo rūmai, t.y. didžiulė lietuvių organizacija, išugdyta lietuvių salpai. Jei kada nors bėgantis laikas jau leis atskleisti atliktus BALFo uždavinius šalpos dirvonuos, ypač už geležinės uždangos, pamatysime, kad lietuvių sudėti pinigai nebuvo įšvaistomi, kad jie įvairiuose pavidaluose nukeliavo tiems, kurie jų tikrai reikalingi.

SOL. BIRUTĖ DAPSIENĖ, atlikusi programą Lietuvių Fondo metiniame pokylyje Čikagoje. Nuotr. L. Kano

HETHERINGTON

Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

KELIONIŲ AGENTŪROJE
visų kelionių reikalus į
bet kurią šalį sutvarkys

Tel. 531-4674

DRESHER-BARAUSKAS

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST — ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami
beisitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

Pasaulio Lietuvių Dienų informacijos komisija išsiuntinėjo spaudai 6 psl. pranešimą apie būsimąsias Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte 1978 m. birželio 28 — liepos 3 dienomis. PLD apima tris stambius renginius: PLB seimą, dainų šventę, sportines žaidynes. Į organizacinę PLD komitetą įeina: pirm. J. R. Simanavičius, sekr. kun. J. Staškus, inž. R. Kasparas, inž. J. Gaila, dr. J. Sungaila, sol. V. Verikaitis, rež. E. Kudabienė, Pr. Berneckas, V. Ignaitis, inž. Alg. Čepas. PLD rengia: PLB valdyba, JAV LB krašto valdyba, KLB krašto valdyba, PLB seimo org. komitetas, Kanados ir JAV liet. dainų šventės org. komitetas, PLS žaidynių org. komitetas, PLS valdyba. Informacijos komisijos pirm. — J. Karka, nariai: Pr. Alšėnas, J. Andrulis, St. Dargis, J. Gustainis, kun. B. Mikalauskas, OFM, K. Mileris, St. Pulkys, A. Rinckūnas, J. Vaičiūnas, S. Varanka, M. Vasiulskienė, A. Lukošius. PLD finansų komisijon įeina: pirm. E. Čuplinkas, St. Dargis, P. Dunderas, K. Dočkus, F. Andriūnas, kun. P. Azubalis, J. Vaičiūnas. Ši komisija turės sutelkti \$160,000: PLB seimui \$15,600, dainų šventei \$74,400, PLS žaidynėms \$70,000.

Lietuviškos spaudos rėmėjas Andrius Ignaitis iš Niujorko, lydimas tortoriečio brolio Vinco, lankėsi "T. Žiburiuose", išreiškė savo pagėidavimus ir paliko auką laikraščių parenti.

Sol. Slavos Ziemelytės, kontralto, koncertas - recitalis įvyko lapkričio 13 d. LN salėje. Akompanavo painistas J. Govėdas ir violončelistas P. Rapson. Solistė atliko visą eilę sudėtingų dalykų, sukurtų lietuvių ir nelietuvių kompozitorių. Šiame koncerte ji pasirodė kaip didelę pažangą padariusi solistė, pajėgi atlikti įvairaus žanro kūrinius. Sodriu savo balsu ji žavėjo koncerto dalyvius, kurie, nors nebuvo gausūs (per 100), bet labai entuziastingai plojo solistei net

atsistoję. Tai padarino solistė tobulėti ir toliau bei sėkmingai dalyvauti kanadiečių statomose operose.

P A D E K A

Su giliu nuosirdumu dėkojame visiems, prisidėjusiems prie taip gražiai praėjusio arkiv. J. Matulio paminėjimo — vakarienes. Jaukią nuotaiką sudarė kalbėtoja ses. Onutė Mikailaitė ir solistė Roma Mastienė su akompaniatoriumi Jonu Goėdu. Ačiū jiems.

Viso to džiaugsmo nebūtų buvę galima patirti be mūsų mielių rėmėjų, kurios visą planavimo ir ruošos darbą nešė ant savo pečių. Tai pirminkė L. Kunnapuu, S. Aušrotienė, G. Balčiūnienė, N. Banelienė, S. Dervienė, D. Manglicienė, B. Mažeikienė, F. Urbonienė, B. Vaitiekūnienė ir I. Zemaitienė. Ačiū joms ir visiems, kurie prisidėjo skaniais tortais bei pyragais, loterijos laimėjimais, gėlimis, talka, ruošiant salę ir patarnaujant prie stalų. Dėkojame Tėvams pranciškonams už patalpą ir K. Manglicui už scenos dekoravimą bei gyvą loterijos pravedimą. Ačiū St. Dabkui už jam žinimą nuotraukose.

Dėkojame ir visiems atsilankiusiems, nes tuo būdu parodėte savo palankumą ir parėmėte mūsų darbą.

Viešpaties meilė tejungia mus visus ir teskatina į bendrą ateities darbą.

Nek. Pr. M. Marijos sesersys
Toronte

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkojame giminėms ir draugams už tokią gražią staigmeną mūsų 10 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, taip pat už gražią ir vertingą dovaną, gėles, gražius linkėjimus. Esame dėkingi už atsilankymą: gerb. klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, J. O. Azubaliams, V. A. Apanavičiams, A. O. Dzemjonams, A. L. Krakauskams, J. J. Kamačiams, J. N. Kallejnikams, H. I. Matulaičiams, B. D. Mačiūnams, K. A. Pajajausiams, J. Pečiūnienai, I. V. Pečiūliams, A. B. Pečiūliams, S. B. Prapakams, Č. Stunguriui, E. Stunguriui, S. O. Stunguriams, V. G. Vaitkams, A. S. Zimnickams.

Liekam visiems dėkingi —
Aldona ir Alfonsas Stunguriai

A+A

Genovaitė Račienė

mirus, jos vyrui JURGIUI, seseriai ANGELEI LUKOŠIŪNIENEI ir šeimai, visiems giminėms bei artimiesiems nuosirdžią užuojautą reiškia —

Angelė ir Vytautas
Šimkai

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Lapkričio 27, sekmadienį,
8.30 valandą vakaro
"ALADDIN" teatre,
2637 Yonge Street,

TORONTO "AITVARAS"

vaidina STASIO PILKOS komediją

"Žemės rojus"

lėjimas — \$3.00

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai: Šeštasis Daugiakultūris Teatrų Festivalis

TORONTO

Anapilio žinios
Tel. 277-1270

— Ši sekmadienį — Kristaus Karaliaus šventė.

— Sekmadienio pamaldose prisimenama už Lietuvos laisvę kovojanti Lietuva, švenčiant Kariuomenės dieną. 11 v.r. pamaldose organizuotai dalyvauja Toronto šauliai.

— Šventovėje dedamos lubos. Kadangi mažesni darbai (kaip zakristijoje spintų įrengimas ir pan.) nėra įtraukti į bendrą statybos sutartį, yra prašoma talkininkų, ypač stalių, įsijungti į darbą talkos būdu. Jau šią savaitę norima pradėti darbą. Talkininkai maloniai prašomi pakambinti klebonijos telefoną 277-1270.

— Parapijos salės vidaus įrengimo darbai eina prie pabaigos.

— Pirmosios Komunijos pamokos — sekmadieniais, 9.15 v.r., klebonijos koplyčioje. Prašomi tėvai atvežti savo vaikus. Jei būtų lietuviškai nemokančių, bus sudaryta kita grupė.

— Šventovės statybai aukėjo \$300: S. Egan; \$200: C. N. Daukai, A. O. Kelmeliai; po \$100: A. M. Kiškiai (vedybų proga), A. E. Kiškiai, J. Poška, V. Gerai, V. J. Plečkaitienė (mirusios Lietuvoje motinos a.a. Marijos Račienės prisiminimui). Gerdariams nuosirdi padėka.

— Šv. Jono liet. kapinės palaidotas a.a. Juozas Burzdžius, 53 m. amžiaus.

— N. Metų parengimą Anapilio salėje rengia Anapilio taryba.

— Dail. Telesforui Valiui, esančiam Šv. Juzapo ligoninėje, linkime greitai pasveikti.

— Pamaldos: ši sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Albertą Šiaudinį, 11 v. r. a.a. Rozaliją Jokūbaitienę ir už a.a. Antaną Navicką.

— Susituokė: Noel Mizzi ir Dana Šiaudinytė.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo 230. Svečių knygoje pasirašė: L. ir R. Maldūnai iš Čikagos, D. Dargienė iš Montrealio, J. Rasas iš Phoenix, Arizona, M. Mikalainis iš Long Beach, Calif., T. ir M. Glizikai iš Sudburio, L. Meškauskas, J. Pyragius, A. Mingėla iš Hamiltono, S. Pilpavičius iš Stoney Creek, Ont., G. A. McIlween iš Mississauga, A. Šimanskienė iš Otavos, T. M. Campbell ir ponis iš Winchester, Conn.

— Lapkričio 13 d. "Lokio" svetainėje įvyko šeiminio pobūdžio pietūs svečiai iš Suvalkų trikampio Beniui Jankauskiui pagerbti ir atsisveikinti. Dalyvavo per 20 giminių ir svečių.

— Lapkričio 10 d. LN valdyba svarstė organizacijų pareiškimus pašalpoms gauti. Paskirti pašalpos: Toronto Lietuvių Pensininkų Klubui \$3,075, radijo programai "Tėvynės Prisiminimai" \$350, KLB krašto valdybai \$400, "N. Lietuvai" \$750, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai \$400, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiui \$225, Išganytojo Parapijos Moterų Draugijai \$150.

— V. Genčiaus vadovaujami LN šachmatininkai B klasės varžybose su Scarborough šachmatininkais laimėjo 3-1, o su City Club — laimėjo 4-0.

— Lapkričio 23, trečiadienį, 8 v. v., posėdžių kambaryje kviečiamas simpoziumo narių posėdis. Bus aptartas simpoziumo temos ir diskusijų tvarka. Posėdį kviečia LN visuomeninės veiklos ir vajeas komitetas.

— Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas mirusius minės lapkričio 26, šeštadienį. Ryta bus pamaldos, o 1 v.p.p. — bendri pietūs ir religinė muzika. Registruotis pas valdybos narius, įmokant \$3.

— Prisikėlimo Parapijos Pensininkų Klubas lapkričio 23 d. minės savo klubo dešimtmetį. Yra pakviesti ir Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo nariai.

— LN nario įnašus sumokėjo: Irena Rekštys \$100, Birutė Romeikienė \$50 (papildė iki \$100), Mary Anne Sodinis \$10.

— Lapkričio 30, trečiadienį, 7.30 v.v., posėdžių kambaryje įvyks LN visuomeninės veiklos ir vajeas komiteto valdybos posėdis.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Uždaros vyrų rekolekcijos — gruodžio 9-11 d.d. King City, Marylake vienuolyne. Uždaros moterų rekolekcijos vyksta šį savaitgalį Missaugaugo, Queen of the Apostles vienuolyne.

— KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus susirinkimo lapkričio 20 d. nebus.

— A.a. Juozas Burzdžius, 53 m., palaidotas lapkričio 11 d. iš mūsų šventovės. Jo gimėnis yra likę Lietuvoje. Giliai užjaučiame Joną Plečkaitienę, mirus jos mamytę Mariją Račienę Lietuvoje.

— I N. Metų sutikimą mūsų salėje bilietus galima gauti pas V. Tasecką po 10 v. Mišių kavinėje.

— 1978 m. kalendorius jau pradėtas rengti. Jei kas norėtų įdėti skelbimą ar 25 metų sukakties progą sveikinimą parapijai, prašome kreiptis į St. Prapaką tel. 233-4486.

— Br. Ikvilio paroda "Kovojoanti Lietuva" įvyks lapkričio 27, sekmadienį, nuo 9 v. iki 1 v.p.p. Parodų salėje.

— Choro repeticijos vyksta trečiadieniais, 7.30 muzikos studijoje. Jaunimo choras gieda per 10 v. Mišias ir repetuoja tuoj po Mišių muzikos studijoje.

— Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pamokos — po 10 v. Mišių pas seses, 57 Sylvan Ave. Jei yra dar neužregistravusių, prašomi tai padaryti nedelsiant.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Viktoriją ir Sergijų Paulionius, užpr. V. Paulionis, 8.30 už Stasį Vaitiekūną, užpr. V. Vaitiekūnaitė, 9 v. Vėlinių novenos Mišios, 9.30 už Elena Pašilienę, užpr. N. Pečiulytė, 10 v. už Mariją Stunguriene, užpr. E. Stungury; sekmadienį 8 v. už Kunigundą ir Feliksą Saplius, užpr. Br. Saplys, 9 v. Vėlinių novena, 10 v. už Oną Stankienę, užpr. A. Kesius, 11.30 už Kūrėjus Savanorius, užpr. valdyba, 7 v.v. už Antaną Čirūną, užpr. B. Čirūnienė.

Daugiakultūrė Kanados taryba, kurioje įeina beveik visų tautinių grupių atstovai (iš viso 106), šiuo metu veikia daugiausia per savo komisijas. Jų uždavinys pateikti Kanados vyriausybei rekomendacijas, liečiančias daugiakultūrio gyvenimo tvarkymą. Lapkričio 11-12 dienomis Montrealyje posėdžiavo spaudos komisija, kurioje įeina 10 asmenų iš visos Kanados. Jų tarpe yra ir kun. Pr. Gaida.

Svečiai. "TŽ" aplankė jų skaitytuosius — P. Ancevičienę ir A. Tamulevičiūtę iš Otavos, A. Kantautas iš Edmontono. Pastarasis su savo žmona yra parašęs ir išleids didelį veikalą "A Lithuanian Bibliography". Jiedu iš Toronto išvyko į JAV, kur ketina pabūti ilgesnį laiką.

"VENUS FLORISTS" Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualeto ir prausyklų įrengimo darbus už priemaišą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

HIGH PARK RAJONE, arti Lietuvių Namų, išnuomojamas III-me aukšte su baldais ar be baldų kambarys, virtuvė ir atskira prausykla. Pageldaujamas vyresnio amžiaus asmuo. Skambinti tel. 535-0258 Toronto.

PHOENIX ARIZONA. Norintieji čia įsikurti rašykite man: D. Zakaras, 1239 E. Las Palmeritas, Phoenix, Arizona 85020, USA. Tel. (602) 997-5218. Aš mielai padėsiu.

GELES IVAIRIOMI PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Šiminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 valandos vakaro Toronto.

Lapkričio 19, šeštadienį, 7 v. v., Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje, įvyks iškilmingas kariuomenės šventės

Minėjimas ir Koncertas

Programoje: Oficialioji dalis, kurioje paskaitą skaitys A. Sutkaitis; lietuviškos muzikos veikala, instrumentuota muz. A. Priolgausko, atliks 30 asm. pučiamųjų instrumentų orkestras "Estonia", dirig. W. Kook. Tai bus pirmas toks įvykis Toronto lietuvių kolonijoje.

Po minėjimo — šokiai. Veiks valgių ir gėrimų bufetas, loterija. Bilietai — \$4 asmeniui, studentams ir pensininkams — \$3. Minėjimą koncertą rengia ir visus dalyvauti kviečia —

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

Maloniai kviečiame atsilankyti į
Prisikėlimo parapijos sporto klubo

metinį
BALN

lapkričio 26, šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo salėje

• MENINĖJE PROGRAMOJE: sol. V. Verikaitis ir sol. J. Sriubiškienė

• VAKARIENĖ: karšti ir šalti valgiai, vynos, pyragai, kava

• GROS GERAS ORKESTRAS

lėjimas: porai — \$25, vienam asmeniui — \$15, moksleiviams — \$10.

Bilietus galima gauti pas H. Chveduką 762-3118 ir

pas klubo rėmėjus — V. Tasecką, V. Simonaitį, E. Šlekį ir I. Žemaitienę

Laukiame visų ypač buvusių sportininkų ir sporto rėmėjų.
RENĖJAI

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ VIENETAS
"ATZALYNAS"
kviečia visus atsilankyti į savo TRADICINĘ
POPIETĘ

lapkričio 27, sekmadienį,
3 valandą po pietų,
LIETUVIŲ NAMUOSE,
Karaliaus Mindaugo menėje

lėjimas —
laisva auka
PAREMKIME SOKANTĮ IR DAINUOJANTĮ JAUNIMĄ!

PROGRAMOJE:
• "ATZALYNAS" — visų trijų grupių pasirodymas
• Toronto dainuojantis trejetukas "Vasaros garsai"
• Bazaras-loterija - nuo 1 v.p.p.
• Kavutė ir pyragaičiai

Lietuvių Namų
KARALIAUS MINDAUGO MENĖJE
gruodžio 3,
šeštadienį,
6 v. v.

VARPO 25 metų
JUBILĖJUS

PROGRAMOJE:
T. L. CH. "VARPO"
KONCERTAS
Dirigentas — muz. J. Govėdas.
BANKETAS
Visus maloniai kviečia — "VARPAS"

• Šilta vakarienė su vynu ir pyragais su kava
• ŠOKIAI
• BARAS
• Kaina — \$20 porai, \$10 — asmeniui
• Bilietai — sekmadieniais Prisikėlimo par., L. Namuose ir Anapilyje

Maironio mokyklos mokinių tėvų susirinkimas įvyks lapkričio 19, šeštadienį, 9 v. ryto, Sv. Vincento mokyklos auditorijoje. Maloniai prašomi visi tėvai dalyvauti, nes bus renkamas tėvų komitetas. Taip pat bus progą pasikalbėti su klases auklėtojais. Po 11 v. pamokų pertraukos mokiniai bus paleisti namo. Susirinkimo metu bus galima užsisakyti jaunimo žurnalus "Skautų Aida", "Atėiti", "Eglutė" ir nusipirkti liet. knygų, tinkamų mokyklinio amžiaus jaunimui. Ta proga PL Jaunimo Sąjungos atstovas parduos šokoladą, kurio pelnas bus skiriamas jaunimo veiklai paremti.

A.a. Julius Pargaliauskas savo testamente, tarp kitų lietuvių institucijų, įrašė ir "T. Žiburius", paskirdamas jiems \$500. Šią sumą testamentu vykdotojai jau perdavė "TŽ" leidėjams. Velionies artimiesiems ir testamentu vykdytojams reiškia me nuosirdžiai padėką.

PADEKA

Nuosirdžiausias aciū Anapilio Moterų Būreliai už pakvietimą dalyvauti meno parodoje, už jų malonų priėmimą, gražią atidarymo kalbą ir už jų pašaukimą padėti lietuvių menininkams. Nuosirdžiai dėkoju už viską.
Irena Šimonėlienė

Vyskupo V. Brizgijo pagerbtuvės rengiamos gruodžio 4, sekmadienį, Toronto Prisikėlimo par. patalpose jo 50 metų kunigystės sukakties progą. Kadangi vysk. V. Brizgys yra ir Kanados lietuvių katalikų vyskupų, pagerbtuvės rengia Lietuvių Katalikų Centras. Numatyta ši programa: 4 v.p.p. koncertacinės Mišios Prisikėlimo par. šventovėje, dalyvaujant pačiam Sukaktuvininkui; pamoklas — kun. dr. F. Jucevičiaus iš Montrealio; 5.30 v.p.p. — banketas Prisikėlimo par. salėje; pagrindinė kalbėtoja — dr. O. Gustainienė, KLK Moterų Dr-jos centro valdybos pirmininkė ir moksleivių ateitininkų globėja; sveikinimai bei adresai įteikiami; meninė dalis, kurią atliks Hamiltono "Aido" choras. Kvietimai į banketą gaunami visose Kanados liet. katalikų parapijose. Kaina — \$10 asmeniui. Informacijų reikalau kreiptis į KLK Centro pirm. dr. J. Sungailą (tel. 239-1047).

Ukrainiečių nacionalistų veikėjas Oleg Stul - Ždanovytė mirė lankydamasis Toronto. Čia sirgo ir nebegalėjo grįžti į Parizų, kur gyvena jo šeima. Ten jis 24 metus redagavo ukrainiečių savaitraštį "Ukrainiečių Žodis". Okupacijos metu dalyvavo rezistencijoje prieš rusus ir vokiečius Ukrainoje.

Toronto Maironio mokyklos mokytojai pasiskirstė pareigomis: V. Javaitė ir V. Petkevičiūtė — parengiamasis sk., D. Jokūbaitė ir J. Jagelaitė — mokytoja A. Biretaite — I sk., sesuo Loreta — II, Z. Šilinskaitė — III, Ir. Ross — IV, D. Saltmirienė — V, Ir. Meiklejohn — VI, N. Turčinskienė — VII, V. Laučgalis — VIIIa, V. Dailidienė — VIIIb, M. Gudaitienė — IXa, S. Bubelienė — IXb, A. Kuolienė — Xa, A. Vaičiūnas — Xb, R. Vaičiūnaitė ir R. Karasienė — specialus sk., D. Kuolienė — istorija (IX ir X), sesuo Paulė — tikyba žem. skyriuose, kun. A. Prakapas — tikyba augst. skyriuose, D. Garbaliuskienė — dainavimas augst. skyriuose, L. Kuliavienė — dainavimas žem. skyriuose, A. Rašymas — vaizdinių mokymo priemonių panaudojimas, A. Vaičiūnienė — sekretorė, A. Abromaitienė — vedėjo pavaduotoja, V. Bireta — mokyklos vedėjas. Vedėjo telefonas: 261-4312, Sv. Vincento mokyklos telefonas 537-2161.

Šiais mokslo metais nebedirba šie mokytojai: ilgametis mokyklos vedėjas J. Andrulis, R. Birgelytė - Žiuraitienė, R. Underytė-Stravinskienė, E. Draudienė, M. Abromaitis ir P. Jušenė. Mokyklos vadovybė reiškia jiems gilią padėką už nuosirdų darbą ir pasiaukojimą.

MONTREALQUE

Operos solistų: Ginos Čapkauskienės ir Romo Strimačio
KONCERTAS

lapkričio 26, šeštadienį 7 v. vakaro,
Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: koncertas,

šilta vakarienė,

gausus bufetas, loterija,

orkestras "Roma", šokiai

lėjimas: suaugusiems — \$7, jaunimui — \$5.

Rengia — Lietuvos Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Vėlinių vakarą kun. dr. F. Jucevičius atlikė Mišias už šių metų mirusius, kurių buvo 21, ir pasakė prasmingą pamokslą.

— Sv. Onos Dr-jos Mišios už mirusias nares buvo gausiai lankomos. Lapkričio 6 d. įvyko pietūs, kuriuos surengė Dr-jos narės, pirmininkei Marijai Salčiūnienei vadovaujant.

— Lapkričio 19 d., 6 v. v., bus Mišios už šv. Elzbiets Dr-jos mirusias nares. Pašalpinė Sv. Elzbiets Dr-jos yra įsisteigusi 1919 m. Šiuo metu priklauso 89 narės. Valdybą sudaro: Ona Kreivienė — pirm., B. Paulauskaitė, Ada Jasiūnienė, Genė Taparuskienė, Marija Smetonienė.

— Mirė Magdalena Rugienienė - Ambrasaitė, 87 m. amžiaus. Liko 4 sūnūs, 3 dukterys su šeimomis, brolis Kazimieras Ch. Ambrasas ir kiti giminės. Velionė buvo viena pirmųjų lietuvių, atvykusių į Montrealį — 1906 metais. Priklausė Sv. Elzbiets Dr-jai. Palaidota iš Aušros Vartų šventovės šalia savo prieš 40 metų mirusio vyro Cote de Neiges kapinėse. S. Sk.

— Sėkminga buvo metinė parapijos vakarienė: dalyvavo daug tautiečių, loterija buvo gausi laimikiais. Ši vakarienė daug prisidėjo prie parapijos išlaikymo.

— Pagal parapijos komiteto nutarimą, parapijos nario mokeskis yra \$10 metams. Nepasiturintieji moka \$5 arba nieko.

— "Litas" padidino palūkanas už terminuotus indėlius. Nuo lapkričio 8 d. moka 8.75% už vienerių, 9.0% už dvejų ir 9.25% už trejų metų terminuotus indėlius. Taip pat padidino palūkanas nuo 7.5% iki 8.25% už taupomasias sąskaitas už visą šių metų antrąjį pusmetį. Palūkanos už pasiskolą lieka nepadidintos.

— Montrealelio Lietuvių Studentų Sąjunga rengia tradicinę žiemos stovyklą gruodžio 27 — sausio 1 d. St. Donat vietovėje, "L'Auberge de la Perrière" viešbutyje. Programoje — slidinėjimas, įvairūs žiemos sportas, pramogos. Kaina — \$88. Kreiptis: Gintaras Nagys 514-277-7868 arba Regina Kudžmaitė 514-256-4318.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Lapkričio 20, sekmadienį, Kristaus Vadojo ir Lietuvos kariuomenės šventė. Programa: 11 v. iškilmingos pamaldos (organizacijos dalyvauja su vėliavomis), po jų — minėjimas salėje.

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio

— KLK Moterų Dr-jos Montrealio